

Læs side 6-45

Bøger, bøger, bøger ...

Test
din litterære viden

25

Fra ord til bord

32

Forfatterspillet

36

dm
offentlig

51

Vi spørger altid de mest begavede, vi kender, før vi forhandler. – vores medlemmer

Det gør vi også ved de kommende overenskomstforhandlinger, hvor trykthed i ansættelsen, lønforhold, balance mellem familie- og arbejdsliv og ligestilling bliver temaer. Vi er godt rustede til forhandlingerne. Blandt de gode resultater, der er opnået ved tidligere forhandlinger er 37 timers arbejdsuge, løn under barsel, regler for afspadsring og pension. Det er blot nogle af de mærkesager, vi har fået igennem. Uanset hvad vi arbejder for, spørger

vi altid vores medlemmer. De ved præcist, hvor skoen trykker. Og vi lytter til tillidsrepræsentanter og arbejdspladsklubber for at opnå et optimalt forhandlingsresultat. Det er ikke mindst vores engagerede medlemmer, der fra start til slut er med til at sikre de bedste arbejdsvilkår på arbejdspladserne.

Læs mere om overenskomsterne på www.dm.dk/overenskomst

DM • Dansk Magisterforening

Et begavet medlemskab

Engagerede og dedikerede – men underbetalte

Magisteruddannelser giver smag for bøger, for at læse, skrive og udgive dem. Og for at formidle og styrke skrivekunst og skriveglæde. Magistre producerer allehånde tekster og bøger af snart sagt enhver slags: Såvel skønlitteratur som fagbøger med et naturvidenskabeligt, samfundsvidenskabeligt og/eller humanistisk indhold. Dette sidste nummer af Magisterbladet inden jul er et overflødigshorn af tekster med information om de mange områder af bogproduktion, som DM's medlemmer er involveret i, og som de ernærer sig ved.

Man ville være et skarn, hvis man ikke fyldtes med glæde over at være formand for så fagligt dedikerede medlemmer. Men som fagforeningsformand kan man heller ikke være blind for bagsiden af medaljen: Den i forhold til krav og kvalifikationer temmelig lave løn og den ringe overenskomstdækning. Selv om der kræves et meget højt fagligt niveau for at begå sig i branchen, hvad enten man er ansat, freelancer eller selvstændig, viser vores lønstatistik således, at DM's medlemmer i forlagsbranchen ligger helt nede i bunden af lønskalaen for privatansatte.

Der er høj status og prestige forbundet med at producere og udgive bøger, og der er hård konkurrence om jobbene. For det er en daglig glæde at få lov at arbejde med og udvikle den kernefaglighed, der blev grundlagt under uddannelsen. Og den professionelle tilfredsstillelse får mange til at skubbe ganske rimelige krav om regulerede ansættelsesvilkår og en anstændig løn i baggrunden. For arbejdsgivernes modstand mod at indgå overenskomst er udbredt i branchen, og de, der kræver noget sådant, oplever mange steder at blive udsat for karrieremæssig marginalisering, hvis ikke direkte afskedigelser.

DM arbejder konstant på en bedre overenskomstdækning af forlagsbranchen. Og der sker da også fremskridt: DM har i år indgået den første overenskomst på området. Efter lange og seje forhandlinger blev der opnået enighed med Schultz Information med et efter omstændighederne tilfredsstillende resultat. Minimumslønningerne er sammenlignelige med andre private overenskomster, og der er sikret barselsvilkår,

som er på linje med offentligt ansattes.

DM's statistik og erfaring viser, at overenskomstdækning og valgte tillidsrepræsentanter til at tale kollegernes sag og forhandle lønnen giver en højere gennemsnitsløn for medlemmerne, end den enkelte selv kan opnå. Derfor presser vi på

for at få flere overenskomster også på områder som forlagsbranchen, hvor virksomhedskulturen traditionelt har stået i vejen. Og vi gør det, fordi alle ansatte "har krav på at mærke, at en solid indsats er værdsat – også på lønsedlen", som vores finansminister skrev i Politiken for nylig, omend i en noget anden sammenhæng og et andet formål.

Lad mig slutte med at ønske alle Magisterbladets læsere en fredelig jul uden stress og jag, men med tid og mulighed for at nyde og fordybe sig i nogle af de mange interessante bøger, som magistre har været med til at producere og udbrede.

Ingrid Stage

Hovedbestyrelsen for Dansk Magisterforening

Ingrid Stage (formand)

Peter Grods Hansen (næstformand), DM Offentlig

Eva Jensen, DM Offentlig

Camilla Gregersen, DM Privat

Frederik Dehlholm, DM Privat

Hans Beksgaard, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Anders Hamming, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Claus Valling Pedersen, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Henrik Prebensen, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Leif Søndergaard, DM Forskning & Videregående Uddannelse

Erik Alstrup, DM Forskning & Formidling

Niels K. Petersen, DM Forskning & Formidling

Ole Kentmark, DM Honorar- og timelønnede, deltidsansatte og arbejdssøgende

Kasper Ditlevsen, DM Studerende

Line Ditlev Larsen, DM Studerende

Charlotte Palludan, Fagforeningslisten

Erik Nejrup, DM Pensionist

Besat af bøger

Det er et meget skrivende folkefærd. Medlemmer af DM. At skrive bøger – eller at overveje at gøre det – er nok det, der forener medlemsskaren mest. Mere end uddannelse og beskæftigelse.

Det fortæller en lille undersøgelse, vi har foretaget blandt læserpanelets medlemmer (side 6-7). Hele 25 % har udgivet en bog. Det er ikke så lidt. Og hele 40 % overvejer at skrive en.

Vi er derfor af den faste overbevisning, at vi rammer plet med det temanummer om bøger, som du sidder med i hånden lige nu. Og vi kommer vidt omkring. Der er anvisninger på, hvordan du kommer i gang med at skrive – hvordan du kan tage springet fra tanke til handling (side 16-18). Og hvem der kan gelejde dig på vej (side 28-29). Der er portrætter af forfattere inden for både skøn- og faglitteraturen. Der er gode tips til, hvad du skal skrive i hvilken genre, hvis du vil hæve dine odds for at slå igennem som forfatter (side 10-12). Der er også anvisninger på, hvordan du får udgivet din bog, enten i trykt tilstand eller som e-bog. Den sidste synes at have fremtiden for sig både økonomisk og med de nye e-bogs-læsere, iPad'en fx (side 8 og 38). Du kan også læse om de mange litteraturens "tjenere", som ofte er usynlige, men nødvendige og uundværlige i den proces, der fører frem til slutproduktet: en læser med en bog (side 32-35).

Men én ting må vi skuffe dig med: Du bliver ikke rig af at skrive og udgive en bog. Hvis dit mål er mange penge, så hold dig fra forfattergerningen. Og dog. Der udkommer jo bøger, der sælger som varmt brød. Hemmeligheden bag dem skriver vi også om. Måske en biografi som den om Bjarne Riis. Måske en bog à la Tom Buk-Swientys "Slagtebænk Dybbøl". Se, hvilke indtjeningsmuligheder du har som forfatter, i det til lejligheden udviklede Forfatterspil (side 36-37).

Der er heller ikke mange penge i at være ansat på et forlag. DM's lønstatistik viser, at de forlagsansatte skraber bunden i lønstatistikken for privatansatte (side 40-43). Forlagsbranchen er en trængt branche. Indtjeningen går kun én vej: ned (side 43).

Magistre er ikke blot meget skrivende – de er også meget læsende. Og vidende. Den påstand tester vi i konkurrencen "Læs, gæt og vind" på side 25-27. Her kan du få afprøvet din viden om klassisk litteratur. Præmien er en spændende krimi til juleferien.

Redaktionen ønsker alle god læselyst, god jul og godt nytår!

FASTE RUBRIKKER

- 3 LEDER** Engagerede og dedikerede – men underbetalte
- 9 SIDEN SIDST**
- 19 NYE BØGER**
- 20 SIDEN SIDST**
- 46 NYE BØGER**
- 47 LIGE UDKOMMET** En østsjællandsk husmand i en brydningstid
- 48 DEBAT**
- 60 DET' MIT JOB** Filosof, forfatter og freelance kommunikationsrådgiver

63 JOBSEKTIONEN Ledige stillinger

70 DM AKTUELT

72 MEDDELELSER

Magisterbladet:
Nimbusparken 16
2000 Frederiksberg
Telefon 38 15 66 00 (kl. 10-16)
Telefax 38 15 66 65
Internet: www.magisterbladet.dk
e-mail: magisterbladet@dm.dk

Al henvendelse vedr. abonnement og adresseændring: 38 15 66 00 og bed om medlemsafdelingen. Abonnement på Magisterbladet koster 213,75 kr. per kvartal.

Redaktion:
Mogens Tanggaard
(ansvarshavende)
mt@dm.dk

Liv Kretzschmer
lk@dm.dk

Martin Ejlersten
me@dm.dk

Thomas Böttcher
tb@dm.dk

Pernille Siegumfeldt
psi@dm.dk

Lisbeth Ammitzbøll
la@dm.dk

Sidse Rølle Jakobsen, sekretær
srj@dm.dk

Direkte telefon:
38 15 66 52

Annoncer:
DG Media a/s
St. Kongensgade 75
1264 København K
Tlf. 70 27 11 55
Fax 70 27 11 56

Design og tryk:
Datagraf
www.datagraf.dk

ARTIKLER

10
LAV EN
SKAN-
DALE

- 6 Magistre med skrivekløe
- 7 DM-medlem nomineret til Nordisk Råds Litteraturpris
- 8 Alle kan nu udgive deres egen bog
- 10 "Skriv en selvbiografi, og lav en skandale"
- 14 "Oh, my God! They are alive!"

25
LÆS, GÆT
OG VIND

- 16 Sæt skub i din bog
- 21 DM-medlem får pris for idé til bog
- 22 Som en forelskelse
- 24 Nyt historisk tidsskrift
- 25 Læs, gæt og vind
- 28 Skriveskoler og -kurser

36

- 30 "Jeg skriver aldrig til universitetet"
- 31 Den levende fortid
- 32 Alle de andre
- 36 Forfatter-spillet
- 38 E-bøgerne kommer i 2011
- 39 Noveller rykker på nettet

dm offentlig 51
DMO ON
DEMAND

- 40 "Forlagenes arbejdsgivere handler i Irma, men betaler kun Netto-priser"
- 43 Forlagsbranchen bløder
- 44 De er også magistre
- 51 dm offentlig

Forside: Jesper Voldgaard

Vignetter: Bob Katzenelson

Oplag: 31.000 eksemplarer

ISSN 0903-7349

Kontrolleret af

Kontrolleret oplag: 29.573
i perioden 1.7.2009 – 30.6.2010

Produktionsplan:

Nr. 1-2011
Udkommer: 14. januar
Deadline debat: 3. januar
Deadline annoncer: 5. januar
Deadline kalender: 5. januar

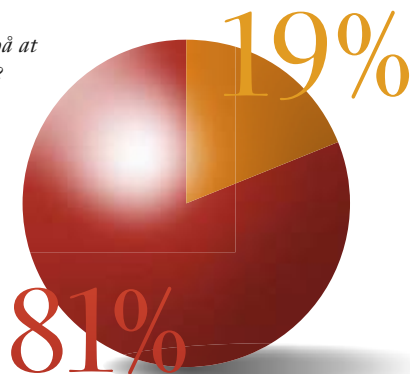
Nr. 2-2011
Udkommer: 28. januar
Deadline debat: 17. januar
Deadline annoncer: 19. januar
Deadline kalender: 19. januar

Nr. 03-2011
Udkommer: 11. februar
Deadline debat: 2. februar
Deadline annoncer: 4. februar
Deadline kalender: 4. februar

Magistre med

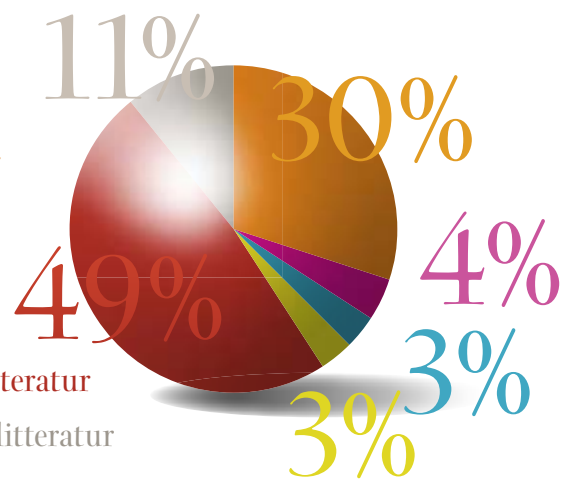
Arbejder du på at skrive en bog?

- Ja
- Nej

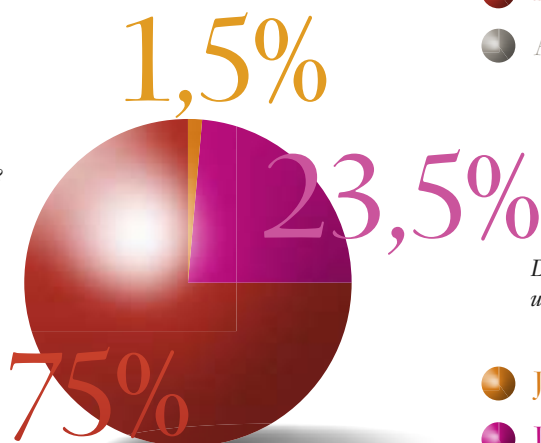
Hvilken genre?

- Skønlitterær
- Krimi
- Opslagsbog
- Børnebog
- Anden faglitteratur
- Anden skønlitteratur

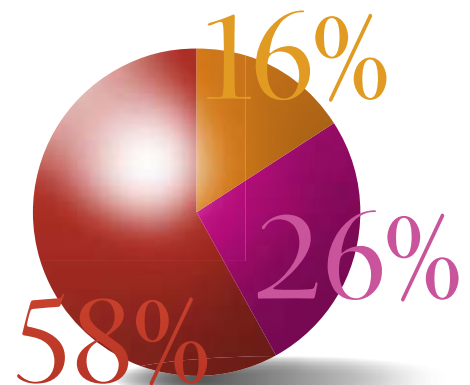
Har du udgivet en bog?

- Ja, skønlitterær
- Ja, faglitterær
- Nej

Drømmer du om at udgive en bog?

- Ja, skønlitterær
- Ja, faglitterær
- Nej

Det siger medlemmerne ...

“Det ville være skønt at kunne få hjælp fra Magisterforeningen, for Forfatterforeningen er i højere grad optaget af skønlitteratur end undervisnings- og ordbøger”.

“Det altoverskyggende problem er at skaffe finansiering”.

“Superspændende emne! Kender mange andre magistre med en forfatter i maven”.

“Det har aldrig været inde i mine overvejelser at lave en bog. Det er lige så langt væk, som hvis I havde spurgt, om jeg drømmer om at bygge en båd”.

“Jeg har en drøm om at skrive en bog en eller anden gang – lige nu er det svært at nå med små børn og arbejde”.

“Det er alt for omfattende at skrive en bog, og belønningen er minimal”.

“Jeg har tidligere skrevet en børnebog, men aldrig fået den udgivet”.

skrivekløe

Forfatter. Det er uden tvivl det mest udbredte erhverv blandt DM's medlemmer. Fællesnævneren for en ellers meget heterogen gruppe. Virkelig mange skriver bøger, og endnu flere drømmer om at gøre det.

Magistrene fylder adskillige hyldemeter hos boghandlere og på biblioteker. Det er ikke nødvendigvis den titel, der står på visitkortet, men hvert fjerde medlem af DM har udgivet en bog og kan dermed kalde sig forfatter. Endnu flere af magistrene drømmer om at skrive bøger – hele fire ud af ti. Det er især faglitteraturen, der trækker, men for 16 procent er det skønlitteratur, der skal ned på computeren, viser en rundspørge i Magisterbladets læserpanel.

Her kan man også se, at de privatan-satte magistre er mere ivrige efter at få deres navn på en romans omslag end of-

fentligt ansatte. 23 procent af de privatan-satte drømmer om at udgive skønlitteratur, mens det kun gælder 14 procent af de offentligt ansatte. Når det kommer til faglitteratur, er de to grupper dog lige ivrige.

Flere mænd end kvinder har fået bøger udgivet, og der er også flere mænd – 25 procent – der er i gang med at skrive på en bog. Til gengæld er skrivetrangen lige stor blandt mænd og kvinder. Tilsyneladende blegner forfatterdrømmen med alderen. I hvert fald viser rundspørgen, at jo ældre man er, des mindre bliver lysten til at udgive en bog. <<

LÆSERPANELET

Magisterbladet har spurgt læserpanelet om erfaringen med og lysten til at skrive bøger.

409 læsere har svaret på spørgsmålene om deres forfattererfaringer og -drømme.

DM-MEDLEM NOMINERET TIL NORDISK RÅDS LITTERATURPRIS

I 2011 fejrer Nordisk Råds Litteraturpris 50 år. Prisen i det store jubilæumsår kan ende i hænderne på DM-medlem Josefine Klougart. Hun er nemlig nomineret for sin debutroman "Stigninger og fald", og det er så vidt vides første gang i historien, at Nordisk Råds Litteraturpris kan gå til en debutant.

Josefine Klougart havde da heller ikke tænkt tanken, at hun kunne blive nomineret, og hun brød grædende sammen, da hendes søster ringede og fortalte hende den glædelige nyhed kort efter offentliggørelsen af nomineringerne – og lige før Magisterbladets deadline.

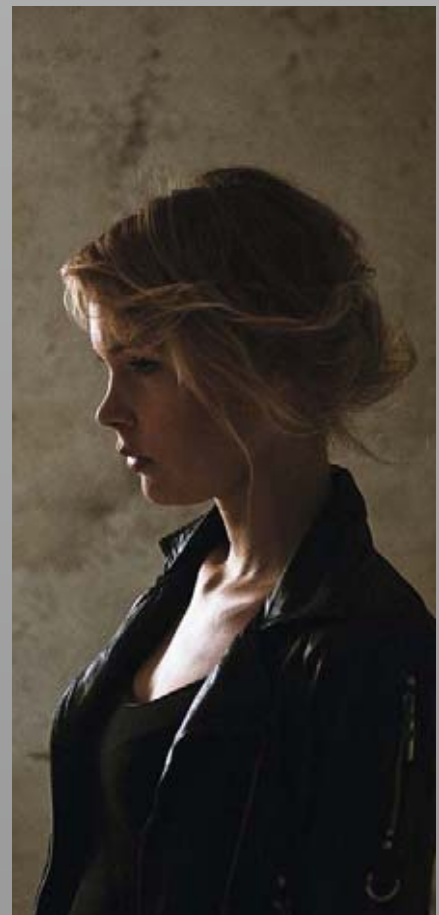
"Det er normalt, at prisen og nomineringerne gives til mere etablerede forfattere med et længere forfatterskab bag sig. Så det gør det hele endnu mere overvældende. Det er meget rørende for mig at få denne store anerkendelse", siger Josefine Klougart.

Romanen blev skrevet hen over et halvt år på Vartovkollegiet ved Rådhuspladsen, hvor Josefine Klougart boede, mens hun gik på Forfatterskolen. I lang tid vidste

hun faktisk ikke, at de mange små tekster skulle blive til en roman. Men langsomt viste der sig slægtskab og mønstre, som på et tidspunkt gjorde det muligt for hende at se romanen for sig. Den blev sendt ind til forlaget Rosinante, som var begejstret og faktisk udgav romanen stort set uredigeret. Hun kalder selv starten på sin forfatterkarriere for en "luksusstart", og hun håber, at nomineringen vil åbne op for flere end de knap 2.000 læsere, som indtil videre har købt bogen.

"Jeg formoder, nomineringen vil betyde en større chance for at blive oversat. I første omgang til de andre nordiske sprog, men forhåbentligt til flere. Det baner vejen for at udvide min læserskare, så flere mennesker kan komme i kontakt med min bog. Det kan jeg kun være meget glad for", siger hun.

Lige nu lægger Josefine Klougart sidste hånd på sin anden roman "Hallerne", som udkommer i januar måned. Så kan hun passende koncentrere sig om den indtil den 12. april 2011, hvor det offentliggøres, hvem der får prisen. *me*

Alle kan nu udgive deres egen bog

Digitale omvæltninger på bogmarkedet og virksomheder som Books on Demand gør det i dag muligt for alle med en forfatter i maven at få udgivet sin egen bog på tryk for nogle få hundrede kroner.

Lav din egen bog nemt og billigt via internettet. Det er blevet ny virkelighed, som gør det muligt for de fleste i dag at udgive en bog, så længe idéen og gåpåmodet er til stede. Med digital bogproduktion og teknologien *print on demand* kan man nemlig få lavet og udgivet sin egen bog for nogle få hundrede kroner.

Virksomheden BoD (Books on Demand) er en af de førende europæiske serviceudbydere for digital bogproduktion og fungerer som udgivelsesplatform for digitaltrykte bøger for både forfattere og forlag.

På tre år er titelbestanden hos BoD tildoblet og tæller i dag mere end 220.000 titler. BoD bruger print on demand, hvor indholdet først bliver digitaliseret i stedet for som normalt først at finansiere og producere et fast oplag og lægge det på lager. Først når der kommer en bestilling på bogen, bliver den trykt – print on demand.

BoD ligger i Norderstedt ved Hamburg, men virksomheden har en række europæiske post- og telefonservicekontorer – så-

ledes også i det centrale København, hvor Lisbeth Jensen er ansvarlig. Hun er overbevist om, at print on demand i fremtiden vil blive en naturlig og integreret del af forlagenes værdikæde.

“Dette koncept vil sammen med e-bøger og lydbøger på den måde vokse naturligt. Der er et stort potentiale i at integrere print on demand i hele værdikæden på bogmarkedet. Det er allerede i fuld gang i USA og i større europæiske lande som Tyskland og Frankrig”, siger hun.

Selvudgivelse er for alle

BoD udgiver både etablerede forfattere og fungerer som springsbræt for helt nye og uprøvede skriveglade. Også professorer, studerende og docenter bruger BoD som platform for udgivelsen af opgaver, studier og afhandlinger. Hele selvudgivelsesdelen har i USA overhalet forlagenes traditionelle udgivelser, og på BoD kan man ligeledes mærke den voksende danske interesse for dette område, forklarer Lisbeth Jensen.

“Der var noget skepsis i starten over for selvudgivne bøger. Men i USA er det

i stærk vækst, og den udvikling er også på vej i Danmark. Teknologien gør det muligt, og der er i det hele taget en stor og stadig voksende interesse for at skrive”, siger Lisbeth Jensen.

Kunderne hos BoD er da også vidt forskellige. Lige fra den helt unge, som drømmer om en karriere som forfatter, til den ældste, som er 93 år og snart kommer med sin tredje bog.

To former

Hos BoD opererer man med to udgivelsesformer. Den ene er onlinebaseret, hvor forfatteren eller forlaget selv kan overføre filerne til bogen. Ønsker man sin bog til salg i boghandlen, koster det fra 449 kroner. Så bliver bogen digitaliseret og lagret på en server. Kommer der en bestilling, bliver bogen trykt, pakket og sendt af sted til boghandlen. Forfatteren kan på den måde selv bestemme prisen på bogen, og hvor meget han skal tjene per solgt eksemplar. Man kan dog også vælge at gå den mere klassiske vej, hvor BoD tager sig af promovering af udgivelsen. Det koster betydeligt mere. Leveringstiden på en bog til boghandlen er 4-8 hverdage, og BoD er ifølge Lisbeth Jensen på den måde et sted, hvor både uprøvede kræfter og etablerede forfattere og forlag kan prøve ting af.

“Print on demand gør det muligt at udgive bøger med alle typer, og at bøgerne kun trykkes i det omfang, der er brug for. Det bliver samtidig muligt for forlagene at skippe store lagre. På den måde kan de uden risiko tage lidt smalle titler ind i programmet eller få genoptrykt udsolgte titler, når der er en bestilling”, siger Lisbeth Jensen. <<

PRINT ON DEMAND

Print on demand er et koncept, hvor kopier af en bog eller andre dokumenter først trykkes, når der foreligger en bestilling. Det er økonomisk mere rentabelt, fordi man undgår at trykke for store oplag af bøger og dermed at ligge inde med store lagre af usolgte bøger. Det er samtidig ofte en langt billigere trykemetode, og det gør det muligt for (nye) forfattere at selvudgive deres bøger i selv små oplag.

DEBUTANTPRIS TIL DM-MEDLEM

Louise Øhrstrøm har modtaget Danmarks største debutantpris på 50.000 kr. for sin roman "Efter rosinen". Prisen blev uddelt under Trekantområdets Litteraturfestival, skriver magasinet Litteratursiden.dk.

Louise Øhrstrøm, født 1981, er cand.mag. i litteraturvidenskab. "Efter rosinen" handler om sorgen ved at miste et barn og modet til at leve videre.

Bøger er for dyre

En undersøgelse foretaget af YouGov Zapera viser, at næsten to ud af tre danskere inden for det seneste år har fravalgt at købe en bog, fordi den var for dyr, mens halvdelen mener, at bøger generelt er for dyre, skriver avisen metroXpress.

"Folk har vænnet sig til, at de kan hente alverdens underholdning på nettet legalt eller illegalt uden at betale for det. Så virker romaner i 300-400 kroners klassen ret dyre", siger Jeppe Trolle Linnet fra Syddansk Universitet.

Foto: Colourbox

KÆLDERBIBLIOTEK

I en betonkælder i Vanløse ligger et bibliotek med omkring 6.000 bøger, skriver Jyllands-Posten. Bibliotekar er forhenværende boghandler Skipper Widstrup, som måtte lukke sin boghandel på grund af konkurrencen fra supermarkederne, der havde bøger til indkøbspris.

Biblioteket har åbent en aften om ugen, hvor der kommer 20-30 lånerne. Hver anden uge er der højtlesning samt småkager og sodavand. Dertil kommer en litteraturkreds bestående af beboere, der læser og diskuterer den samme bog. På biblioteket er det tilladt både at tale og grine højt.

Foto: Colourbox

BOGSALGET DÆMPET

Stigningen i forlagenes omsætning fra 1. kvartal 2009 til 1. kvartal 2010 på knap 10% er nu blevet afløst af en mindre stigning mellem 2. kvartal 2009 og 2010 på 1,8%. Afmatningen har især ramt skole- og lærebøger, mens de elektroniske udgivelser står for en meget stor procentuel stigning i 2. kvartal, skriver BogMarkedet, tidsskrift for den danske bogbranche.

Stigningen for de elektroniske udgivelser skyldes især et øget lydbooksalg, mens salget af elektroniske enkeltudgivelser fortsat kun udgør omkring 2% af det samlede marked.

“Der er slet ikke fokus på litterær skoling, og det giver en risiko for, at vi ikke får den litteratur, som vi fortjener, fordi man ikke plejer og dyrker talenterne”.

Lotte Garbers, formand, Dansk Forfatterforening

“SKRIV EN SELV BIOGRAFI, OG LAV EN

Det er svært at forudsige, hvilke bøger der kommer til at sælge. Men alligevel: Hvis du skriver for at sælge mange bøger, så er krimilitteratur det bedste bud. Rækker evnerne mest til faglitteratur, så forsøg dig med det uudtømmelige emne: 2. verdenskrig.

Bogen om Riis. Klar bestseller.

Bestsellerlisten over de 30 mest sælgende bøger i 2009 taler sit eget klare sprog: Halvdelen af de 30 titler bærer spændings-, vampyr- eller krimimærkatet. Resten af titlerne er overvejende anden skønlitteratur.

Der er ingen faglitterære titler på listen. Tættest er “Julens Sange”, “Turen går til Berlin”, “Guinness World Records 2010”

og “Færdselskort Danmark 2009”. De har i gennemsnit indtjent 1,2 mio. kr. til forfattere og forlag.

Da forfatterens andel af en bogs indtjening typisk er 15 pct., siger det sig selv, at det er svært at drive en profitabel forretning som faglitterær forfatter i Danmark. Nu er faglitteratur imidlertid det mest nærliggende stof for DM-medlemmer, der

Forfatterne Peter Henningsen (tv) og Ulrik Langen til bogen "Hundemordet i Vimmelskaftet". Klar bestseller.

går rundt med en forfatter i maven. Så hvis man skriver for at sælge bøger, hvad da?

Ifølge Forlæggerforeningen blev der solgt faglitteratur for 500 mio. kr. i 2009, så potentialet må vel findes. Nils Bjervig, redaktør af bogbranchens tidsskrift BogMarkedet, har 26 års brancheerfaring. Han siger:

"Hvis du ikke kan lade være med at skrive, så skriv! At forudsige, hvad der bliver en bestseller, er selvsagt svært, ellers ville der jo ikke være andet. Hvis du er kendt, så skriv en selvbiografi og lav en skandale, så går det godt – måske. 2. verdenskrig er også rimelig sikker. Og så har vi set Tom Buk-Swienty med "Slagtebænk Dybbøl" og "Dommedag Als", bøgerne om Blekingegadebanden, biografierne om H.C. Andersen, Jens Otto Krag og nu også den om Bjarne Riis".

"Det største menneskelige drama nogensinde", som man i branchen kalder 2. verdenskrig, bliver ved med at sælge, og nye bøger kommer hele tiden til. Og antallet af biografier og erindringer på bogmarkedet bare vokser og vokser.

Ifølge Jeppe Markers, redaktionschef på Lindhardt & Ringhof, bør forfattere faktisk i øjeblikket være forsigtige med at kaste sig over biografistoffet.

SKANDALE"

"Det ser ud, som om biografierne, der har haft det rigtig godt det sidste par år, har det svært i år. Det hænger bl.a. sammen med, at der udkommer så afsindigt mange".

Hvordan man havner under juletræet

Skal ens bog ende under juletræet (julesalget tegner sig for 2/3 af den samlede omsætning), skal den ifølge Jeppe Markers overholde følgende:

"Det skal være en god historie, der er spændende formidlet. Med god historie mener jeg et emne, der er interessant, som forfatteren dramaturgisk og håndværksmæssigt mestrer, herunder karakterskildring og karakterudvikling. Mestrer man ikke det, kommer man ikke til at ligge under juletræet".

Skematisk set handler det ifølge Jeppe Markers om to størrelser: fascination og identifikation.

"Fascination handler om, hvorvidt scenen fascinerer os. Er det en scene, der er interessant, og et miljø, der gør os nysgerrige? Identifikation handler der imod om, hvorvidt de karakterer, der er med i historien, er relevante for os og kommer til at træde levende frem".

Sproget er underordnet

Sproget er til gengæld underordnet, mener Jeppe Markers.

"Mange opfatter det stillistiske som meget vigtig, men det er faktisk ikke afgørende for de fleste læsere. Det, som sælger relativt godt i øjeblikket, er ikke specielt overbevisende sprogligt. Så sproget skal man sådan set ikke bruge sin tid på", siger han og henviser til, at mange af de bedst sælgende krimier "sprogligt set er temmelige svage".

Der er dog et "men". For ifølge Nils Bjervig er netop sproget en væsentlig medvirkende årsag til, at enkelte akademikere får en bred læserskare.

"Du skal skrive ordentligt og droppe den akademiske jargon. Og du skal evne og turde dramatisere eller fiktionalisere dit stof, så du kan fange læseren".

Ifølge Bjervig er Tom Buk-Swienty med succeserne "Slagtebænk Dybbøl" og "Dommedag Als" et glimrende eksempel på dette. De to bøger repræsenterer samtidig en genre, der i øjeblikket er efterspurgt.

"Hvis jeg skulle lægge mine talenter i faglitteraturen og havde muligheden, så ville jeg gøre det historisk baseret, faktisk og romanagtigt", siger Nils Bjervig.

Jeppe Markers er enig.

"Den narrative nonfiktion har det godt, og Buk-Swientys bøger opfylder litterært set kravene til, hvad vi opfatter som god litteratur. Og så skiller de sig ud, for der er ikke mange af den type bøger".

Opgør med akademisk sprog

En anden narrativ historiebog, der har gjort det godt, er historikerne Peter Henningsen og Ulrik Langens "Hundemordet i Vimmelskaftet – og andre fortællinger fra 1700-tallets København". Bogen sælger i øjeblikket i tredje oplag. Det interessante er, at "Hundemordet" forsøger at være både forskning og for-

Råd fra eksperterne, hvis du vil udgive en bog

GENRE

Krimier er den suverænt bedst sælgende genre. Er du til faglitteratur, så overvej den "narrative nonfiktion", fx om et historisk emne. Titlerne sælger godt, og der er plads til flere. Det gælder også velresearchede journalistiske bøger som fx dem om Blekingegadebanden. Kogebøger sælger fortsat, gerne mikset med en slanke-/diætvinkel, men her er det næsten et must, at du er kendt. Videnskabsbøger à la Lone Franks er også populære. Hvis du går efter biografien, så overvej det grundigt, for markedet er næsten mæt. Og endelig: Hold dig langt væk fra det klassiske opslagsværk. Det gider ingen betale for på grund af internettet.

KONTAKT TIL FORLAGET

Hvis du ikke har skrevet bogen endnu, så overvej at henvende dig til forlaget med en synopsis og et eksempel på dine skrivefærdigheder. En synopsis har to fordele frem for et færdigt manus:

- 1) Forlagene kan let gennemskue, om din idé er god, så du slipper for et halvt års skrivi til ingen verdens nytte.
- 2) Det er nemmere at rette op på fejl/mangler/forkerte dispositioner. Desuden: Forlagsredaktørerne ser selv deres vigtigste rolle som sparringspartner for forfatteren.

HVILKE(T) FORLAG:

Kig dig omkring og overvej seriøst alternativerne til Gyldendal. Mange andre forlag står også for seriøse udgivelser. Overvej også, om du vil henvende dig til et eller flere forlag på samme tid. Det er ikke god tone, men kan omvendt spare dig for lang ventetid, hvis manuskriptet skal omkring flere forlag. Og hvis du vælger at sende til flere samtidigt, så hold det hemmeligt. Undersøg eventuelt også, hvor lang ventetid du kan forvente ved det enkelte forlag. Og husk, at der er stor forskel på, hvordan forlagene arbejder. Gyldendal er et "klassisk" forlag, hvor omkring 50 pct. af udgivelserne sker på baggrund af indsendte manuser. Den tilsvarende andel for Lindhardt & Ringhof er 5 pct. Så: Undersøg markedet!

KONTRAKTEN:

Problemet er, at der ikke findes nogen standardkontrakt, så i princippet kan forlaget finde på at binde dig hvad som helst på ærmet. På den anden side: DM ligger inde med et udkast til en "ideel" kontrakt set med forfatterøjne. Forsøg at forhandle ud fra den. Overvej også, hvor meget du selv vil gamble. Er dit honorar lille (og din egen risiko dermed større), skal du selvfølgelig tilsvarende have en stor andel af indtjeningen. Vær opmærksom på de forskellige rettigheder: Skal forlaget allerede fra starten have ret til at udgive bogen som e-bog, bogklub-bog eller paperback? Kontakt DM eller AC's Udvalg til Beskyttelse af Videnskabeligt Arbejde (UBVA).

>>

Tom Buk-Swienty med sin bog "Slagtebænk Dybbøl". Klar bestseller.

» midling. Det gør forfatterne i et opgør med den klassiske afhandling og "akademisk lingo" til fordel for fortællingen.

"Vi ved endnu ikke, hvordan den bliver modtaget som forskning, da den endnu ikke er anmeldt i de faghistoriske tidskrifter. Vi har været meget glade for mediernes og læsernes modtagelse, men overraskende nok har jeg også kun hørt meget rosende ting fra kolleger og andre fagfolk. Så jeg tror, vi er lykkedes med at vise, at forskning og formidling kan gå op i en højere enhed", siger Ulrik Langen.

Forlag opsøger selv forfattere

"Hundemordet i Vimmelskafet" er udkommet på Jyllands-Postens forlag, der tidligere også har udgivet Ulrik Langens biografi om Christian 7. – en bog, forlaget selv bad Ulrik Langen om at skrive.

Faktisk er det langt fra sjældent, at forlagene selv får idéen til en bog og derefter finder forfatteren. Ifølge Jeppe Markers er kun 5 pct. af Lindhart & Ringhofs udgivelser kommet i stand på baggrund af uopfordret indsendte manuskripter.

Frem for at indsende et grydeklart manuskript opfordrer han forfattere til at

henvende sig med en synopsis, hvilket sædvanligvis er nok til, at forlaget kan vurdere potentialen.

"Når vi har læst et manuskript, sidder vi tit med den der "det er jo egentlig meget godt, men ...". Spørgsmålet er så, hvor mange ressourcer man som redaktør vil bruge på at flytte en forfatter til Italien, hvis han allerede er rejst til Spanien".

Nils Bjervig er enig.

"En god synopsis med en beskrivelse af kapitlerne og deres indhold samt et eksempel på ens skrivefærdigheder vil som regel være tilstrækkeligt for forlaget".

Et eller flere forlag?

Men så er der også spørgsmålet om, hvorvidt man skal henvende sig til et eller flere forlag ad gangen.

"Problemet er, at den samlede ventetid nemt nærmer sig et år, hvis det først er fjerde forlag, der bider på krogen. Men omvendt er der mange forlag, der tager det ilde op, hvis de finder ud af, at man har henvendt sig til andre på samme tid", siger Nils Bjervig.

Uanset hvordan man griber sit projekt an, er udviklingen på bogmarkedet ikke med magistrene i øjeblikket, lyder det advarende fra Jeppe Markers.

"For ti år siden ville jeg have sagt, at det er kvalitet, der sælger – og at man som forfatter skal koncentrere sig om det, man er god til og brænder for. Men i dag er markedsføringen blevet løsenet, og forlagene er mere og mere orienteret mod 'bestsellerisme'. De satser på det, de tror, vil sælge, og markedsfører det behårdt. Og bøgerne i midterspektret, som måske ikke sælger voldsomt meget, men heller ikke dårligt, vil fremover blive vanskeligere og vanskeligere at sælge, fordi de bliver glemt mellem det meget kommercielle og den smallere litteratur".

Vil man satse på det sikre og fortsat insistere på kvalitet, er der dog stadigvæk lærebogsvejen, lyder rådet fra Nils Bjervig:

"Akademikere kan jo spøge sig selv: Hvad bliver der undervist i, og hvor mangler der lærebøger? Hvor har man selv et godt bud på, hvad der er nødvendigt? Hvilke hold underviser man selv i, og hvad kan man selv få lagt på en pensumliste?" <<

"Hvis jeg skulle lægge mine talenter i faglitteraturen og havde muligheden, så ville jeg gøre det historisk baseret, faktisk og romanagtigt".

Nils Bjervig, redaktør af BogMarkedet

MERE AT GIVE

Det er en kendt sag, at man ikke bør gøre forskel på børn. På den anden side er det ikke alle børn, der vokser op med lige muligheder.

Nogle børn kommer skævt ind i livet med en sygdom eller et handicap, som måske vil følge dem resten af tilværelsen, og som gør, at de ikke kan bo hjemme hos deres forældre.

Andre børn har forældre, der af den ene eller anden grund ikke er i stand til at tage vare på dem.

Og atter andre mister pludselig deres forældre på grund af ulykke eller sygdom.

Der er brug for plejefamilier, der har kompetencen, modet og overskuddet til at tage sig af disse udsatte børn. Den 1. januar 2011 træder Barnets Reform i kraft. Et meget væsentligt element heri er en styrkelse af plejefamilieområdet, hvor der lægges vægt på at tilbyde flere udsatte børn og unge nære og stabile relationer.

Bliv plejefamilie

Er opgaven som plejefamilie noget for dig og din familie? Gå ind på www.mereatgive.dk og find ud af, om I har nok at give.

AROS KOMMUNIKATION

“Oh, my God! They are alive!”

En amerikansk turist satte ord på Margrethe Vadmands fornemmelse af at bo i et museum. Nu skriver hun en bog for at vise verden, at Dragør også har en nutid.

Fredeligt stod hun en morgen i sit eget køkken i sin egen badekåbe og sine egne tanker. Hun bryggede kaffe. Udenfor skinnede solen på de gamle Dragør-huses gule mure. Også på Margrethe Vadmands. Det var rigtig pænt.

Pludselig fangede hendes blik en bevægelse ude fra gaden. Hun kiggede op – og ud – og lige ind i en spids pegefinger på en amerikansk turist, der med ægte begejstring råbte sin opdagelse til resten af familien: “Oh, my God! They are alive!”

“Dragør bliver let oplevet som et fri-landsmuseum. Her er så pænt, her er så gammelt, og her er så mange historier om fiskeri og gåseavl og folkedans og hansetid og kapervæsen. Men der er næsten intet skrevet om det moderne Dragør. Vi *har* faktisk en nutid og ja, vi *er* i live”, fortæller Margrethe Vadmand, der er cand.mag. i engelsk og spansk.

“Dragør dejligst ...” bliver cand.mag. Margrethe Vadmands første bog.

“Vi forestiller os ikke, at vi skal tjene penge på bogen. Hvis vi kan få noget af vores løn dækket ind, er det fint”.

Greb blok og kamera

Bogen om Dragør bliver Margrethe Vadmands første. Arbejdstitlen lyder “Dragør dejligst ...”. Titlen er foreløbig.

“Alle gode skriverådgivere vil sige, at man skal indkredse sit emne, definere en målgruppe, tænke sig om, vælge en struktur og formulere en titel. Det gjorde vi ikke. Vi reagerede på en indskydelse, greb blok og kamera og flintrede ned på havnen. Vi interviewede indehaveren af røgeriet, og så var vi i gang”.

“Vi” er Margrethe Vadmand selv og fotograf Sif Meincke. De er fælles om projektet.

Metoden kan hun kun delvis anbefale.

“For os var det godt at få hurtigt hul på projektet, fordi vi ville vise glimt af byens liv set hen over et år. Men man slipper ikke for at strukturere. Selv om jeg gennem hele mit arbejdsliv har skrevet og kommunikeret og planlagt budskaber, er jeg alligevel overrasket over, hvor meget man skal tage stilling til, når målet er at udgive en bog”.

Er bogen til turister? Er den en guide? Skal der være et kort? Åbningstider? Må der komme grimme ting med i bogen? Spørgsmålene stod i kø.

Ingen bog er for alle

Heldigvis var hjælpen tæt på. Margrethe Vadmand er ejer og daglig leder af et kommunikationsbureau, der bor til leje hos Skriveværkstedet på Christianshavn. Her fik hun råd og vejledning.

“Vi havde jo blot tænkt os, at vi ville vise alt det dejlige og pæne i Dragørs nutid og øse af vores egen kærlighed til byen. Men ingen bog er “for alle”, og nu er vi meget mere bevidste om struktur, indhold og form. Derfor er vi heller ikke i tvivl om, at vi bliver færdige”, siger Vadmand, der har boet i Dragør i 12 år. I dag har hun de fleste svar parat.

“Dragør dejligst ...” skal især handle om Dragørs indbyggere og samtidig fortælle lidt om huse og havn og livet ved og på vandet. Bogen er ikke en guide, og den er ikke en lokalhistorisk fortælling. Dem står der i forvejen masser af på biblioteket. Vores bog skal være en hyldelse til Dragør og især til de mennesker, der skaber byens helt specielle stemning. De må gerne være lidt skæve og have en interessant bag-

grund, men vores bog bliver ikke socialrealistisk. Og nej, der må ikke være grimme ting i bogen. Den bliver en stor, lækker *coffee-table-bog*”, smiler hun.

Dragør con amore

Lysten driver værket. Foreløbig er alle arbejdstimer en investering for egen regning og risiko.

Ifølge planen udkommer Dragør-bogen næste år til november. Fotograf og forfatter vil udgive bogen på deres eget nystiftede forlag. Prisen for layout og tryk kan løbe op i 100.000 kroner for 1.000 eksemplarer.

“Vi regner med, at bogen overvejende skal sælges på nettet og lokalt, for eksempel fra turistkontoret, museet, restauranter og caféer. Mange har allerede sagt ja. Vi vil også søge fondsmidler til udgivelsen, men vi forestiller os ikke, at vi skal tjene penge på bogen. Hvis vi kan få noget af vores løn dækket ind, er det fint”, oplyser Margrethe Vadmand.

Hun er vild med processen.

“Mit job består ofte af mindre projekter, der strækker sig over kort tid. Bogen, derimod, er et kontinuerligt forløb over mere end et år, og det er ret vidunderligt at kunne beskæftige sig så indgående med et enkelt projekt. Det er ren *con amore!* Og så er det virkelig sjovt at skulle tage stilling til så mange nye spørgsmål. Frem for alt er det utrolig dejligt selv at kunne bestemme over hele processen lige fra idé over indhold til form og færdig bog. Det er endnu sjovere, end jeg troede”. <<

MARGRETHE VADMAND

- Cand.mag. i engelsk og spansk fra Københavns Universitet i 1998.
- Siden 2001 indehaver af virksomheden “Vadmand Kommunikation”, der leverer kommunikation, journalistik og oversættelse til danske og udenlandske medier og virksomheder.
- Bogen “Dragør dejligst ...” bliver Margrethe Vadmands første bog. Den udkommer efter planen til november 2011.

De tidligere kursister Pernille Rasmussen (tv), Christian Nyholm og Bibbi Andersen (th) er samlet til skrive dag i Skriveværkstedet på Christianshavn med Heidi Korsgaard, værkstedets underviser, forfatter, forlægger og medejer.

Sæt skub i din bog

Drømmen. Modet. Tvivlen. Har du en bog i dig? Så skriv den! “Lysten er vigtigst. Resten vil de fleste kunne lære”, siger Heidi Korsgaard, medejer af Skriveværkstedet, hvor mange DM-medlemmer har realiseret deres skrive drøm.

Hvorfor skjule det? Selvfølgelig er det svært at skrive en bog, hvis man ikke har prøvet det før. Men gå blot i gang. Du bliver klogere på dig selv og på verden. Og du har flere fordele, end du tror. Det mener en erfaren skrivetræner, der har årelang erfaring med højtuddannede forfatterspirer.

“Magistre har generelt langt flere styrker, end de gør sig klart. De har masser af viden, de har et veludviklet sprog, de har stor tålmodighed, og de har evnen til at strukturere. Som udgangspunkt kan de fleste skrive en bog, hvis de får nogle supplerende værktøjer – og hvis de har lyst”, siger Heidi Korsgaard, forfatter, forlægger, underviser og medejer af virksomheden Skriveværkstedet.

Lysten er vigtigst.

“Man skal ikke skrive en bog, fordi “nogen” bør skrive den, eller fordi “der

“Bortset fra enkelte dejlige undtagelser udløser en bog meget sjældent penge og stor anerkendelse”.

er et hul i markedet”, eller fordi man vil tjene penge i en fart. Man skal skrive en bog, fordi man har lyst. Så bliver processen i sig selv interessant og meningsfuld. Andre belønninger skal man til gengæld heller ikke regne med. Bortset fra enkelte dejlige undtagelser udløser en bog meget sjældent penge og stor anerkendelse”, lyder hendes erfaring.

Mange har lyst

For Skriveværkstedets kursister kan skrivelysten have flere kilder. Nogle glæder sig over at kunne dele viden, erfaring og følelser med andre mennesker. Andre har en mere “nørdet” glæde ved at forme ord til sætninger, til afsnit, til kapitler – og til en bog.

Fælles for dem er, at de har vristet sig fri af behagelighedens hængedynd og sat sig selv på prøve.

“Rigtigt mange mennesker går rundt med en drøm om at skrive en bog, men har svært ved at omsætte drømmen til konkret handling. De frygter, at det vil være hårdt og usikkert og anstrengende og lidt farligt. Og de har ret! Undervejs i processen vil der opstå dårlige dage, kriser og tvivl. Til gengæld er glæden over at realisere drømmen meget stor. Det er i hvert fald erfaringen hos vore kursister, når de står med deres bog i hånden. De siger samstemmende, at processen har været slidsom og i perioder også utryk – og i øvrigt fuldstændig vidunderlig. Dels oplever de det som dybt meningsfuldt at overvinde vanskeligheder og få styr på deres stof, dels oplever mange, at selve skriveprocessen har sin helt egen dynamik, som giver dem fordybelse og glæde”, forklarer Heidi Korsgaard. >>

5 FANTASTISKE FORDELE

DM-medlem med skrivelyst? Her er dine stærke sider: Du er god til at tænke, strukturere, planlægge, overskue store mængder stof og formulere dig skriftligt. Du har trænet din tålmodighed og kan håndtere lange processer. Derfor kan også du skrive en bog. Du skal blot undgå de klassiske akademiske faldgruber. Skriveværkstedets Heidi Korsgaard samler op på flere års erfaring med akademikere, der skriver bøger. Brug dine stærke sider og hold øje med de ømme punkter.

1. Viden

Din styrke: Du har en stor viden om dit emne. Uanset om du vil skrive en fagbog eller en roman, kan du hurtigt få de nødvendige fakta på plads.

Hold øje med: Mængden af fakta. Indsamling af data er en tryk og kendt proces. Pas på, at du ikke researcher dig gammel og aldrig kommer i gang med at skrive.

2. Præcision

Din styrke: Du er præcis. Din akademiske træning skærmer dig mod sjusk og forkerte informationer, som vil irritere din forlægger og give din bog et skær af utroværdighed.

Hold øje med: Antallet af detaljer. Din trang til præcision kan føre dig for langt ud af tangenten, som ikke bidrager væsentligt til bogens indhold.

3. Analytisk sans

Din styrke: Du tænker struktureret. Din årelange øvelse i at forstå informationer og derefter gruppere dem og prioritere dem er en stor fordel, når du skal overskue en hel bog.

Hold øje med: Dit valg af struktur. Universitetets regler for skriftlige præsentationer er næppe det bedste valg til bred formidling.

4. Skriftsprog

Din styrke: Du har et skriftsprog. Du er vant til at formulere dig skriftligt og formulere dine budskaber i ord og sætninger.

Hold øje med: Lix-tallet. Du kan gøre dit sprog mere klart og enkelt uden at forsimple det. Brug billeder og anekdoter. Giv din tekst en god rytme ved at veksle mellem korte og lange sætninger.

5. Tålmodighed

Din styrke: Du er tålmodig. Du er i stand til at sidde dag efter dag og måned efter måned med samme emnekreds. Du kan koncentrere dig om et projekt i længere tid end de fleste.

Hold øje med: Tiden. Vær ikke alt for tålmodig med dig selv, når det gælder deadlines. Stram op. Skær processen i skiver. Sæt datoer på.

» **Struktur giver mod**

Heidi Korsgaard er selv forfatter eller medforfatter til en lang række titler. Hendes første bog hedder "Vilde veje – en gigolo fortæller". Hun skrev den, mens hun var ansat på et forlag, og hun skulle nærmest sparkes i gang.

"Jeg havde skrevet en artikel om livet som gigolo og havde en masse stof i overskud. Mine kolleger sagde, at det materiale, jeg havde tilovers, var lige til en bog, men jeg tænkte: "En bog! Så skal jeg jo skrive 300 sider!" Det virkede helt uoverskueligt. Men da jeg havde tænkt lidt over det, var 300 sider – i mit hoved – blevet til 30 artikler, og hvis man nu kaldte dem kapitler og satte dem lige efter hinanden, så havde man vist en bog? 30 artikler kunne jeg sagtens overskue, og jeg havde lyst til at bruge stoffet".

Dermed havde Heidi Korsgaard både lyst og lejlighed, men ikke meget tid.

"Min chef regnede ud, hvad bogen kunne sælge, og resultatet blev, at jeg kunne få halvanden måned med løn til projektet. Det var hektisk, men det lykkedes".

Magistre godt rustede

De fleste akademikere er tilbøjelige til at give sig selv for lange deadlines, mener hun.

"Man skal ikke jage af sted, men man skal sørge for at sætte et realistisk mål for sin arbejdsindsats. Hvis bogen skal være færdig om et år, hvor langt fremme skal jeg så være om et halvt år? Skal jeg skrive de første kapitler inden jul, og hvad betyder det for min dag på mandag? Små ting tæller også. Bare det at få aftalt et interview er en handling. Er det dét, jeg skal på mandag? Struktur er vejen frem. Struktur på bogens emne, struktur på bogens indhold, struktur på sproget og på sin egen arbejdsproces. Det er det, vi hjælper med i Skriveværkstedet", siger Heidi Korsgaard.

Igen er magistre godt hjulpet af deres baggrund.

"Den struktur, man har med sig fra universitetet, er ikke nødvendigvis optimal i forhold til at præsentere sit stof i bogform. Men selve evnen til at tænke i strukturer betyder, at magistre og andre akademikere ret hurtigt forstår, hvad en alternativ struktur kan bruges til. Generelt er magistrenes udfordringer at fokusere på emnet, vælge den rigtige struktur, skære ned på detaljerne, forenkle deres sprog og så i øvrigt få sat en deadline, der er tilpas stram".

Så nemt – og så svært – er det at skrive en bog. Stadig i tvivl? <<

10 gode råd

Sådan får du sat skub i din bogdrøm. Læs her om ti skridt på vejen fra drøm til bog. Skriveværkstedet foreslår:

1. SKRIV DIN IDÉ NED SÅ KORT OG PRÆCIST SOM MULIGT

Brug gerne et par sætninger eller tre eller fire, men ikke flere. Bliv ved, indtil du har truffet alle de ubehagelige fravalg. Skær ind til benet. "Min bog handler om ...". Gå ikke videre, før du er afklaret.

2. FIND EN TITEL PÅ DIN BOG

Hvis du ikke kan finde den helt rigtige titel til at begynde med, så kald titlen for en arbejdstitel. Med en titel skaber du et klart fokus for dig selv. Hæng bogens titel op på væggen ved din skriveplads. Kan du ikke finde en arbejdstitel, så gå tilbage til punkt 1.

3. DEL DIT STOF IND I KAPITLER

Tænk dit materiale igennem. Vælg en fortælleform. Vælg en struktur. Del dit stof eller dit plot ind i 10, 20 eller 30 kapitler, og skriv ved hvert kapitel, hvad du regner med, at det skal indeholde. Giv hvert kapitel en overskrift.

4. TÆNK PÅ DIN MÅLGRUPPE

Er din bog for alle? Så tænk igen. Hvem skriver du til? Jo bedre du kender din målgruppe, jo lettere er det at komme i gang. Vær ikke bange for specialstof. Det er trendy.

5. SKRIV AF LYST OG SÅ DET FÆNGER

Lad din egen begejstring for emnet smitte af på din formidling. Pas på indforståethed og indviklet sprog. Dit stof må gerne være "nørdet", men dit sprog skal være klart, enkelt og levende.

6. SÆT TID AF TIL DIN BOGDRØM

Vær ambitiøs, men vær også realistisk. Det kan være svært at få skrevet meget på en hverdagsaften, hvis du er træt. Små fremskridt tæller også. På den anden side: Meningen med din bog er vel, at den skal skrives? Hvad betyder det for dine deadlines? Hvor langt skal du være nået inden sommer? Inden jul? Inden fredag?

7. SKRIV EN BAGSIDETEKST

Går du i stå, kan det være en stor hjælp at skrive bagsideteksten til din bog – også selv om du næsten kun lige er gået i gang med bogen. Bagsideteksten kan være din rettesnor og styre indholdet, hvis det kører ud ad en forkert tangent.

8. DEL DINE ORD MED ANDRE

Læs din tekst højt for dig selv, eller endnu bedre – få en anden til at læse højt for dig. På den måde kan du høre, hvad der fungerer, og hvad der ikke gør.

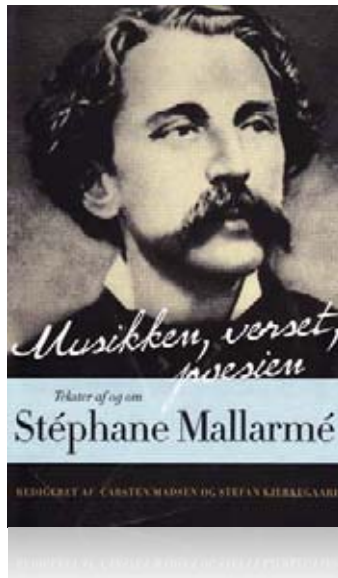
9. GEM DEN STORE REDIGERING

Faren for at gå i stå er større end faren for at skrive for hurtigt. Redigering er fint undervejs, men lad det ikke tage overhånd. Du risikerer at blive hængende i pilleri. Gem den store revision, indtil du har skrevet hele din bog færdig i en første runde.

10. VÆLG UDGIVELSEFORM

Beslut dig for, om dit manuskript skal sendes ind til et traditionelt forlag, et medudgiverforlag eller blive på computeren. Skal din bog ud, så overvej, hvordan den adskiller sig fra andre bøger på markedet. Hvad kan du, som andre måske ikke kan? Undersøg forlagernes profil. Find på gode argumenter for, at forlaget skal antage lige netop dit manuskript.

“Mallarmé holdt meget af dans. Han gik ofte i teatret og på kabareter for at se danseforestillinger, og han reflekterede omhyggeligt over disse forestillinger. Refleksionerne udmøntede sig i anmeldelser, men også i digte og narrative fiktionstekster om dansen”.

LITTERATUR

Musikken, verset, poesien
Tekster af og om Stéphane Mallarmé

Carsten Madsen og Stefan Kjerkegaard (red.) Aarhus Universitetsforlag, 2010, 224 sider, 248 kr. Bogen præsenterer i nye danske oversættelser Mallarmés sonetter, det legendariske, uafsluttede prosadigt Igitur samt en række af hans opsatser om poesien væsen. Hertil knytter sig fem essays af danske Mallerme-eksperter, heriblandt forfatteren Niels Frank, som hver især følger Mallarmé på en rejse i grænselandet mellem sprog og musik, tale og skrift, ting og tegn på jagt efter mesterens enestående poetiske udtryk.

LITTERATUR

1001 bøger du skal læse, før du dør

Peter Boxall Politikens Forlag, 2010, 960 sider, 250 kr.

1001 af de helt store læseoplevelser er samlet i denne mammut-guide til alverdens bøger. Her er mange af de bøger, du har læst, og dem, som du gerne vil læse. Det er en overskuelig guide til verdenslitteraturhistorien, der giver gedigne facts og sprudlende fortællinger om værket, forfatteren og den tid, værket er skrevet i.

Tæt på litteratur

Martin Jørgensen Academica, 2010, 266 sider, 275 kr.

“Tæt på Litteratur” er en lærebog til linjefaget dansk i læreruddannelsen. Den har til hensigt at give sin læser tekstanalytiske forudsætninger i et samspil med litteraturredaktiske overvejelser. Litteraturundervisning i skolen er også vejledning: Læreren må kunne

vejlede eleverne, så de bliver bedre i stand til at sætte ord på deres egen oplevelse og forståelse af litteratur.

Thomas Mann
– Livet som kunstværk

Hermann Kurzke Forlaget Babnhof, 2010, 672 sider, 399 kr.

Vi kender ham som en af Tysklands største forfattere. Vi kender hans værker. Men hvem var Thomas Mann? Vi møder en mand, der søgte harmoni og orden i sit liv, men som samtidig førte store kampe både personligt og politisk. Personligt ikke mindst kampen med den latente homoseksualitet og den mangeårige konflikt med broderen Heinrich Mann. Politisk først og fremmest kampen mod nazismen.

Sted
(Moderne litteraturteori)

Anne-Marie Mai og Dan Ringgaard (red.) Aarhus Universitetsforlag, 2010, 225 sider, 198 kr.

Fornemmelsen af at leve i harmoni med et historisk forankret sted er med globaliseringen blevet udfordret, og stedet som sådan er kommet i fokus. Denne bog giver svar på, hvad stedet kan betyde for os, og hvordan man analyserer stedets funktion og betydning i litteraturen. Bogen introducerer

til stedets teori og beskriver dens udvikling fra 1970'erne og frem.

Realismer – Modernismer

Steffen Auning og Erik Svendsen Systime, 2010, 208 sider, 225 kr. Kan modernisme være andet end et uforståeligt og underligt begreb, og findes der forskellige realismer? Ja, lyder svaret i denne bog, der også giver en forklaring på hvorfor. Samlingen dækker centrale dele af det litterære stofområde. Der er kanoniske tekster og mere upågtede; danske, skandinaviske som internationale.

I gamle bøger, i oplukte høje
Rasmus Nyerup 1759-1829

Rasmus Agertoft (red.) Museerne på Vestfyn, 2010, 232 sider, 300 kr.

Rasmus Nyerup var en af den tidlige guldalders store kulturpersonligheder. Bogen fortæller hans utrolige historie fra stavnsbunden bondedreng til indflydelsesrig professor og stiller skarpt på nogle af de mange områder, hvor Nyerup satte sit fingeraftryk. Bogen er

skrevet af førende eksperter og henvender sig til alle med interesse for den tidlige guldalders litteratur og historie.

Lyksalighedens øer.

Møder mellem poesi, religion og erotik i dansk og svensk romantik (Centrum for Danmarksstudier, vol. 22)

Gunilla Hermansson Museum Tusulanums Forlag, I kommission for Makadam Förlag, 2010, 396 sider, 305 kr.

Romantiske “lyksalighedsøer” er tekster, der sætter poesien som en central del af forestillingen om et lykkeligt refugium, et længslernes mål, en himmel – og der er påfaldende mange af den slags “øer” i dansk og svensk romantik fra 1810'erne og frem til midten af århundredet. Med disse som omdrejningspunkt følger bogen udviklingen i og udvekslingen mellem svensk og dansk romantik.

ONLINE-SNYD

Amerikaneren Ed Dante er en flittig mand, der tjener til livets ophold på dumme eller dovne studerende, der betaler sig fra, at han laver deres skriftlige opgaver. Omkring 5.000 siders videnskabelig afhandling er det blevet til i løbet af det seneste års tid, skriver Dagbladet Information.

“Jeg arbejder på en online-virksomhed med omkring 50 ansatte. Vi tjener titusindvis af dollar hver måned på at lave originale opgaver baseret på specifikke krav fra studerende, der snyder”, siger Dante.

Også i Danmark er de studerendes snyd vokset markant. På Aarhus Universitet med 88 % og på KU med 37 % fra 2008 til 2009.

Foto: Colourbox

“Der er meget stor forskel på, hvordan man læser en afdød og en levende forfatter, så for at opretholde den læsning, som forfatteren ønskede, så skriver man selvbiografien som en slags læsevejledning”.

Poul Behrendt, lektor, Københavns Universitet

WWW.TIDSSKRIFTETKULTURSTUDIER.DK

Kulturstudier.dk er et nyt forskningsbaseret og kvalitetsbedømt open access-tidsskrift, der bringer artikler, reviews og debatter med udgangspunkt i historiske og aktuelle studier af steder, folk, kultur og dagligliv.

Tidsskriftet er en sammenlægning af “Fortid og nutid” og “Folk og Kultur”. Første nummer udkom den 15. november i år, og andet nummer udkommer den 15. december. Det er gratis tilgængeligt på nettet, men der er også mulighed for at købe og få tilsendt et trykt eksemplar af tidsskriftet.

VIL DU VÆRE FORLÆGGER?

CBS udbyder i samarbejde med Forlæggerforeningen en uddannelse i forlagsvirksomhed over syv moduler og en afsluttende hovedopgave. Modulerne kan tages enkeltvis og i vilkårlig rækkefølge. Alle moduler strækker sig over fire dage med undervisning kl. 9-16.

Uddannelsen har til formål at give indgående viden om og forståelse for forlagsbranchen, dens aktører og aktuelle udfordringer. Læs mere om uddannelsen på danskeforlag.dk eller cbs.dk.

Foto: Colourbox

Foto: Scanpix

E-bøger et hit i USA

Tredje bind af Stieg Larssons millennium-trilogi, “Luftkastellet der blev sprængt”, udkom i USA for kort tid siden. Indtil nu er den solgt i 425.000 eksemplarer, hvoraf 125.000 er e-bøger, skriver dSeneste.dk. “Der går nok nogle dage, før vi ser noget tilsvarende i Danmark”, siger chefen for Sonys digital reading business. Men inden for fem år vil salget af e-bøger overstige salget af bøger på print, spår chefen.

En stor modstander af e-bøger J.K. Rowling, forfatteren til Harry Potter, overvejer nu at lade serien udkomme elektronisk, hvad hun hidtil har modsat sig.

DM-medlem får pris for idé til bog

Lektor i engelsk, DM-medlem og underviser ved University College Nordsjælland Ulla Bryanne har sammen med kollegaen Karen Lassen Bruntt modtaget en særpris for deres idé til en lærebog i engelsk grammatik for lærerstuderende, "Handbook for Language Detectives: Teaching and Learning English".

Med prisen, der gives til lærebogsforfattere og uddeles af forlaget Samfundslitteratur, følger 25.000 kr. og en anerkendelse af forfatternes idé og mål

med bogen, nemlig at hjælpe lærerstuderende og færdiguddannede lærere i engelsk med at tilrettelægge undervisning i grammatik "på en sjovere og mere funktionel måde", som juryens begrundelse lyder.

Der findes allerede en del bøger om engelsk grammatik, men de er alle skrevet til gymnasiet eller universitetet. Af samme grund indeholder de ikke det fagdidaktiske perspektiv, der kendetegner læreruddannelsen.

Lærebogsprisen bliver hvert år uddelt af Samfundslitteratur, og med en præmie på 100.000 kr. er der tale om Danmarks største faglitterære pris. Ved siden af uddeles lejlighedsvist en særpris, som altså i år tilfalder Ulla Bryanne og Karen Lassen Bruntt. Priserne gives for idéer til lærebøger inden for både humanistiske, samfundsfaglige og naturvidenskabelige områder. Tidligere har blandt andre Ditlev Tamm, Vincent F. Hendricks og Frederik Stjernfelt modtaget prisen. *tb*

Spar op og spar skat

Udnyt dit skattefradrag og betal ekstra til din pensionsordning nu – det giver flere penge at leve for senere i livet. Beregn fordelene i Min pension.

I 2010 kan du indbetale i alt 100.000 kr. til ratepension og ophørende livrente og trække beløbet fra i topskatten. Vil du spare op på en kapitalpension, kan beløb op til 46.000 kr. trækkes fra i din bundskat, inklusiv det du eventuelt har sat til side til alderssum. Indbetaler du via din arbejdsgiver

trækkes beløbet i din løn før skat. I så fald er beløbsgrænserne i 2010 (inkl. arbejdsmarkedsbidrag) 108.695,65 kr. for ratekapital og 50.000 kr. for kapitalpension. Også her er maksimumbeløbet for kapitalpension inklusiv det, du eventuelt har sat til side til alderssum.

PENSIONSKASSEN
Magistre & Psykologer

Smakkedalen 8 · DK-2820 Gentofte · telefon 3915 0102 · post@unipension.dk · www.unipension.dk

SOM EN FORELSKELSE

Det kan gøre ondt som ind i helvede. Eller gøre godt langt ind i sjælen. Tabish Khair, lektor og forfatter, sammenligner en bogudgivelse med en forelskelse. For det er en dristig affære at lukke andre ind i det personlige rum, som en roman eller en digtsamling også er.

Tabish Khair skriver af lyst. Og han har rigtigt mange ord på hjertet. Faktisk så mange, at han bruger hele tre sprog for at sikre, at han får udtrykt sig så præcist som muligt.

“Jeg skriver på engelsk, hindi og urdu. Men ikke på dansk. Jeg mestrer ikke sproget godt nok til, at jeg kan udtrykke det, jeg vil. At skrive kræver en fin sproglig fornemmelse, og den har jeg ikke på dansk endnu, selv om jeg har været her i mange år”, erkender han.

Kærligheden til en dansk kvinde lokkede den indiske fødte forfatter væk fra de varme hjemlige himmelstrøg og til disse råkølde og i øjeblikket snedækkede breddegrader i sidste halvdel af 1990'erne. Nu er han defar til to børn og lektor i engelsk på Aarhus Universitet. Alle ordene har indtil nu resulteret i 14 forskellige udgivelser.

Kun én bog er oversat til dansk, pudsigt nok under titlen “Film – en kærlighedshistorie”. Men handlingen har ikke noget at gøre med Tabish Khairs egen historie.

“Jeg bliver inspireret af det, jeg føler og ser og hører. Men min egen historie er ikke interessant for andre. Jeg forsøger i stedet at skabe en anderledes vinkel på vores komplekse verden for på den måde skabe en fortælling, som aldrig er hørt før”.

Nødvendigt sceneskift

Tabish Khairs forfatterskab fordeler sig over tre genrer: faglitteratur, digte og romaner. Og mens faglitteraturen bliver til på universitetskontoret med 6. sals-udsigt, bliver digtene og romanerne skrevet derhjemme.

“Det virker kun for mig at skrive faglitteratur her på universitetet, og det er nok, fordi det er en meget struktureret proces. Jeg kan beslutte mig for at arbejde på en fagbog i seks timer, og så er jeg helt sikkert nået videre. Men hvis jeg beslutter mig for det samme, når jeg skriver på en roman, er det slet ikke sikkert, jeg er kommet længere, end da jeg gik i gang. Fiktionen lever sit eget liv, som jeg ikke altid kan bestemme over. Du skal lytte til karakteren og historien, for begge dele kan ændre sig undervejs. Men du skal også passe på, at de ikke stikker af. Derfor tager det tid at skrive god skønlitteratur”, forklarer han.

Som regel skriver Tabish Khair på to eller tre forskellige bøger ad gangen. Efter en måned i selskab med en fagbog trænger han til forandring og skifter derfor manu-

Tabish Khair er omgivet af både fag- og skønlitteratur. På sit kontor er en hylde reserveret hans egne udgivelser, mens en anden er forbeholdt bøger, han køber og skal have læst ved lejlighed.

kan ikke alene prøves af i hovedet, den skal på papir.

“Jeg kan sagtens gå i gang med en roman, som jeg umiddelbart synes rummer det rigtige. Men pludselig keder fortællingen mig alligevel, og så går jeg i stå. Min skriveproces er sådan, at først når jeg kommer op på mellem 40 og 50 sider, ved jeg, om bogen bliver til noget”.

Gode bøger er krævende

God litteratur er ifølge Tabish Khair bøger, der kræver noget af både forfatteren og af læseren.

“Min holdning er, at bøger skal lægge noget til. Jeg skal være villig til at række ud efter mine læsere, men de skal også være villige til at møde mig. Verden er kompleks, og den kompleksitet skal efter min mening være til stede i god skønlitteratur. Problemet er bare, at hvis folk ikke umiddelbart forstår en bog, så mener de, at bogen ikke er god. Men folk forstår jo heller ikke altid deres læge, og det får dem ikke til at konkludere, at han er en dårlig læge. På den måde er den gode skønlitteratur op imod hårde odds”.

Tabish Khair stiller med andre ord store krav til kvaliteten. Både sin egen og andres. Og kvalitet tager tid. Derfor opererer han kun nødtigt med deadlines for sit forfatter-skab. Hans seneste digtsamling, der er inspireret af H.C. Andersens eventyr, skrev han første linje til for syv år siden. Men de resterende ville ikke ud, før han i det tidlige forår 2010 sad i et tog på vej mod Sjælland. Pludselig faldt det hele i hak, og i løbet af halvanden måned havde han skrevet hele digtsamlingen. På engelsk naturligvis. Tilsat hindi og urdu efter behov.

“Ja, den er også på engelsk”, griner han. “Jeg er ikke et distanceret menneske, men jeg har brug for distancer i mine bøger. Jeg skriver om Indien og England, når jeg er i Danmark, og hvem ved, måske skriver jeg en bog, der foregår i Danmark, hvis jeg engang rejser herfra. Måske er det, fordi det er enormt sårbart at udgive skønlitteratur, at jeg har det behov. Når du skriver kreativt, udleverer du noget af

dig selv, på samme måde som når du vælger at forelske dig, og det er risikabelt. Enten kan du blive accepteret, eller også kan du blive afvist. Du skal være villig til at tage de følelser, der følger med. Måske er det også derfor, at jeg finder det langt mere udmattende at skrive skønlitteratur end faglitteratur”. <<

TABISH KHAIR

- er født 21. marts 1966, opvokset i Gaya, en lille by i delstaten Bihar i det nordøstlige Indien. Ansat som lektor ved Institut for engelsk på Aarhus Universitet samt litteraturkritiker på The Independent og The Guardian.
- begyndte efter gymnasiet på medicinstudiet, men droppede ud efter tre måneder for at tage en BA i historie, sociologi og engelsk fra Gaya Collage, efterfulgt af en master i engelsk litteratur fra Magadh University.
- arbejdede som journalist og forfatter, før han kom til Danmark, hvor han i 2000 færdiggjorde en ph.d. om indisk/engelsk fiktion fra Københavns Universitet. Den blev udgivet under titlen “Babu Fictions” af Oxford University Press i 2001.
- har i alt udgivet fire romaner, fire digtsamlinger, en illustreret børnebog, to kritiske antologier og tre akademiske bøger. I 2009 udkom hans seneste roman “Filming” på dansk under titlen “Film – en kærlighedshistorie”.
- har blandt andet fået prisen All India Poetry Prize.

Se hele bibliografien på:
www.tabishkhair.co.uk

skriptet ud med et skønlitterært – eller et digt. Og det er ikke kun givende for ham selv. Også bøgerne nyder godt af sceneskiftet:

“Jeg oplever, at mine bøger kan inspirere hinanden, selv om genrerne er forskellige. Men det er også en lettelse at skifte fra for eksempel en roman til en faglitterær bog. Jeg finder det langt nemmere at skrive akademisk, fordi der er et meget klart mål med, hvad de bøger skal. At skrive kreativt, hvad enten det er en roman eller en digtsamling, kræver på en helt anden måde, at en masse ting falder på plads inden i mig, og det kan godt kræve flere tilløb, før det lykkes”.

Tabish Khair er gennem årene begyndt på rigtigt mange romaner. For sådan er hans arbejdsproces. En mulig fortælling

Nyt historisk tidsskrift

Foto: Scanpix

Et nyt dansk historisk tidsskrift ser nu dagens lys. "TEMP – tidsskrift for historie" bliver til ved en fusion af tidsskrifterne "Den jyske Historiker", "Historie" og "Nyt fra Historien", der dermed nedlægges.

Målet med sammenlægningen er at skabe et alsidigt og bredt historisk tidsskrift på højeste niveau med ny forskning uden tidsmæssige eller geografiske begrænsninger.

TEMP vil udkomme med to numre årligt, hvor det ene organiseres som et omnibusnummer bestående af artikler med bred tematisk, geografisk og kronologisk spredning, og det andet som et temanummer, hvor alle artikler relaterer sig til det bærende tema.

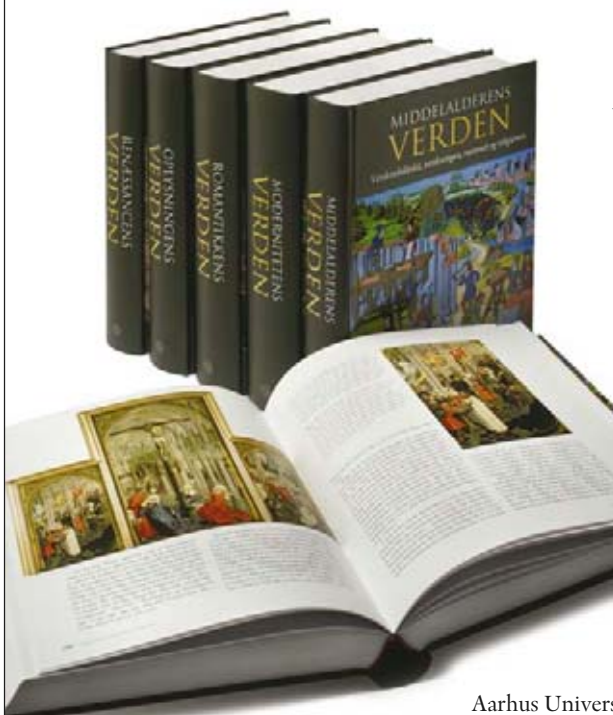
Bag udgivelsen står det nyoprettede selskab, Nyt Selskab for Historie, en bred sammenslutning af historikere fra fagmiljøer over hele landet.

Første nummer af TEMP er et omnibusnummer og vil indeholde artikler om blandt andet madkultur, diplomatiet efter 1945, selvmordsterrorisme, mænd i ligestillingshistorien og luksuslovgivningen i 1500-1600-tallet.

Ifølge udgiverne skyldes fusionen af de tre tidsskrifter de mange krav om internationalisering, bibliometrisk rangering og fagfællebedømmelse, som stilles til forskningstidsskrifter i dag. *tb*

Læs mere om det nye tidsskrift på www.temphist.dk.

Nu udkommer *Middelalderens verden* 25 % rabat til medlemmer af DM

Bliv klogere på middelalderens verdensbillede, tænkning, rum og religion

Pr. bog 375 kr.
(normalpris 498 kr.)
Fri levering
Bøgerne bestilles direkte på forlaget

– opgiv venligst medlemsnummer

Pressen skrev

OM RENÆSSANCENS VERDEN

"en stor og smuk bog ... gør forlaget ære"

Søren Hindsholm | Kristeligt Dagblad

OM OPLYSNINGENS VERDEN

"en prægtig bog om oplysningstidens bedrifter"

Thomas Bredsdorff | Politiken

OM ROMANTIKKENS VERDEN

"... en højt nuanceret og mangfoldig fremstilling ... I denne store flotte bog er megen indsigt givet"

Georg Metz | Information

OM MODERNITETENS VERDEN

"... en bog, man bliver klog af at læse"

Tom Hermansen | Jyllands-Posten

Test din viden og vind en spændende krimi fra forlaget Modtryk

Til et temanummer om magistre i bogens og litteraturens verden hører også en konkurrence i magistres belæsthed og viden om litteratur. De meget skrivende magistre er også de meget læsende magistre.

Den påstand vil vi teste. Derfor har vi udvalgt en konkurrence, der udfordrer din viden om udvalgte både danske og udenlandske bøger og forfattere. Ikke nulevende forfattere, men alle klassiske i ordets bedste forstand. Nok er de døde, men dog stadig i live.

En opfordring og mild henstilling, inden du kaster dig ud i konkurrencen: Lad være med at google citaterne! Dette er nemlig en konkurrence i klassisk litterær viden, kultur og sprog. Intet mindre. Du behøver ikke at svare rigtigt på alle spørgsmålene for at vinde – det er blandt besvarelserne med de højeste pointtal, vi trækker lod om bøgerne.

Fælles for citaterne er, at de indeholder et person- eller et stednavn. Og alle citaterne er indledningen til romanen, novellen eller digtet. Det kan hjælpe lidt på vej.

God fornøjelse! Og så til sagen:

Citat nr. 1

“For jeg begiver mig i lag med at fortælle om de sælsomme hændelser, der for nylig rystede vor bidtil så ubemærkede og stille by, må jeg gribe tilbage og fortælle lidt om den højagtede og talentfulde Stefan Trofimovitsj Verkovjenskij. Dette må da tjene som indledning til de foreliggende skildringer”.

Citat nr. 2

“Hun så dejlig ud i den stramtsiddende persiske kjole med tilhørende turban. Foråret var kommet, og hun bar et par lange handsker og en let-sindig, men bedårende pels-stola om sin ranke, stærke bals. Vi havde besluttet os til at lede efter lejlighed i Brooklyn Heights i den hensigt at komme så langt væk som muligt fra alle, vi kendte, navnlig Kronski og Arthur Raymond”.

Citat nr. 3

“Det var en gammel Slægt, graa af Ælde i Landet. Stamtavlen fortalte, at den en Gang havde haft Forleninger baade paa Fyn og Sjælland og i Jylland, men det var rigtigt nok længe siden, og i de sidste Par Hundreder var det gaaet tilbage med Storbeden”.

Citat nr. 4

“Med al bestemtbed vil jeg forsikre, at det på ingen måde skyldes ønske om at skyde min person i

forgrunden, når jeg indleder disse meddelelser om afdøde Adrian Leverkühns liv – denne første og sikkert meget foreløbige biografi af den fortræffelige, af skæbnen så frygteligt hjemsogte, ophøjede og atter nedstyrkede mand og geniale musiker – med nogle ord om mig selv og mine forhold”.

Citat nr. 5

“Paa Jyllands Kyst, ei langt fra Byen Veile, (Det for det jydsk Paradiis bar Ord) Paa Bredden af den smukke Veilefjord, Hvori sig stadig Kystens Bakker speile, Mens Skib og Baad forbi på Bølgen seile Og give kun et flygtigt Billeds Spor: Der, hvor paa Kortet man seer tvende Prikker, En Landsby med sin hvide Kirke ligger”.

Citat nr. 6

“Værdigt traadte den trivelige Buck Mulligan frem fra den øverste trappeafsats; han bar en sæbeskaal, paa hvilken et spejl og en barberkniv laa over kors. En gul, snorløs slaabrok bølgede let efter ham i den milde morgenbrise. Han løftede skaalen og intonerede: Introibo ad altare Dei”.

Citat nr. 7

“I 1815 var Hans Højerværdighed Charles François Bienvenu Myriel Biskop i Digne. Han var da en Olding på femoghalvfjerdsindstyve Aar. Han havde beklædt sit Bispeembede siden 1806”.

Citat nr. 8

“Hvo der har været i Rom, kjender godt Piazza Barberina, den store Plads med den smukke Fontaine, hvor Tritonen tømmer den sprudlende Muslingskal, hvorfra Vandet springer flere Alen iveiret; hvo som ikke har været der, kjender den dog af Kobberstik”.

Citat nr. 9

“Paa Slaget 12 Middag den 28. August 1749 kom jeg til Verden i Frankfurt am Main. Konstellationen var særdeles gunstig: Solen stod i Jomfruens tegn og kulminerede for den Dag, Jupiter og Venus stillede sig venligt til den, Merkur ikke fjendtlig, Saturn og Mars forholdt sig ligegyldige, kun Maanen, der netop var fuld og i opposition, modvirkede den så meget desto kraftigere, som dens Planettime just da var indtraadt”.

Citat nr. 10

“Aldrig saa snart var jeg kommet tilbage fra min Københavnsrejse i Foraaret, hvor jeg havde fornyet mit Ungdomsvenskab med den lykkelige Justitsraad S, før jeg besøgte en anden gammel Ven, der levede i stille Forborgenhed højt oppe i Jylland. (...) Jeg havde ikke set den velerværdige Pastor Ruricolus i nogle og tyve Aar”.

SÅDAN VINDER DU

Konkurrencen er enkel. Nedenfor finder du 10 citater. Spørgsmålene til hvert citat er:

- 1) Hvad hedder bogen?
- 2) Hvem er forfatteren?

Hvert rigtigt svar giver 1 point. Du kan altså maksimalt opnå 20 point.

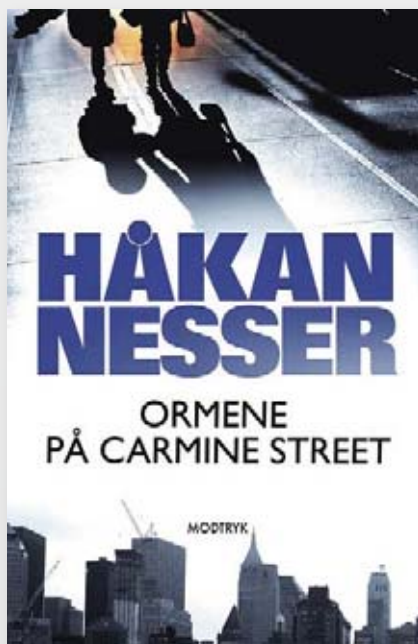
Blandt besvarelserne med det højeste pointtal med det højeste pointtal trækker vi lod om en bog, en krimi, fra forlaget Modtryk, som meget generøst har stillet fem gode og spændende

romaner til rådighed for konkurrencen. På de næste sider kan du se hvilken roman, du har mulighed for at vinde.

Send dine svar til magisterbladet@dm.dk. Skriv gerne hvilken bog du vil foretrække af de fem, hvis du bliver blandt vinderne.

Send dine svar på forrige sides konkurrence til magisterbladet@dm.dk og deltag i lodtrækningen om disse spændende krimier fra forlaget Modtryk

»

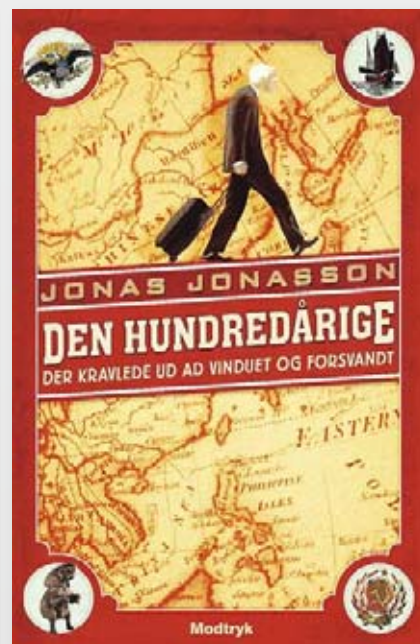

Håkan Nesser
ORMENE PÅ CARMINE STREET
333 sider

ORMENE PÅ CARMINE STREET befolkes af synske forfattere, stjalne verselinjer, betydningstunge løgne, adskilte elskende, hunde, der giver håb, og privatdetektiver. Den handler om at lede efter et forsvundet barn og om at blive ført bag lyset af tvingende omstændigheder. Ormene på Carmine Street er en kærlighedsroman med forhindringer.

Jyllands-Posten skrev: En Nesseraftapning af fineste kvalitet. Som når Håkan Nesser er bedst, er der både til hjertet og til hjernen.

Ekstra Bladet skrev: Skarpt tænkt. Cool fortalt. Nesser i det tænksomme hjørne.

Jonas Jonasson
DEN HUNDREDÅRIGE DER KRAVLEDE UD AD VINDUET OG FORSVANDT
373 sider

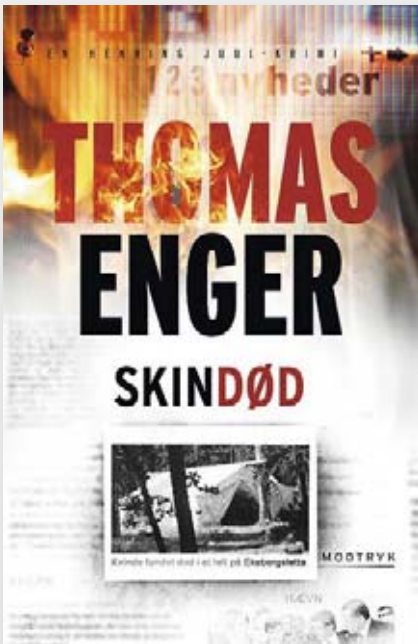
DEN HUNDREDÅRIGE DER KRAVLEDE UD AD VINDUET OG FORSVANDT handler om Allan Karlssons månedlange rejse gennem Sverige. En rejse, der kompliceres af, at han kommer på kant med både politiet og en bande på jagt efter den kuffert, han kom til at tage med fra bus- og jernbanestationen. Men bogen er også en rejse gennem 1900-tallet, den uendeligt sorgløse Allan Karlssons livsrejse.

Det viser sig, at Allan ikke alene har været med til, men også er årsag til mange af 1900-tallets betydningsfulde begivenheder. Han har været indblandet i udviklingen af atombomben, været gode venner med formand Maos unge hustru, både planlagt og afværget et mordattentat på premierminister Winston Churchill og meget mere.

I hundred år har Allan Karlsson gjort verden usikker bare ved at være til. Og nu er han løs igen.

Nordjyske Stiftstidende skrev: En forrygende morsom historie, konstant overraskende, fuld af dejligt antiautoritær fantasi og herlige beskrivelser ... nå, nok snak. Kom hellere hen og hiv den ned af hylden. Det er tid til at læse – og husk forfriskninger, for der bliver ikke mange pauser.

Læs,
gæt og
vind

Thomas Enger
SKINDØD
384 sider

SKINDØD handler om Henning Juul, der mistede sin søn i en brand for to år siden. Han er nu tilbage på job som kriminalreporter og bliver sat til at dække Ekeberg-sagen i Oslo, hvor liget af en halvt nedgravet ung kvinde findes i et telt. Hun er blevet stenet ihjel, har mærker efter piskeslag på ryggen, og hendes ene hånd er hugget af. På trods af store personlige vanskeligheder med at få en dagligdag til at fungere og det faktum, at han skal arbejde sammen med sin eks-kones kæreste, bliver Juul så grebet af sagen, at han begynder sine egne undersøgelser. Lag for lag afdækker han et morads af begær, jalousi og stærke hævnfølelser, og til sidst befinder han sig midt i begivenhederne, bogstaveligt talt.

SKINDØD er første bind i en ambitiøst anlagt serie på seks bøger om kriminalreporter Henning Juul. SKINDØD er solgt til udgivelse i foreløbig 14 lande, herunder USA, og hele serien er solgt til filmatisering.

Kristeligt Dagblad skrev: Navnet er Thomas Enger. Bid godt mærke i det, for det er en mand, der er ved at skrive sig ind blandt de bedste af Nordens krimiforfattere. Allerede med sin første krimi, Skindød, der nu foreligger på dansk, har han begået noget helt enestående. Det er en af de bedste krimier, denne anmelder længe har læst, i et sprog, der funkler og lever i stærke billeder, og i et tempo, der næsten kan få en til at glemme at trække vejret.

Torkil Damhaug
SE MIG MEDUSA
362 sider

SE MIG MEDUSA handler om Axel Glenne, en populær og dygtig praktiserende læge med tre børn og en kone, der elsker ham. Da han efter en hård vagt besøger sin gamle, demente mor, forveksler hun ham med tvillingebroderen, Brede, familiens sorte får, som ingen har set i mange år, og samtidig sker der to vigtige ting i hans liv: Miriam, en ung og smuk lægestuderende, starter i praktik hos Axel, og en kvinde, han møder på sin ugentlige cykeltur i Nordmarka, bliver senere fundet død. Hun har skader, der tyder på, at hun er blevet angrebet af en bjørn, og mælløse politifolk finder bjørnespor i nærheden af ofret. Da så en af Axels patienter bliver fundet maltrakteret på samme måde, bliver han midtpunkt i en sag, hvor fortid og nutid, hævn og raseri, fantasi og forelskelse får en betydning, der er svær at gennemskue.

Litteratursiden.dk skrev: Den er blændende godt skrevet, og som i den forrige bærer romanen tydeligt præg af Damhaugs arbejde som læge på en psykiatrisk afdeling, og dermed en stor indsigt i menneskets mest skjulte sider.

Lene Kaaberbøl
KADAVERDOKTOREN
318 sider

KADAVERDOKTOREN handler om lægen Albert Karno, der forsøger at forstå døden til gavn for de levende. Om kommissæren, hans ven og samarbejdspartner, hvis pligt og kald det er at registrere og begrunde alle dødsfald i byen. Og ikke mindst om den 20-årige Madeleine Karno – kadaverdoktorens datter og ambitiøse assistent.

Sammen følger de tre det dødbringende spor gennem en foruroligende og dramatisk historie, som sætter tidens videnskabelige fremskridt op mod kræfter, der er lige så gamle som mennesket – eller ældre endnu. For hvor er det "dyret" begynder, og "mennesket" holder op? Weekendavisen skrev: Hårrejsende suverænt! En helt utrolig vellykket roman, der på en bund af gotisk uhygge beretter om en ung kvindes gryende emancipering i en tid, hvor videnskabelige fremskridt af mange blev betragtet som djævelens værk, tilsat et væld af overordentlig interessante medicinhistoriske facts – bravo!"

Alle bøgerne i konkurrencen er indbundet og til en værdi af 299,95 kr. Læs mere om forlaget Modtryk's aktuelle og kommende udgivelser på www.modtryk.dk.

Skriveskoler og -kurser

Har du mod på selv at skrive en bog? Der er masser af inspiration og gode råd at hente på skoler og kurser. På disse sider bringer vi blot nogle enkelte eksempler på steder og mennesker, der vil hjælpe dig med at realisere din plan.

Mange højskoler har både lange og korte kurser om skrivningens glæder. Det gælder blandt andre Testrup Højskole, Grundtvigs Højskole, Borups Højskole, Krogerup Højskole, Rødning Højskole og Vallekilde Højskole. Sidstnævnte kalder sig "Højskolen for kaommunikation og kreativitet" og udbyder korte kurser både vinter og sommer. Vallekilde Højskole ligger i Hørve. Leder af litteraturlinjen er Anne-Marie Donslund, der er cand.mag. i idéhistorie og æstetik & kultur. Allerede i slutningen af januar 2011 er der et kort kursus med titlen "Skriv med overskud".

Se mere på www.vallekilde.dk. Også Løgumkloster Højskole har et kort skrivekursus i januar. På www.folkehojskoler.dk kan du få et overblik.

KIRSTEN RASK

cand.mag. i dansk og russisk, holder kurser og foredrag om sprog og formidling. Kirsten Rask er selvstændig med firmaet Rask Kommunikation. Hun er selv forfatter til 16 bøger, hvoraf mange handler om dansk sprog, faglig formidling og kunsten at skrive prosa og poesi. Læs meget mere på www.kirsten-rask.dk.

Forfatterskolen for Børnelitteratur

er en toårig uddannelse på deltid. Udbyder er Danmarks Pædagogiske Universitetsskole. Læs mere på www.dpu.dk.

FO'S FORFATTERSKOLE

er et nyt initiativ i Århus. Skolen åbnede for tilmelding i september. FO's forfatterskole ledes af Ann Marie Oxenvad, der er cand.mag. i dansk og dramaturgi. Hun underviser selv på kurset "Litterært skrivestæde", der er et af flere tilbud fra Oplysningsforbundet.

Se mere på www.fo-aarhus.dk. Mange andre oplysningsforbund og aftenskoler tilbyder også skrivekurser.

DM · Dansk Magisterforening

DM holder jævnligt kurser i formidling af faglig viden. De fleste kurser sigter mod kortere tekster, for eksempel artikler, men du kan sagtens bruge de mange skrivetekniske redskaber til en bog også. I øvrigt består ganske mange bøger af tolv artikler og et forord. Bliv klogere på DM's kurser om sprog, kommunikation og formidling på www.dm.dk.

SKRIVESKOLEN HEMINGWAY

kan friste med kurset "Skriv en bog på en uge". Kurset varer en uge og finder sted i maj 2011. Her kan du lære at bruge skriveteknikken *powerwriting* til at udvikle din idé og få produceret noget tekst. Skolen ligger på Frederiksberg og samarbejder med FOF København. Se mere på www.hemingwayskolen.dk.

Retskrivningspolitiet tilbyder korrektur og grammatisk assistance, hvis du ikke har lyst til at involvere ægtefællen, kæresten, vennerne eller din gamle dansklærer i dine tekster. Måske brugbart, hvis du vil sende dit første kapitel og et håbefuldt følgebrev til forlaget? Indehaver er Martin Lund, der er cand.mag. i dansk og selv arbejder som sprogkonsulent og skribent. Retskrivningspolitiet holder også kurser i grammatik, komatering og kreativ skrivning. Se mere på www.retskrivningspolitiet.dk.

Folkeuniversitetet

tilbyder mere og andet end litterær analyse og eftertanke. Man kan få inspiration til selv at tage fat. Flere afdelinger tilbyder kurser i kreativ skrivning. Folkeuniversitetet har afdelinger i Aalborg, København, Odense og Århus. Der er undervisning i flere byer, blandt andre Ebeltoft, Emdrup og Herning. Se meget mere på www.folkeuniversitetet.dk.

Foto: Henrik Petit

SKRIVECAFÉ

hedder et initiativ fra Skriveværkstedet, der tilbyder kaffe og gratis lynvurdering af dit skrivearbejde. Caféen får også besøg af forfattere og forlæggere, som fortæller om deres arbejde med bøger. Næste SkriveCafé finder sted den 25. januar 2011 om aftenen. Mere om tid og sted på www.skrivevaerkstedet.dk, hvor du kan tilmelde dig.

Forfatter-skolen

er en toårig SU-berettiget uddannelse på fuld tid. Skolen ligger i København og optager 6-8 elever om året ud af ca. 250 ansøgere.

”Jeg skriver aldrig til universitetet”

En doktordisputats, der bliver belønnet med en fornem forfatterpris for den gode formidling. Det er ikke hverdagskost, men det er Lotte Thranes vej ind i universitetsverdenen heller ikke.

”Tusmørkemesteren” – to store bind om guldalderkunstneren Lorenz Frølich – begyndte som en opfordring fra et københavnsk forlag. Forlaget syntes godt om Lotte Thranes bog og ph.d.-afhandling ”Længselsbilleder” om Rilkes og Magda von Hattingbergs brevveksling, og de blev enige om, at den oversete Frølich trængte til at blive støvet af. Idéen udviklede sig til et fondsstøttet forskningsprojekt, og efterhånden kunne begge parter se, at det ikke var en bog, der passede til forlaget. Det perfekte match kom først med det lille forlag Vandkunsten, som sagde ja med det samme – uden at have læst manuskriptet.

Lotte Thrane afleverede den som disputats, selv om det egentlig ikke var tanken, da hun skrev den. At disputatsen nu er belønnet af forfatterkollegerne med Den Faglitterære Pris, ser hun som en fjer i hatten.

”Den pris betyder meget. I dag er det en god nyhed, at en forsker har fået en formidlingspris, men det havde det ikke været for bare ti år siden. Det har været et system, der tænkte i kasser, hvor forskning var fint, men tit dårligt skrevet, og formidling var pop, det vil sige ikke videnskab. I dag er det heldigvis anderledes, og god formidling er kommet meget mere i fokus”.

Lotte Thranes vej ind i den akademiske verden går ikke ligeud, men har haft

LOTTE THRANE

Cand.phil. i dansk fra Københavns Universitet 1980, mag.art. i nordisk litteratur fra Aarhus Universitet 1986, ph.d. i nordisk litteratur fra Københavns Universitet 1995, dr.phil. fra Københavns Universitet i 2009. Deltidsansat og vikariater ved forskellige universiteter gennem 30 år. Har blandt andet udgivet ”Tusmørkemesteren”. Ti kapitler om Lorenz Frølich og hans tid”, ”Længselsbilleder. En beretning om forførelse, skrift og passion” og ”Romanen der revnede. En analyse af et tidligt romanforsøg og præsentation af en glemt forfatter”.

flere holdepladser helt andre steder. Hun var billedkunstner og arbejdede i ti år som stewardesse for SAS, inden hun som 32-årig fik trang til at få mere viden og kom på universitetet på dispensation uden nogen eksamen.

”I forhold til at formidle ser jeg det som en fordel, at jeg begyndte så sent på universitetet, og at jeg har en baggrund som billedkunstner. Jeg har en skæv tilgang til den akademiske verden og har altid befundet mig på kanten af systemet – også gennem 30 år med vikariater og som deltidsansat på universitetet – og det er egentlig blevet min force”, mener Lotte Thrane.

Hun har aldrig haft problemer med at få udgivet sine bøger og artikler. Udfordringen var dog større med den dyre og velillustrerede ”Tusmørkemesteren”. Nogle udgivelser er hun blevet opfordret til, andre er kommet i stand gennem et stort netværk.

”Det, jeg skriver, skal tænde mig. Jeg har aldrig skrevet til universitetet, og derfor er det herligt, når det alligevel holder i den verden, siger hun.

Til foråret drager Lotte Thrane til Rom for at hellige sig et nyt bogprojekt om skandinaviske og tyske kunstnere i den italienske hovedstad.

”Jeg er også i gang med noget fiktionssagtigt, som fik et ordentligt skub fremad i sommer, hvor jeg med et stipendium fra Kunstrådet i lommen var på to måneders skriveophold i Irland og Ungarn. Den slags skal man nu ikke snakke for højt om i den akademiske verden. Hvis man går med en digter i maven, så skal man endelig lade ham blive dér”. <<

Den levende fortid

”Jeg elsker det mere end noget andet, jeg beskæftiger mig med”. Så kort kan Karin Lützen beskrive sit forhold til at skrive. Kærlighedsforholdet har efterhånden resulteret i en række gode historier om historien.

Den fortællende skrivestil, som Karin Lützen elsker så højt, har netop indbragt hende en pris fra forfatterkollegerne.

Som barn og ung var hun ikke i tvivl om, at hun skulle skrive bøger. Men det blev forventet, at hun tog en uddannelse, så hun ”tumlede” ind på universitetet, som hun kalder det. På universitetet var tilbagemeldingen, at det fortællende ikke

måtte tage overhånd. I dag er hun meget opmærksom på den fine balancegang og de grundlæggende regler, der skal overholdes i forskningen.

Hendes første bog, ”Hvad hjertet begærer”, var en omskrivning af universitets-specialet. Det kom i stand, fordi hun bidrog til ”Kvinde kend din krop” og gjorde forlaget opmærksom på specialet. Hendes nyeste bog, ”Mors hemmelighed”, fik megen omtale sidste år og er solgt i 10.000 eksemplarer. Den handler om hendes opdagelse af, at hendes franske mor var barn af jødiske indvandrere fra Rumænien. I bogen sætter hun sin personlige opdagelsesrejse ind i en historisk sammenhæng med den jødiske indvandrings historie, og formen blev rost, da hun i november modtog Den Faglitterære Pris, som Dansk Forfatterforening står bag. I begyndelsen vidste Karin Lützen intet om emnet, og var heller ikke sikker på, om det var en historie, der skulle udgives.

”Men når jeg fortalte venner og bekendte om de opdagelser, jeg løbende

gjorde om min mor og hendes baggrund, var der stor interesse, og jeg kunne se, at jeg havde fat i en historie, som var interessant”, fortæller Karin Lützen.

Den Faglitterære Pris har hun håbet på at få, siden hun debuterede, fordi den netop belønner forfattere, der formår at fortælle deres fag på en levende måde. Pengene vil hun bruge til at købe sig fri fra sin undervisningsforpligtelse, så hun kan hellige sig sit nye – og endnu hemmelige – skriveprojekt.

Karin Lützen har efterhånden været forfatter i 30 år og oplever, at hun er blevet dygtigere og mere professionel med tiden.

”Samarbejdet med redaktører har lært mig en masse, og det har hjulpet på min skrivestil at skrive klummer og artikler til Weekendavisen, hvor jeg har fået mange tilbagemeldinger fra læserne. Det er sjovt, men også vigtigt at popularisere sit stof og få det ud hurtigt”, siger Karin Lützen, som blandt andet har skrevet om sommerferiens historie til avisen. <<

KARIN LÜTZEN

Mag.art. i nordisk folkemindeviden-skab fra Københavns Universitet i 1985. Ph.d.-grad fra Center for Kvinde- og Kønsforskning på Københavns Universitet i 1992. Siden 1996 lektor i historie på RUC. Har blandt andet udgivet ”Mors hemmelighed. På sporet af en jødisk indvandrerhistorie”, ”Hvad hjertet begærer. Kvinders kærlighed til kvinder 1825-1980” og ”Byen tæmmes. Kernefamilie, sociale reformer og velgørenhed i 1800-tallets København”.

Alle de andre

Fra forfatteren har formuleret sidste sætning i manuskriptet til sin bog, og indtil læseren sidder med bogen i hånden og læser, har bogen været igennem en lang proces med mange mennesker involveret.

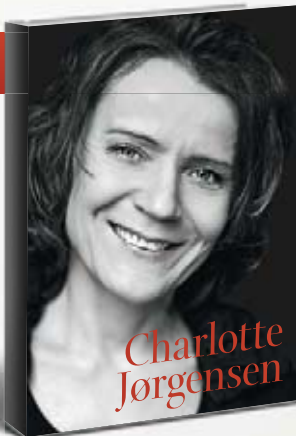
Det er eksempelvis redaktøren, der organiserer udgivelsesprocessen og sørger for, at bogen hænger sprogligt sammen, boghandleren, der vejleder læserne og brin-

ger bogen ud i hjemmene, oversætteren, der sørger for, at interesserede med et andet sprog end dansk får indblik i danske forfatters værker, eller arrangøren, der skaber opmærksomhed om litteratur og forfatterskaber og derigennem holder liv i publikum, pressekoordinatoren, der sørger for, at nyheden om bogudgivelsen når tv-skærme og aviser, anmelderen, der kommer

med sin vurdering af bogen, eller forlags-ejeren, der med sit forlag skaber rammerne for bogudgivelsen og samtidig er med til at finde og udvikle forfatterskaber.

Vi tegner her på siderne et portræt af de mennesker, der ofte er mindre synlige, men ikke desto mindre spiller en afgørende rolle for enten tilblivelsen af bogen eller for bogens videre liv.

Foto: Thomas A.

FORLAGSEJEREN

Forandringen er til at tage at føle på. Efter at have siddet i ti år på et stort forlag – trykt og behageligt som lønmodtager – besluttede Charlotte Jørgensen sidste år at sige sit job op og i stedet starte sit eget lille forlag. Hun ville væk fra en hverdag, der var stadig mere styret af bundlinje og kommercielle udgivelser. Sammen med en kollega ville hun tilbage til der, hvor det hele startede, nemlig fordybelsen i de gode bøger og forfatterne bag dem.

“Efter ti år på et stort forlag kommer der et tidspunkt, hvor man tænker, man vil gøre tingene på en anden måde end den måde, det bliver gjort på i et stort maskineri. Karsten (Nielsen, medejer af C&K Forlag, red.) og jeg havde en forestilling om, at vi gerne ville tilbage til rødderne. Simplethen prioriterede det redaktionelle arbejde med forfatterne

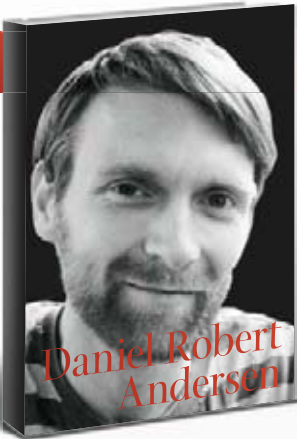
højere, end det bliver gjort i dag”, fortæller Charlotte Jørgensen om idéen bag C&K Forlag, der startede i efteråret 2009. Hun mener, der på de store forlag herhjemme og i udlandet sker en forskydning af magtforholdet fra redaktionerne til marketingafdelingerne. “Det gør jo, at man får en mere kommerciel udgivelsesliste, fordi marketingfolk i sages natur skal orientere sig efter, hvad markedet vil have. Den tendens oplevede jeg på det sted, hvor jeg arbejdede, og den tendens tror jeg vil blive skærpet i fremtiden. Det var for mig en af grundene til at lave eget forlag”, siger hun.

Bundlinjen spiller stadig en rolle. Ifølge forlagsejeren spiller økonomien faktisk nok en endnu større rolle på et lille forlag end på et stort, fordi det nu også handler om likviditet, og hvor mange penge der er i kas-

sen. “Inden for en lille ramme må man jo så lære at navigere. Vi overvejer nøje hvert udgivesprogram og sikrer, at vi både har titler, der afspejler kvalitet og markanthed, og udgivelser, der samtidig kan sælge”.

Det lille forlag består foruden de to ejere kun af en eller to praktikanter. Så Charlotte Jørgensen fungerer også som forlagsredaktør og rådgiver for forfatterne. Og det er ofte hende, der står i den lange kø på posthuset, når brevene skal frankeres. “Der er meget praktisk arbejde, men heldigvis også meget litterært samtidig. Der er fx det opsøgende arbejde med at finde interessante manuskripter. Så er der samarbejdet med forfatterne om at forløse og udvikle et manuskript. Jeg får erfaringer fra alle dele af forlagsvirksomheden, og det er det, der er det sjove”, siger Charlotte Jørgensen.

REDAKTØREN

“Mit arbejde består i at tage et forholdsvis rå tekstmateriale og skabe en færdig bog ud af det ved at bruge de formidlingsmæssige og sproglige kompetencer, jeg har, og ved at holde overblik over alle elementerne i en proces, der tit kan være meget uoverskuelig”.

Sådan beskriver Daniel Robert Andersen selv sin rolle som manuskriptredaktør på Forlaget Munksgaard, hvor han agerer tovholder i udgivelsen af fag- og lærebøger.

Bøger spiller en central rolle i den unge redaktørs liv. “Først og fremmest er bøger det produkt, der kommer ud af mit arbejde. De er et konkret resultat af det arbejde, jeg udfører. Derudover repræsenterer bøger for mig en fordybelse i

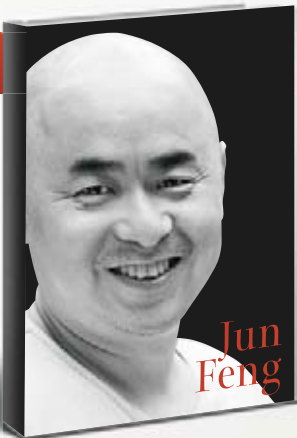
tilværelsen, der er meget vigtig. De forhindrer følelsen af, at tilværelsen går i ring – at jeg i stedet føler, jeg bliver en lille smule klogere hele tiden”, fortæller han.

Daniel Robert Andersen befinder sig et stykke fra sit naturlige habitat med hensyn til emneområderne for Munksgaards udgivelser. “Jeg har selv en humanistisk baggrund, og på Munksgaard udgiver vi primært lærebøger til de sundhedsvidenskabelige uddannelser. Så jeg har skullet overføre mine faglige kompetencer til et felt, der i udgangspunktet var en del fremmed for mig”.

Kompleksiteten i udgivelserne ser Daniel Robert Andersen som en spændende udfordring. “Det er spændende at

være redaktør på Munksgaard, fordi vi laver bøger, som har et kompleksitetsniveau, der vel ikke findes højere i forlagsbranchen”.

Som manuskriptredaktør skal Daniel Robert Andersen dels sørge for, at bogen er formidlet i et tilgængeligt sprog og hænger ordentligt sammen, dels skal han koordinere selve udgivelsesprocessen og holde løbende kontakt til bogens forfattere, konsulenter, tegnere, grafikere osv. “Min opgave er at sørge for, at alting glider, som det skal, så vi kan få så smidig en udgivelsesproces som muligt. Det spændende består i at få det hele til at spille sammen og i sidste ende få et lækkert kvalitetsprodukt ud af det”, siger han.

OVERSÆTTEREN

Det var egentlig helt tilfældigt, da Jun Feng i sin ungdom i Kina første gang hørte om den danske filosof Søren Kierkegaard. Jun Feng læste en kinesisk oversættelse af Franz Kafkas dagbog, og heri omtaler og citerer den tjekkeske forfatter Kierkegaard. Jun Feng blev straks interesseret.

Mange år senere, da han netop var ankommet til Danmark og gik en tur i boghandelen, faldt han over Kierkegaards samlede værker. “Jeg kunne huske ham fra Kafkas dagbog. Jeg havde virkelig ikke ret mange penge dengang, og bogen kostede over 1.000 kr. Men jeg måtte bare have den”, fortæller Jun Feng, der har boet i Danmark i 18 år.

Under filosofistudiet på Syddansk Universitet oversatte Jun Feng for første gang et værk af Kierkegaard til kinesisk. Det er siden blevet til

mange flere. “Som dissident er jeg altid i det kinesiske politiske søgelys. Det gør udgivelsen af de bøger, jeg oversætter og skriver, til en vanskelig proces”, fortæller Jun Feng, der er lyriker og har udgivet flere bøger i Danmark. Hans lyrik og tekster har tidligere bragt Jun Feng i både husarrest i Kina og fængsel i Laos. I dag kan han kun udgive oversættelser fra Beijing, hvor politiet ifølge Jun Feng “har travlt med mange dissidenter og derfor ikke har tid til at tage sig af sådan nogen som mig, som de regner for irrelevante, fordi jeg er kunstner”.

Jun Feng er glad for at oversætte Kierkegaard til kinesisk. Dels fordi han selv sætter så stor pris på den danske filosofis litteratur, dels fordi han mener, det er godt for kineserne at kende til Kierkegaards tekster og menneskesyn. “I de

akademiske miljøer i Kina er alle europæiske filosoffer interessante. Og alle kender til Kierkegaard. Før jeg begyndte at oversætte Kierkegaard til kinesisk, var de oversættelser, der var til rådighed, fyldt med fejl. Det skyldtes, at oversættelserne ikke var filosofisk uddannet og derfor var nødt til at digte, når der var noget, de ikke kunne forstå. Jeg synes, det er vigtigt at få Kierkegaards værker ind i Kina nu, fordi hans tekster handler om individualisme og det at tage ansvar for sine valg. Det gør man ikke i Kina – det gør regeringen for folk”, mener Jun Feng.

>>

PRESSEKOORDINATOREN

“Den bedste anbefaling, du kan få af en bog, er fra dine venner. Men for at det kommer dertil, er nogen nødt til at gøre den første person i kæden opmærksom på, at bogen findes. Det er der, jeg kommer ind”, siger Gyrith Ravn, der er pressekoordinator på Gads Forlag.

Når redaktøren er færdig med en bog, så tager Gyrith Ravn over og sørger for, at folk hører om bogen. Det gør hun ved at gøre opmærksom på bogen hos blandt andet aviser, magasiner, netsider, bloggere og i tv. “Man kan jo skrive en nok så fantastisk bog, men hvis der ikke er nogen, der hører om den, så er det temmelig lige meget”, siger Gyrith Ravn.

I perioden op til udgivelsen af en bog arbejder Gyrith Ravn intenst med bogen, og hun er ofte i daglig kontakt med forfatteren om interviews og promovoring

af bogen. “Det er vigtigt, at jeg er en person, forfatteren har tillid til. Jeg sætter mig godt ind i alle de bøger, vi udgiver. Det synes jeg forfatteren fortjener”. Af samme grund læser Gyrith Ravn alle de bøger, forlaget udgiver. “Det gør jeg af den simple årsag, at jeg synes, det er meget nemmere at sælge en kage, jeg ved hvordan smager. Og så synes jeg, det er ekstremt pinligt at få et uddybende spørgsmål fra en journalist om en bog, vi er ved at udgive, som jeg ikke kan svare på”.

Der er ifølge pressekoordinatoren ikke nogen enkel opskrift på, hvordan man bedst gør opmærksom på en bog. Det afhænger både af målgruppe og af historiens karakter. Gyrith Ravns succeskriterium er, at folk næsten ikke har kunnet undgå at høre om bogen, og at den historie, der kommer ud om

bogen, er den, forlaget har forsøgt at fortælle. “Jeg er svær at stille tilfreds. Men det er en god egenskab at have i min jobfunktion. Det er ikke nødvendigvis sådan, at bare en bog har været igennem de store medier, så er alt godt. Det kan lige så vel være et nichemedie, der er oplagt til en given titel, som ikke har budt ind, og så er vi stadig ikke færdige”.

Gyrith Ravn ser det som en spændende udfordring at skabe opmærksomhed om de bøger, forlaget udgiver. “Jo længere jeg har været i dette job, jo bedre kan jeg se, at der er bøger, der ikke får den opmærksomhed, de fortjener. Fordi der ikke har sidet en som mig og sørget for, at bogen kom ud over rampen. Det er vigtigt, når der bliver skrevet så gode bøger, at de rent faktisk kommer videre til folk”, ivrer Gyrith Ravn.

ANMELDEREN

Boghylderne bugnede med bøger fra krimiens verden i Mette Strømfeldts barndomshjem. Her stod historier om spioner, detektiver og politimænd side om side med klassikere. Interessen for og kendskabet til kriminallitteraturen som genre har derfor rod helt tilbage til barndommen.

“Jeg er krimianmelder, fordi jeg har forstand på genren. Jeg er vokset op med den, og jeg har arbejdet med den på universitetet”, fortæller Mette Strømfeldt, der anmelder kriminallitteratur for Berlingske Tidende. For Mette Strømfeldt er det vigtigt, at hun som anmelder viser, at hun ved, at det koster blod, sved og tårer at skrive en bog, og at hun behandler forfatterne med respekt. “Det er så nemt at være perfid og skrive kritik. Jeg vil godt være konstruktiv, så anmeldelsen kan bruges til no-

get. Jeg tager det meget seriøst”, siger Mette Strømfeldt, der er cand. mag. i engelsk og litteraturvidenskab.

Mette Strømfeldt understreger samtidig, at en anmeldelse er en subjektiv vurdering og ikke objektiv ligesom omtalen. Alligevel ser hun ikke sig selv som dommer. “Jeg føler mig ikke som en dommer. Men jeg kommer med en kvalificeret vurdering af bogen. For nogen kan det måske være en anbefaling, at jeg ikke kan lide en given bog. Det vil passe mig udmærket. Jeg håber, det fremgår tydeligt, hvad jeg står for, så læserne også på den måde kan forholde sig til anmeldelsen”, siger hun.

Det har ikke altid ligget i kortene, at Mette Strømfeldt skulle være anmelder. Tværtimod var det et tilfælde, der bragte hende ind i anmelderverdenen. “Jeg anmelder bøger,

fordi jeg elsker bøger. Så længe jeg føler, jeg har noget at sige, som ikke bliver sagt andre steder, så synes jeg, det giver mening”. Ifølge Mette Strømfeldt har krimilæsere i bund og grund ikke brug for anmeldere. “Folk, der læser og er fan af fx Jussi Adler-Olsen, er bedøvende ligeglade med, hvor mange stjerner jeg giver den. Og spørger du forlagene, vil de sige, at omtale eller interview er bedre end anmeldelse”, siger hun. I stedet håber hun, at anmeldelserne kan være med til at skabe en diskussion om, hvad man vil med krimigenren. “Jeg synes, der er for lidt respekt for krimigenren. Alle tror, de kan skrive en krimi, og det kan jeg godt blive trist over. Derfor håber jeg også, at mine anmeldelser kan være med til at skabe debat om krimigenren”.

ARRANGØR AF BEGIVENHED

Det hele startede med engagement og initiativlyst hos Lene Høg og andre, hun mødte på sin vej: Alle mente, at der manglede noget i Aalborgs kulturliv. En begivenhed, der kunne sætte fokus på lyrik og som kunne samle forskellige aktører i byen. Græsrodsprojektet blev til lyrikfestivalen "9000 ORD", der fandt sted i Aalborg i foråret 2010.

Lyrikken som genre blev omdrejningspunktet, fordi målet for festivalen var at bringe litteraturen ud i gadebilledet. Her er lyrik ifølge Lene Høg en taknemmelig genre, da den er så kortfattet. "Lyrik har et ry af at være en elitær genre. Det ville vi gerne pille lidt ved, blandt andet ved at brede genrebegrebet ud og sige, at lyrik er mange ting, det er også Leonard Cohens tekster og rapmusik", siger Lene Høg,

der er cand.mag. i litteraturvidenskab og har taget efteruddannelse i journalistik.

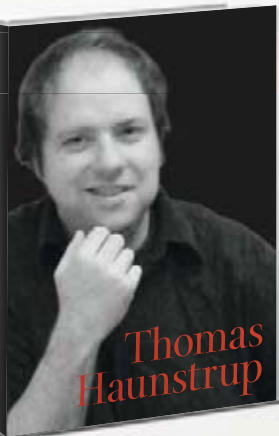
Lene Høg mødte stor opbakning fra byens aktører til festivalen, der kunne præsentere navne som Henrik Nordbrandt og Jørgen Leth. "Det lykkedes os at få busselskabet til at køre rundt med digte på hængeskiltene, under de tre dage festivalen varede. I gaderne blev man mødt af børn, der reciterede digte, og mange caféer og butikker i byen var involveret. Det gav en skøn fornemmelse af, at man kan få ting til at ske, hvis bare der er nok, der arbejder med og synes, det er en god ide", siger Lene Høg, der i dag beskæftiger sig med formidling, blandt andet som tekstforfatter.

"Jeg har en forkærlighed for lyrik og savnede at dyrke min litterære baggrund. For mig

var "9000 ORD" en måde at få forbundet fortid og nutid, da jeg kunne koble mit faglige udspring med det, jeg laver i dag inden for markedsføring og formidling".

Aalborgenserne tog godt imod festivalen. "Lyrik er jo en lidt underkendt genre og kan lyde af noget andet, end det måske er. Men vi havde udsolgt til tre af arrangementerne, hvor vi simpelthen måtte afvise folk i døren. Og så var der nogle mindre arrangementer med forfattere, som kun nogle studerende ved universitetet kendte til, hvor der kom en håndfuld publikummer. Men det er kun godt, at der er en balance mellem det populære og det elitære, så vi favner det hele", siger Lene Høg, der allerede er i gang med at arrangere næste lyrikfestival i Aalborg, der løber af stabelen i 2012.

BOGHANDLEREN

Der bliver kælet for bøgerne på Løve's bogcaféer i Århus og København. Her er ildsjæle gået sammen om at skabe deres bedste bud på boghygge, hvor salg af bøger – gode, gamle bøger – bliver krydret med stemning fra tudsegamle møbler og en god kop kaffe.

Thomas Haunstrup er en af ildsjælene. "Da vi læste på universitetet, manglede vi et sted, vi selv kunne lide at gå hen for at læse og købe bøger. Vi var nogle stykker, der fik lyst til at samle de ting, vi alle godt kunne lide, og skabe et nyt sted. Det skulle være hyggeligt, ikke som de andre caféer i Århus og København, som vi på det tidspunkt mente mere eller mindre lignede hinanden".

Hygge og charme var nøgleordene for det nye bogcafé-koncept. Og det har vist sig at være en succes, fortæller Thomas Haunstrup, der både var

med i 2008, da Løve's Bogcafé åbnede på Vesterbro i København, og da de åbnede en tilsvarende i Århus i foråret 2010. "Vi ville gerne sælge bøger og have bøgerne i centrum, men det er svært at leve af at sælge bøger. Så vi skulle finde noget at forbinde det med. Og da det ikke skulle være papirvarer, så blev det kaffe. Det, mente vi, var en god kombination".

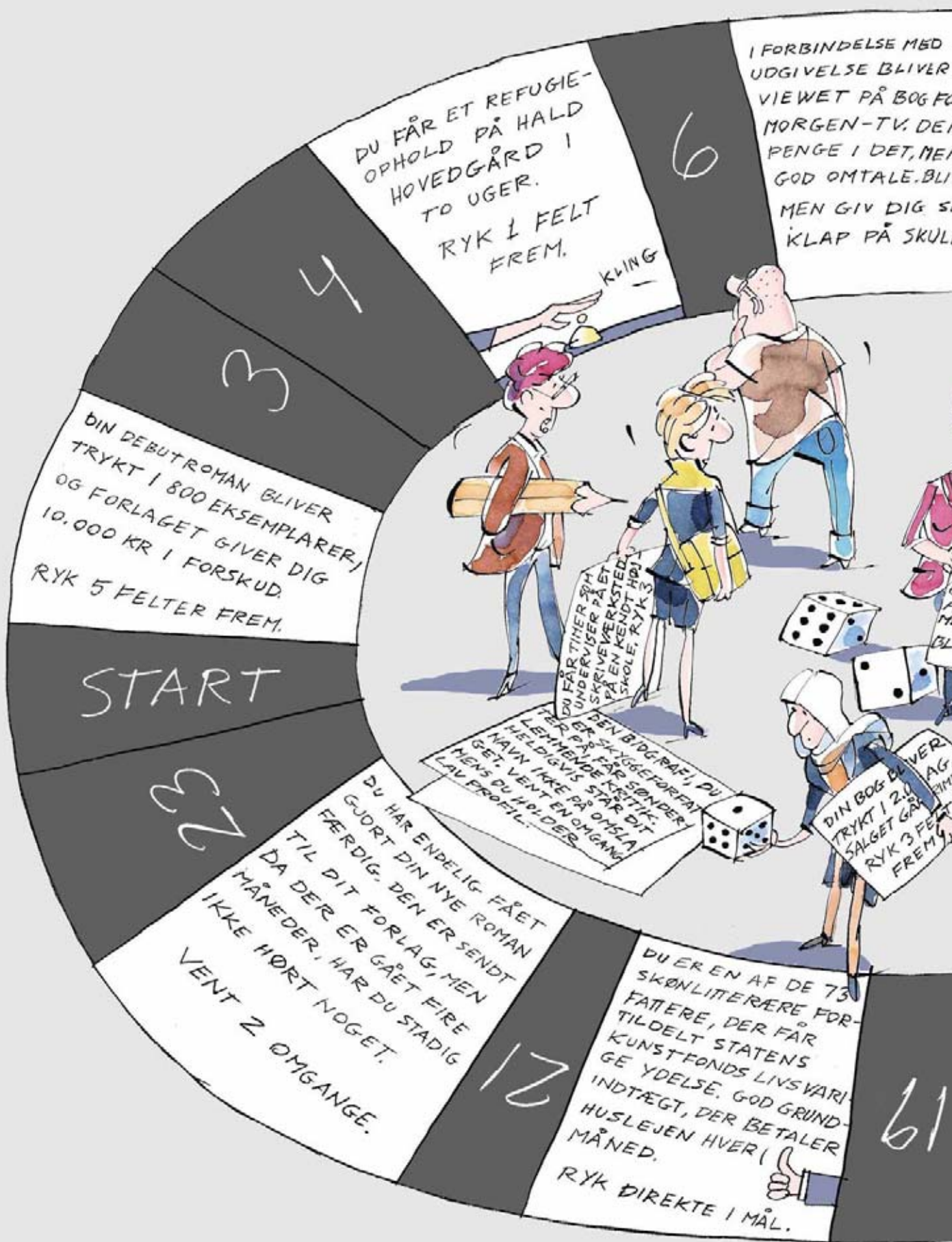
Der er ganske få bøger i bogcaféerne, Thomas Haunstrup ikke har læst. "Vi sælger kun de bøger, vi selv kan lide. Og det er hovedsageligt skønlitteratur. Hos os finder du ingen selvhjælpsbøger eller bøger om computere", garanterer han.

For Thomas Haunstrup er idéen om bogcaféer alt andet end fjern. Han har nemlig læst i både Kairo og Montreal i Canada, hvor bogcaféer ligger på hvert et gadehjørne. Men da

bogcaféerne herhjemme skulle opføres, gik turen imidlertid til Sverige, hvor Thomas Haunstrup hentede massivt egetræ til at bygge bogreoler af. De gamle træmøbler i grønt og rødt betrak blev indkøbt på diverse antikvarier. Indpakning spiller nemlig en stor rolle for Thomas Haunstrup. "Bøger betyder alt for mig. Jeg er mest til gamle bøger og kunne godt tænke mig et antikvariat en dag. Jeg synes ikke, nye bøger er nær så charmerende som gamle. Det er ikke kun teksten og indholdet, men også det materielle, jeg sætter pris på. Og bogreoler hygger. Sådan er det".

FORFATTER-S

Spillet med de små ge

E-BØGER

- En e-bog er en digital fil. Den er selve indholdet, værket. En e-bogslæser er et elektronisk apparat, der er særligt udviklet til læsning af e-bøger. Det kan eksempelvis være Apples iPad eller Kindle fra Amazon.
- Ifølge Forlæggerforeningen viser tal fra Bogbarometret, at elektroniske udgivelser i 3. kvartal 2010 fortsat stiger markant med knap 35 procent. Det skyldes især lyd-bøger, da e-bøger endnu ikke er slået igennem herhjemme. Elektroniske enkeltudgivelser udgør fortsat kun omkring 2 procent af det samlede bogmarked.

E-bogslæsere som fx Apples iPad kan true den trykte bog i fremtiden.

E-BØGERNE KOMMER I 2011

Salget af e-bøger vil med tusinder af e-bogslæsere som fx iPad'en stige eksplosivt herhjemme i 2011. Det kan på sigt få store konsekvenser for den trykte bog, frygter Forlæggerforeningen og Boghandlerforeningen.

E-bøgerne kommer for alvor i 2011. Det er budskabet fra både Forlæggerforeningen og Boghandlerforeningen, som begge forudser et eksplosivt salg af e-bøger næste år. Men et stigende salg af e-bøger kan ifølge direktør i Forlæggerforeningen Christine Bødtcher-Hansen ske på bekostning af den trykte bog. Hun håber dog, at en del af udviklingen vil udvide og ikke presse markedet.

“Vi håber, at e-bøger kan udvide markedet og få fat i nye forbrugere, som ikke tidligere har læst så meget og investeret i bøger. Købsprocessen bliver gennem internettet nemmere, og det kan forhåbentligt give en større omsætning hos forlagene”, siger Christine Bødtcher-Hansen og understreger, at det bliver en stor udfordring at finde nye forretningsmodeller, hvor forlagene kan tjene de samme penge i det digitale univers som i det trykte univers.

“Vi ved endnu ikke, hvor meget forbrugere er parate til at betale for digitale bøger, og om de overhovedet er parate til at betale. Vi har set rigtig dårlige erfaringer med dette i musik- og avisbranchen, hvor man kæmper med at få penge for internetydelser”, siger hun.

Kannibalerer bogudgivelsen

Den elektroniske bog vil formentlig gå uden om den fysiske forretning, og det kan blive et problem for hele branchen, pointerer direktør i Boghandlerforeningen Olaf Winsløw.

“Det spændende er, om e-bøgerne fører til ekstra salg, eller om de kannibalerer bogudgivelserne. I en periode vil der nok blive et ekstrasalg af nysgerrighed, og forbrugere vil afprøve formatet”, siger han. Uanset at internettet er godt til promovring og gør købet nemt for forbrugeren,

så spiller det ifølge Olaf Winsløw en stor rolle for bogen, at den bliver præsenteret for publikum i handlen.

“En stor del af bogsalget er impuls-køb, og der fungerer internettet stadig ikke lige så godt som boghandleren. Branchen kan ikke undvære, hvad forretningerne gør for bogen”, siger Olaf Winsløw.

Bliver prisspændet for stort mellem elektroniske bøger og den fysiske, trykte bog, kommer der i fremtiden færre redigerede bøger.

“Man kan ikke drive normal forlagsvirksomhed, hvis prisniveauet bliver for lavt. Selvpublicering er godt, men både fagligt og kunstnerisk er der brug for den redigerede bog, og den er i fare, så længe den elektroniske bog bliver presset på prisen”, siger Olaf Winsløw. <<

Noveller rykker på nettet

Lysten til at give novellen en kærlig hånd fik makkerparret Anne Zenon og Vivian Lee Chrom til at starte et novelleforlag på internettet. De har netop udvidet med undervisningsmateriale til noveller.

Novellen trænger til en kærlig hånd.

Den skal løftes frem i danskernes bevidsthed igen. Det ønske har makkerparret Anne Zenon og Vivian Lee Chrom arbejdet på at realisere gennem knap halvandet år. De manglede bare den helt rigtige idé til at føre det ud i livet. Idéen blev at udgive noveller på nettet på deres eget forlag, novelleforlaget.dk. Her kan kunderne desuden selv bygge deres egen bog ud fra de noveller, som udgives på forlaget.

De henvendte sig til Forfatterskolen, hængte plakater op og skrev til forfattere, som efter deres mening gjorde noget særligt for novellen, for at høre, om de ville være med. Flere syntes, idéen var glimrende, og makkerparret kunne således præsentere 19 forfattere, da novelleforlaget.dk gik i luften. Det er vokset til 38 forfattere.

De fleste er allerede etablerede forfattere som Jan Sonnergaard, Dorte Nors og Kaare Bluitgen, men også både helt nye og gamle, klassiske danske forfattere som Steen Steensen Blicher, H.C. Andersen og Herman Bang findes i sortimentet.

“Vores koncept er, at novellerne skal kunne købes enkeltvis, ligesom man køber sange på iTunes. Vi har valgt noveller, der har høj kvalitet. Så har vi lavet en *appetizer* til hver novelle på hjemmesiden, og hver novelle kan desuden købes som lydfil indtalt af professionelle oplæsere”, siger Anne Zenon.

Voksende interesse

Interessen for forlaget og budskabet om at skabe ny interesse for novellen vinder indpas. Forlaget har lige nu 800 personer oprettet som brugere på hjemmesiden. Og interessen for at få udgivet noveller på forlaget er ligeledes stor.

“Nogle forfattere bliver overrasket over, hvor længe de skal vente på svar fra os, men det vælter ind med noveller. Vi har i

“Novellen som genre har traditionelt set haft en begrænset læserskare. Vi gør derfor meget ud af at understrege, at novellen er en god historie på samme linje som en roman”.

Makkerparret Anne Zenon og Vivian Lee Chrom står bag idéen om at genoplive novellen på internettet via www.novelleforlaget.dk og med undervisningsmateriale til folkeskoler og gymnasier på www.novelleundervisning.dk.

perioder bunker på over 80 noveller liggende”, siger Anne Zenon og forklarer, hvorfor de netop har kastet deres kærlighed på novellen.

“Novellen som genre har traditionelt set haft en begrænset læserskare. Vi gør derfor meget ud af at understrege, at novellen er en god historie på linje med en roman. Det er bare en kortere historie, som kan have lige så meget dybde. Og så mener vi, at novellen passer godt ind i en tidsalder, hvor der ikke er så meget tid til at læse, og til de medieformer, som er aktuelle lige nu”, siger Anne Zenon.

Ny undervisningsportal

Indtil videre har forlaget haft 150 betalende kunder. Det er ikke nok til, at Anne Zenon og Vivian Lee Chrom kan

leve af det. Begge har da også fuldtidsarbejde ved siden af. Da flere af kunderne er gymnasie- og skolelærere, fik de idéen til at etablere en undervisningsportal, som er tæt knyttet til forlaget. Den 4. november gik de derfor i luften med novelleundervisning.dk, hvor de tilbyder digitalt undervisningsmateriale til novelleundervisning i folkeskolen og gymnasiet.

“På dette område oplever vi en endnu større interesse end for novelleforlaget. Efter 14 dage har vi allerede lavet aftaler med tre kommuner og med i alt 20 skoler. Vi håber, det vokser, og vi ser meget ambitiøst på det. Der skal et højt service-niveau til for at give brugerne en god oplevelse, så det er bestemt ikke ren hobbyvirksomhed”, siger Anne Zenon. <<

“Forlagenes arbejdsgivere handler i Irma, men betaler kun Netto-priser”

Forlagene betaler de ansatte så lav en løn, at branchens magistre for femte år i træk skraber bunden af DM's lønstatistik. Alligevel viger de akademiske medarbejdere tilbage for at stille krav om overenskomster og ordnede forhold.

“Du skal være taknemmelig, bare du får en fod indenfor. Derfor er lønnen heller ikke til forhandling”.

Med de ord blev en 34-årig cand.mag. i engelsk og dansk for to et halvt år siden budt velkommen på et større københavnsk forlag, der udgiver faglitteratur.

Velkomsten er langt fra enestående i en branche, der traditionelt har væltet sig i kvalificerede ansøgere. Køen af dygtige kandidater fra dansk, litteratur, historie, sprog- og samfundsfag er kun en anelse længere end køen af journalister og læreruddannede, der også vil gå langt for at komme til at arbejde med bogudgivelser.

Med undtagelse af 2007 har forlagsbranchen de sidste fem år skrabet bunden af DM's lønstatistik for privatansatte magistre. Med lønninger, der ligger mellem

12 og 26 procent under gennemsnittet på det private arbejdsmarked, har de forlagsansatte sat sig tungt på den lidet flatterende sidsteplads i statistikken. De får en løn, der – inklusive pension – i gennemsnit ligger på 36.700 kroner om måneden. Det er et stykke under gennemsnitslønnen for gruppen af ansatte i ngo'er og humanitære organisationer.

Diskrepansen mellem udbud og efterspørgsel er imidlertid ikke den eneste forklaring på, at forlagenes akademiske medarbejdere ikke kan hente en bedre løn. Det vurderer Klaus Liebing, som er DM's faglige konsulent på området.

“Akademikerne i bogbranchen har rigtig mange træk til fælles med kollegerne i ngo-verdenen. De er meget lidenskabelige, når det gælder deres arbejde, de

er højt kvalificerede og har oftest måttet kæmpe målrettet for at få en fod indenfor i branchen. Men til forskel fra ngo-verdenen er det – med en enkelt undtagelse – ikke lykkedes for DM at forhandle overenskomster på plads med forlagene. Løn bliver desværre stadig af mange betragtet som en hemmelig og meget individuel sag. Det oplever jeg, hver gang jeg besøger de ansatte på et forlag. Og på et så brutalt marked, som forlagsverdenen udgør, er konsekvensen, at medarbejderne konkurrerer hinanden ned i løn”, vurderer Klaus Liebing.

Nervøsiteten er udbredt

At ansættelsesvilkår og i særdeleshed løn betragtes som en privatsag på forlagene, bekræfter flere nuværende og tidligere

LØN PÅ FORLAGENE

- Gennemsnitslønnen for magistre på forlagene er i september 2010 36.700 kroner om måneden, inklusive pension.
- Halvdelen af DM's medlemmer på forlagene tjener under 36.000 om måneden, inklusive pension.
- Løntallet for de forlagsansatte magistre i DM's statistik er 88,8. Det betyder, at deres gennemsnitlige løn ligger knap 12 procent under den generelle gennemsnitsløn blandt magistre på det private arbejdsmarked
- Knap 200 magistre arbejder ifølge DM's medlemsregister i forlagsbranchen. Et langt større antal er tilknyttet branchen som freelancere, fx oversættere, forfattere og andre
- 42 forlag beskæftiger kun en enkelt magister

ansatte over for Magisterbladet. En forlagsredaktør på et af Danmarks største forlag mødte således en mur af tavshed, da der på forlaget blev gennemført en lønundersøgelse blandt redaktørerne.

“Undersøgelsen var anonym, og omkring halvdelen af de cirka 60 redaktører på arbejdspladsen svarede åbent på spørgsmål om, hvad de tjener. Efterfølgende deltog kun 12-15 kolleger i gennemgangen af undersøgelsen, hvor denne blev sammenholdt med DM's lønstatistik. Resten undlod ganske enkelt at forholde sig til henvendelsen. Og de kiggede den anden vej, når de blev spurgt”, fortæller DM-medlemmet, der gerne vil være anonymt.

Nervøsiteten, som medlemmet også selv mærker, er udbredt oven på et år, hvor den generelle afmatning indtil videre har kostet fire kolleger jobbet alene på den pågældende arbejdsplads. Men tilbageholdenheden er også kulturelt funderet, vurderer redaktøren.

“Der findes nogle ejendommelige modsætninger i forlagsbranchen, som er svære at forklare. Folk er jo optaget af ånd og ord og mindre optaget af at tjene penge. Måske virker det nærmest lidt forbudt at overveje at gå sammen om at prøve at opnå nogle bedre lønvilkår. Selv i mere merkantile miljøer, som fx landets banker, er der mindre modstand mod overenskomster og flere, der er medlemmer af en fagforening, end det

er tilfældet på landets forlag”, konstaterer redaktøren tørt.

Ikke noget at råbe hurra for

På et andet af Københavns store forlag har man for nylig etableret en jobklub, som alle ansatte kan være medlem af. Initiativet er blevet vel modtaget af ledelsen, men klubben er nu heller ikke som

udgangspunkt tænkt som en fælles rambuk ved fremtidige lønforhandlinger.

“Vi går ind og kigger på alle mulige forhold i forbindelse med at være ansat her. Og det er medlemmerne selv, som vælger, hvilke ting der skal

prioriteres. Bestyrelsen er lige nu i gang med en undersøgelse af, hvad jobklubbens medlemmer synes er vigtigt, og det kan godt være, at løn kommer op som noget af det første, men det kan også være andre ting som fx trivsel, efteruddannelse eller faglige arrangementer på tværs”, siger et af klubbens medlemmer, der arbejder som redaktør på forlaget.

Hun er ansat på den arbejdsplads, som lønner allerdårligst blandt de store forlag i DM's privatlønsstatistik, og den placering går da heller ikke upåagtet hen blandt husets ansatte, fastslår redaktøren, der ikke ønsker at få sit navn nævnt.

“Vi ved godt, at forlagsbranchen ligger lavt i forhold til andre brancher, og

vi kender også vores egen placering i statistikken. Det er da noget, der i stigende grad optager folk”, siger hun.

Ingen snak om løn

Tina Christiansen er 36 år, cand.mag. i dansk og sprogpsykologi og ansat som forlags- og redaktionssekretær. I fem år har hun løst bl.a. administrative, kommunikative og koordinerende opgaver på et forlag.

Hun oplever stor arbejdsglæde og engagement hos et flertal af medarbejderne.

“Forlaget er en rummelig arbejdsplads. Der er flekstid og mulighed for hjemmearbejde og stor individuel frihed med hensyn til selvstændig planlægning af arbejdsopgaver og arbejdstid”, siger Tina Christiansen.

Løndiskussioner fylder ikke meget i hverdagen.

“For de fleste er lønniveauet noget, der almindeligvis drøftes med nærmeste kolleger og leder, typisk i forbindelse med en årlig lønregulering og ansættelse af nye medarbejdere”, siger Tina Christiansen.

Der er hende bekendt ikke taget initiativer blandt medarbejderne til at gå mere organiseret ind i en løndiskussion med ledelsen.

“Der er nok en generel accept af, at en lav løn er et vilkår, man må tage med, når man søger ind i en kreativ og spændende branche”, konkluderer Tina Christiansen.

Overgrebsagtige regler og aftaler

Indtil for et halvt år siden arbejdede en 50-årig forlagsredaktør på et andet af de store københavnske forlag. I forbindelse med nedskæringer var redaktøren en af fem ansatte, der blev fyret.

“Jeg startede som nyuddannet i bogbranchen og stod efter cirka 30 år med en

“Der er nok en generel accept af, at en lav løn er et vilkår, man må tage med, når man søger ind i en kreativ og spændende branche”.

Tina Christiansen, cand.mag. og ansat i forlagsbranchen

“Lønstatistikken bekræfter, år efter år, at det ikke er til de ansattes fordel at forhandle individuelt”.

Frederik Dehlholm, formand for DM Privat

» månedsløn, der stadig lå langt under statistikken for privatansatte magistre. Og dog fik jeg den fornemmelse, at det især var på grund af min “høje” løn, at jeg var en af dem, der blev prikket i fyringsrunden”, fortæller den tidligere redaktør. Vedkommende er medlem af DM og redaktionen bekendt, men ønsker at være anonym.

Ligesom de øvrige kilder, Magisterbladet har interviewet til denne artikel, understreger DM's medlem, at der, bortset fra lønnen, er stor jobtilfredshed blandt forlagenes akademikere. Et langt stykke hen ad vejen kompenserer det noget for den ringe aflønning.

“Forlagsansatte er individualister, der synes, de laver et vigtigt stykke arbejde. Der er meget identitet forbundet med at udgive bøger og være toneangivende i den intellektuelle debat. Derfor arbejder folk også gerne ekstra, uden betaling. Der er stort set ingen, der tager en fridag om mandagen, selvom de fx har været på bogmesse hele weekenden. Man bliver også af og til kontakket i sin ferie. Når arbejdet er så tæt forbundet med ens privatperson, kan tanken om at skulle organiseres – med faste regler og løntrin og aftaler om ditten og datten – i princippet virke helt overgrebsagtig, til trods for at overenskomsten måske samtidig sikrer folk en bedre løn”, siger medlemmet.

En boomerang i nakken

Med en overenskomst ville man helt sikkert i højere grad kunne undgå den situa-

tion, at medarbejderne blev spillet ud mod hinanden, mener DM's faglige konsulent Klaus Liebing.

“Risikoen for, at man sælger sig selv som en discountvare, vokser, når man ikke kender lønniveauet hos de kolleger, der sidder med de samme opgaver og det samme ansvar. Rigtig mange medarbejdere – både på forlagene og i andre private virksomheder – tror, at en kollektiv forhandling vil stække dem, og at de kan opnå bedre resultater ved at stå alene. Det kan måske være rigtigt for enkelte *hot shots*, men ikke for det store flertal”, fastslår Klaus Liebing.

Frederik Dehlholm, som er formand for de privatansatte DM-medlemmer, er enig:

“Lønstatistikken bekræfter, år efter år, at det ikke er til de ansattes fordel at forhandle individuelt. Forlagenes arbejdsgivere er forkælede. De handler i Irma, men betaler kun Netto-priser”, siger Frederik Dehlholm. Han tror, at den underbetaling af højt kvalificeret arbejdskraft, som finder sted, kommer til at ramme arbejdsgiverne som en boomerang i nakken.

“Humanisterne har under den igangværende krise bidt sig fast som en efterspurgt arbejdskraft på det private arbejdsmarked. Hvis ikke forlagsbranchen holder op med at nedvurdere sine medarbejdere, så vil de stille og roligt sive til udviklende og kreative job andre steder”, vurderer DM Privats formand. <<

In-formation

VIL DU VIDE MERE

Du finder DM's samlede lønstatistik på det private område på www.dm.dk/privatloenstatistik.

HUSK!

at det altid er en god idé at lade DM løbe din ansættelseskontrakt igennem, før du skriver under. Især hvis der ikke eksisterer en overenskomstaftale på din nye arbejdsplads.

SCHULTZ INFORMATION A/S

Schultz Information A/S er det eneste forlag, som DM har underskrevet en overenskomstaftale med. Du kan læse den fulde tekst under punktet “løn og ansættelse” for privat ansatte DM-medlemmer på www.dm.dk.

Forlagsbranchen bløder

Mere end halvdelen af alle danske forlag kører med røde tal i budgetterne, viser ny analyse. Stigende digitalisering og konkurrence på bogmarkedet tvivler forlagsbranchen til at handle nu, spår eksperter.

Mere end hver anden virksomhed i forlagsbranchen tjener ikke penge. Dermed er forlags- og mediebranchen de brancher, hvor andelen af danske virksomheder med underskud er størst. Hele 57 procent af danske forlags- og medievirksomheder kører med underskud. Det viser en analyse fra PricewaterhouseCoopers (PWC), "Virksomhedsanalyse 2010. Dagen derpå – efter krisen", som omfatter 640 danske virksomheder med over 200 millioner kroners omsætning i 2009.

"Forlagsbranchen er ramt både på grund af konjunkturerne, men også strukturelt. Man har haft et fastprissystem på bøger, som nu virkelig er under pres fra de digitale medier og fra supermarkeds-kædernes konkurrence med bøger til lavpris", siger Bent Jørgensen, som er partner i PWC, og som står bag analysen. Han understreger, at det især er faglitteraturen, som trækker i den gale retning.

"Specialbøger som kogebøger og historiebøger er i høj grad overtaget af nettet, hvor folk i dag googler deres viden dagligt. Faktum viser, at der er sket ændringer i omverdenen, som branchen er nødsaget til at forholde sig til på akutbasis. Hvis forretningen ikke tjener penge, dør den på sigt", siger Bent Jørgensen og pointerer, at det ikke kun er et dansk fænomen, men at boghandlere og forlag over hele verden er truet.

De seneste tal fra Danmarks Statistik over forlagsbranchen viser samme nedadgående tendens som i analysen fra PWC. Fra 2000 til 2007 mindskedes bruttoværditilvæksten for danske forlagsvirk-

somheder med 65 procent fra 1,5 milliarder kroner til 981 millioner kroner.

Der er ikke guld

Den danske bogbranche står i en af de vanskeligste situationer, som en branche kan stå i, siger Lisbeth Worsøe-Schmidt, som er mag.art. i nordisk litteratur, ph.d. og lektor ved Danmarks Biblioteksskole.

"Bogbranchen har kun et dansk publikum, mens mange andre brancher kan være globale. Resten af bogmarkedet er desuden blevet meget mere globalt og angloficeret. De danske læsere har ligesom resten af verden vænnet sig til at læse på engelsk. Også der står den danske bogbranche over for et voksende pres, for der produceres enormt meget mere litteratur på engelsk i udlandet", siger Lisbeth Worsøe-Schmidt.

Liberaliseringen af bogmarkedet blev allerede indført i 2001. Derfor er alle bogpriser i praksis frie i dag – også bestselleren, som er faldet mærkbart i pris. Det giver på sigt endnu mindre fortjeneste til at kanalisere over i andre og smalle udgivelser, pointerer Lisbeth Worsøe-Schmidt.

"Der er ikke guld i den danske bogbranche, og der har aldrig været det. Men der har været et bredt sortiment af bøger, som har kostet det samme som en smalle titel. Nu bliver prisen for alvor afgørende", siger hun og henviser til, at books on demand kan blive bogbranchens redning.

"Lagerkapacitet er dyrt, og mange mere specialiserede nicher vil gå over til books on demand, som vil gøre det billigere at

producere bøger", siger Lisbeth Worsøe-Schmidt.

Benhård analyse

Hun opfordrer hele bogbranchen til at blive langt mere fokuseret på at lave en benhård analyse af, hvad branchen og bogen kan.

"Forlagene skal ikke konkurrence med det, som internettet er bedre til. Forlagene skal finde deres kerneydelse, for vi vil stadig have bøger om 100 år. Branchen skal lave en benhård analyse og måske samarbejde noget mere på tværs for at finde nøjagtig de medier, som egner sig til den i fremtiden".

Det er Bent Jørgensen enig i.

"De forlag, der kommer helskindet gennem krisen, er dem, der formår at tilskære sortimentet således, at de får en klar udgivelsesprofil og rammer en snæver målgruppe med indhold og viden, der ikke umiddelbart kan findes på internettet", siger han. <<

FORLAGSBRANCHEN OG BNP

Forlagsbranchen bidrager med en stadig mindre del til Danmarks bruttonationalprodukt. Fra år 2000 til 2007 er bidraget faldet med 25 procent fra 0,44 procent af BNP til 0,33 procent af BNP.

Kilde: Danmarks Statistik

DE ER OGSÅ MAGISTRE

Anne Lise Marstrand-Jørgensen, 1971

Cand.mag. i litteraturvidenskab.
Forfatter til bl.a. *Hildegard II*, (2010),
Hildegard (2009) og *Ingen* (2008).

Foto: Isak Hoffmeyer

Birgithe Kosovic, 1972

Bachelor i dansk.
Det dobbelte land (2010), *Om natten i
Jerusalem* (1999) og *Legenden om Villa
Valmarana* (1997).

Foto: Isak Hoffmeyer

Bo Green Jensen, 1955

Cand.phil. i engelsk.
Forfatter til bl.a. *Pigen med de grønne øjne*
(1989), *En afgrund af frihed* (1989) og *Dan-
sen gennem sommeren* (1981).

Foto: Robin Skjoldborg

Camilla Stockman, 1973

Cand.mag. i moderne kultur.
Forfatter til *Charlie Hotel Oscar Kilo* (2009,
med Maise Njør), *Michael Laudrups tender*
(2005, med Maise Njør) og *Nyforelskelse og
andre cykelstyrt* (2005).

Carsten Jensen, 1952

Mag.art. i litteraturvidenskab.
Forfatter til bl.a. *Ud. Opdagelsesrejser 1978-
2010* (2010), *Sidste rejse* (2007) og *Vi, de
druknede* (2006).

Christian Jungersen, 1962

Cand.comm. i kommunikation og
samfundsfag.
Undtagelsen (2004) og *Krat* (1999).

Foto: Thomas Borberg

Christina Hesselholdt, 1962

Cand.phil. i litteraturvidenskab.
Forfatter til bl.a. *Du, mit du* (2003),
I familiens skød (2007) og *Camilla and the
horse* (2008).

Foto: Robin Skjoldborg

Hans Bonde, 1959

Dr.phil. i historie.
Forfatter til bl.a. *Det ekstreme køn* (2008),
Fodbold med fjenden (2006) og *Kampen om
ungdommen* (2003).

Helle Helle, 1965

Exam.art. i litteraturvidenskab.
Forfatter til bl.a. *Ned til bundene* (2008),
Rester (2008) og *Rødby-Puttgarden* (2005).

Foto: Robin Skjoldborg

Helle Merete Pryds, 1965

Bachelor i litteraturvidenskab.
Forfatter til bl.a. *Hej Menneske* (2009), *Det
glade vanvid* (2005), *Solsiden* (2001).

Foto: Tove Kurtzweil

Ida Jessen, 1964

Cand.mag. i litteraturhistorie og
massekommunikation.
Forfatter til bl.a. *Børnene* (2009),
Det første jeg tænker på (2006) og *Den der
lyver* (2001).

Foto: Miklos Szabo

Iselin C. Hermann, 1959

Cand.phil. i nordisk filologi.
Forfatter til bl.a. *Domino* (2009), *Træer sår
sig selv* (2004) og *Dampe* (2003).

Foto: Isak Hoffmeyer

Jan Sonnergaard, 1963

Cand.mag. i litteraturvidenskab og filosofi.
Forfatter til bl.a. *Om atomkrigens betyd-
ning for Vilhelm Funks ungdom* (2009), *Jeg
er stadig bange for Casper Michael Petersen*
(2003) og *Radiator* (1997).

Jens Blendstrup, 1968

Cand.mag. i litteraturhistorie og historie.
Forfatter til bl.a. *Bombaygryde* (2010), *To-
værelses med lykkelig udgang* (2008), *Pludse-
lig flæben* (2007), *Gud taler ud* (2004).

Foto: Miklos Szabo

Josefine Klougart, 1985

Bachelor i litteraturhistorie.
Forfatter til *Stigninger og fald* (2010).

Foto: Sofie Amalie Klougart

Julia Lahme, 1977

Cand.mag. i etnologi.
Forfatter til *Sandbeder fra en løgner* (2010),
Hvor lagde jeg babyen? (2009) og *Sig farvel*
(2009).

Foto: Line Thit Klein

Juliane Preisler, 1959

Mag.art. i litteraturvidenskab.
Forfatter til bl.a. *Privatpersoner* (2009), *Le-
getøjsliv* (2007) og *Divadrømmende* (2006).

Foto: Jytte Rex

Katrine Marie Guldager, 1966

Cand.phil. i dansk.

Forfatter til bl.a. *Ulven* (2010), *Nu er vi så her* (2009) og *En plads i historien* (2008).

Foto: Morten Holtum

Kim Blæsbjerg, 1974

Cand.mag. i dansk.

Forfatter til bl.a. *Pyramiden* (2010), *Rådbusklatreren* (2007) og *Niels Bobrs kærlighed* (2003).

Foto: Simon Klein Knudsen

Kristian Ditlev Jensen, 1971

Bachelor i litteraturvidenskab.

Forfatter til bl.a. *Opstigende Skorpion* (2010), *Livret* (2004) og *Det bliver sagt* (2001).

Foto: Robin Skjoldborg

Lene Kaaberbøl, 1960

Cand.mag. i engelsk og dramaturgi.

Forfatter til bl.a. børneserien *Skammerens datter* (2000–2003), *Drengen i kufferten* (2008) og *Kadaverdoktoren* (2010).

Foto: Morten Holtum

Leonora Christina Skov, 1976

Mag.art. i litteraturvidenskab.

Forfatter til bl.a. *Silbuet af en synder* (2010), *Champagnepigen* (2007) og *Rygsvømmeren* (2003).**Lone Hørslev, 1974**

Bachelor i dansk litteratur.

Forfatter til bl.a. *Jeg ved ikke om den slags tanker er normale* (2009), *Naturlige fjender* (2008) og *Lige mig* (2007).**Maria Helleberg, 1956**

Mag.art. i teatervidenskab og dansk.

Forfatter til bl.a. *Engelsbjerg* (2010), *Druknehuset* (2008) og *den historiske føljeton Slegten på indtil videre 18 bind*.

Foto: Line Thit Klein

Mette Winge, 1937

Dr.phil. i litteraturhistorie.

Forfatter til bl.a. *Adam og Ovine* (2008), *En gåde i december* (2006) og *Et udestående* (2005).**Morten Ramsland, 1971**

Cand.mag. i dansk og kunsthistorie.

Forfatter til bl.a. *Sumobrødre* (2010), *Hundeboved* (2005) og *Akaciedrømme* (1998).

Foto: Martin Dam Kristensen

Pia Tafdrup, 1952

Cand.mag. i idræt og dansk.

Forfatter til bl.a. *Trækfuglens kompas* (2010), *Stjerne uden land* (2008) og *Dronningeporten* (1998).

Foto: Isak Hoffmeyer

Sissel-Jo Gazan, 1973

Cand.scient. i biologi.

Forfatter til bl.a. *Dinosaurens Fjer* (2008), *Vigtigt at vide om Ludmilla* (2003) og *Et barn for sig* (1997).

Foto: Line Thit Klin

Synne Garff, 1967

Cand.phil. i italiensk.

Forfatter til bl.a. *Lystens Labyrinth* (2009), *Fjendeland* (2007) og *Mit andet liv* (2004).**Søren Mørch, 1933**

Mag.art. i historie.

Forfatter til bl.a. *Store Forandringer – 61 fortællinger om, hvordan verden blev moderne* (2009), *25 statsministre: 25 fortællinger om magten i Danmark i det tyvende århundrede* (2007) og *Verden som den er: fem historier om, hvordan det gik til, at verden blev moderne* (2005).

Foto: Gert Mørk

Thomas Harder, 1959

Cand.mag. i italiensk og historie.

Forfatter til bl.a. *Anders Lassens krig* (2010), *Den danske partisan* (2009) og *Mafiaens mænd* (2003).

Foto: Amalie Harder Hese

Tor Nørretranders, 1955

Cand.techn.soc.

Forfatter til bl.a. *Civilisation 2.0* (2007), *Gled dig* (2007) og *Merk verden* (2000).**Torben Brostrøm, 1927**

Cand.mag. i dansk og fransk.

Forfatter til bl.a. *en række erindringsromaner* (1997–2007) og *Versets løvemanke* (1960).

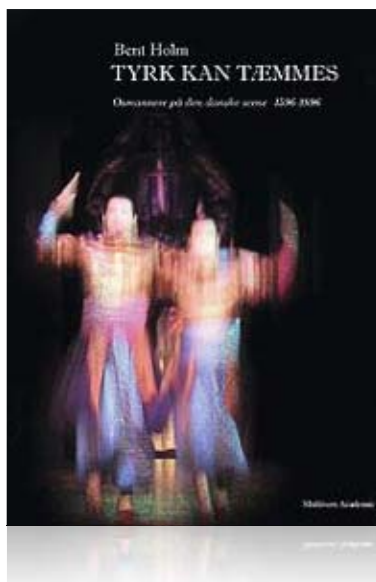
Foto: Klaus Holsting

Trisse Gejl, 1968

Cand.mag. i æstetik og kultur.

Forfatter til bl.a. *Skjul* (2008), *Patriarken* (2006) og *Stilleben* (2002).

“Der opereres som nævnt med prototyper som fx den grumme tyrk, der tilmed efterhånden degraderes til komisk lavstatus”.

KULTURHISTORIE

Tyrk kan tæmmes. Osmannere på den danske scene 1596-1896

Bent Holm

Multivers, 2010, 356 sider, 298 kr.

Bogen tager afsæt i overset stof, når den stiller skarpt på en spektakulær figur, der har skabt skræk og fascination på scenen og på søen, i krigen og i fantasien: tyrken. Tyrken som pittoresk rolle på teatret i kulørte historier om sultaner, pirater og haremsdamer får helt nyt perspektiv set i lyset af Danmarks kommercielle og militære forhold til Osmanneriget.

HISTORIE

Christian III og dronning Dorotheas anetavler i Sønderborg Slotskirke

Peter Dragsbo (red.)

Museum Sønderjylland

– Sønderborg Slot, 2010,

84 sider, 100 kr., henvendelse til bath@museum-sonderjylland.dk

7. maj i år stod slotskirken endelig i sin gamle pragt, da prins Joachim indviede de genskabte anetavler. Med disse kopier af originalerne, der hænger på Frederiksborg Slot, genskabtes den oprindelige helhed i slotskirken, som var gået tabt i 1870. Og samtidig blev det største kopiarbejde af historiske kunstværker i Danmark i nyere tid afsluttet.

SAMFUND

Politik og ideologi i Kina

Peer Møller Christensen

Syddansk Universitetsforlag, 2010, 185 sider, 225 kr.

Formålet med denne bog er at vise, at der i Kina, parallelt med den autoritære politiske undertrykkelse, som finder sted i landet, siden 1990'erne er vokset en livlig offentlig politisk debat frem, hvor tilhængere af en bred vifte af ideologier deltager. På trods af at det kinesiske regime jævnlige slår ned på politiske dissidenter i landet, tillader man ideologiske synspunkter at komme til orde i den offentlige debat.

PÆDAGOGIK

Professionssamarbejdet mellem lærere og pædagoger. Viden og værktøj

Poul Rask Nielsen

Dafolo A/S, 2010, 198 sider, 220 kr.

Dagligt går omkring 200.000 elever i indskolingens både i skole og i SFO. Alligevel er samarbejdet mellem de to institutioner og mellem deres faggrupper, lærerne og pædagogerne, en af de største uudforskede pædagogiske arenaer i folkeskolen i dag. Bogen inspirerer til, at de samarbejdende lærere og pædagoger kan udvikle et professionelt samarbejde frem for emotionel styring.

SPROG

Svensk-dansk Ordbog

Kjeld Kristensen

Politikens Forlag, 2010, 1.200 sider, 299 kr.

Dette er en stor og helt nyudviklet ordbog – det perfekte redskab for oversættere, kommunikationsfolk og andre, der i dagligdagen har brug for en præcis forståelse af svensk.

Ordbogen indeholder 48.500 opslagsord. Som en særlig hjælp indeholder ordbogen mere end 1.000 sprogbokse, der oplyser om lumske ligheder mellem svensk og dansk, dvs. svenske ord, der ligner danske, men ikke betyder det samme som på dansk.

KOMMUNIKATION

Digital Content Creation Perceptions, Practices and Perspectives

Kirsten Drotner og Kim Christian Schrøder (red.)

Peter Lang Publishing, 2010, 336 sider, \$119,95

Bogen undersøger i 15 kapitler de muligheder og udfordringer, der følger med udviklingen inden for digitale kommunikationsteknologier i de senere år med fremkomsten og udbredelsen af Web 2.0. Bidragene omhandler især brugen af digitale medier blandt børn og unge, der i stigende grad er på vej ind i roller som ikke blot “audiences”, men aktive deltagere, “prosumers” og “producers”.

BIOLOGI

The genus *Hygrocybe*

David Boertmann

Foreningen til Svampekundskabens Fremme, 2010, 200 sider, 250 kr.

Anden og væsentligt reviderede udgave af denne bog udgivet første gang i 1995. Den be-

skriver de nordvesteuropæiske arter af svampeslægten vokshat (*Hygrocybe*), som er karakteristiske for gamle overdrev med lang kontinuitet.

FILOSOFI

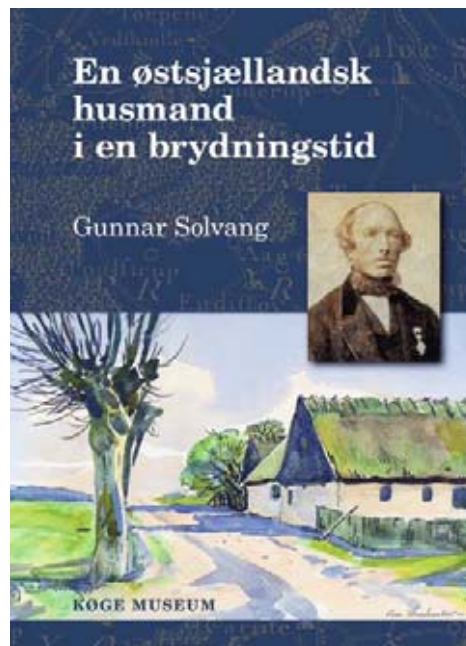
Religion, magt og kommunikation. Filosofiske overvejelser over religionens betydning i moderniteten, set i krydsfeltet mellem Foucault og Habermas

Lars Albinus

Aarhus Universitetsforlag, 2010, 712 sider, 498 kr.

Sekularisterne tog fejl. Religion er kommet for at blive. Sådan ser det i hvert fald ud, men hvad betyder troen for det moderne menneske i dag, og hvordan skal et demokratisk, multikulturelt samfund forholde sig til religion som tradition og institution? I bogen søger Lars Albinus efter svarene hos to af de mest potente og gensidigt udfordrende filosoffer i det 20. århundrede: Michel Foucault og Jürgen Habermas.

“Historien synes at lære os, at når folk hengiver sig til overdådighed og forfinelse, og frem for alt opløser den i folket iboende kraft i partistridigheder, så går det ned ad bakke”.

En østsjællandsk husmand i en brydningstid

Gunnar Solvang
Køge Museum, 2010, 264 sider, 225 kr. ekskl. forsendelse

“En østsjællandsk husmand i en brydningstid”

“En østsjællandsk husmand i en brydningstid” er en spændende og kærdkommen gave til de mange, der interesserer sig for den historiske udvikling i det 19. århundrede.

Bogen giver på levende vis gængse historiske fremstillinger konkret kød og blod såvel landsbrugsfagligt, politisk, økonomisk, socialt, nationalt som menneskeligt. Dens særlige styrke er den måde, som Gunnar Solvang med udgangspunkt i husmand Hans Olsens levnedbeskrivelse fra 1849 til 1890 sætter det nære i det lokale samfund i relation til den større almene historiske udvikling. Netop fordi Hans Olsens manuskript ikke er en dagbog, men optegnelser over et livsforløb med udblik og frem- og tilbageskuen til landsbrugsudvikling, grundlov, treårskrigen, krigen i 1864, de skiftende politiske og økonomiske forhold, lykkes det Gunnar Solvang at sætte den generelle udvikling i et tankevækkende perspektiv gennem denne konkrete levnedbeskrivelse.

Hans Olsens beskrivelse kan naturligvis ikke stå alene i sin rå form som ud-

tryk for de almene forhold. Dertil er Hans Olsen alt for speciel. Alene dette, at han som “almindelig” husmand i 18-hundredtallet er forfatter til dette manuskript, gennem mange år er sognerådsformand, medinitiativtager til dannelsen af flere foreninger, modtager af Dannebrogordenen og nyder såvel smås som stores (også den lokale adels) tillid og respekt, gør, at Hans Olsen ikke var en, der gik mange af på dusinet. Men netop Hans Olsens store engagement i, hvad der rørte sig i tiden, og hans særlige udsynskvaliteter udnytter Gunnar Solvang på elegant vis til at gøre Hans Olsens synspunkter forståelige på det større almene historiske plan.

Man forstår bedre både det lokale og det nationale efter at have læst bogen.

Gunnar Solvang blev opmærksom på Hans Olsens manuskript i slutningen af 1980'erne ved en gennemgang af arkivmateriale i Vallø Lokalhistoriske Arkiv i forbindelse med et større etnologisk forskningsprojekt om den østsjællandske regions kulturhi-

storie i nyere tid.

Bogen indledes med et oversigtskapitel om udviklingen i Enderslev Sogn. Det begynder med tiden omkring landboreformerne og slutter i mellemkrigstiden. Gunnar Solvangs brug af Videnskabernes Selskabs kort fra 1766 og konceptkortene bagved er glimrende, og sammen med udskiftningskort og en detaljeret brug af forskellige folketællinger gives en grundig beskrivelse af udviklingen i kulturlandskabet, bebyggelse, befolkning og erhverv.

Herefter er bogen disponeret ud fra princippet fra det nære til det fjerne, eller, kunne man sige, fra det små til det store: først familien, hjemmet og næringsgrundlaget, derpå Hans Olsen i lokalsamfundet og til sidst Hans Olsen i den store verden. Efter to mindre perspektiverende kapitler afsluttes bogen med en gengivelse af Hans Olsens manuskript i sin helhed.

Den originale og enestående kilde er altså med i bogen, så læseren får selv mulighed for at forholde sig til Gunnar Solvangs fortolkning-

ger af manuskriptet. Der er næppe tvivl om, at Gunnar Solvang har ret i, at Hans Olsen på nogle ledder repræsenterer mange, og på andre adskiller sig. Hans Olsen var glødende skandinavist, han gik stærkt ind for demokrati, grundloven af 1849 og frihed, men hans holdninger var vel modsat de fleste husmænds grundlæggende konservative – han støttede fx Højre i provisorietiden.

Gunnar Solvangs bog er som en spændende historisk roman, der må appellere til mange andre end fagfolk. <<

FAKTA

Forfatteren Gunnar Solvang, mag.art. i europæisk etnologi og ph.d. i kulturstudier, var museumsinspektør ved Køge Museum 1986-2007. I dag medlem af DM Pensionist.

Anmelderen Leif Lørring, cand. scient. i kulturgeografi, var rektor for Danmarks Biblioteksskole 1998-2007. I dag medlem af DM Pensionist.

Sidste frist for debatindlæg til nr. 1 er mandag den 3. januar kl. 10. Debatindlæg sendes til magisterbladet@dm.dk. Indlæg må maksimalt være på 3.000 tegn inklusive mellemrum. Er et debatindlæg for langt, vil det blive forkortet af redaktionen. Længere indlæg i form af kommentarer eller kronikker bringes efter aftale med redaktøren.

FORKLARING UDBEDES

DM's ledelse har helt åbenlyst vanskeligheder med at finde en grimasse, som kan passe, når man skal kommentere de nye lønstatistikker. I Magisterbladet nr. 19/2010 har Ingrid Stage begået en leder med titlen "Uacceptabel lønudhuling", mens hun i Børsen udtrykker tilfredshed med udviklingen i artiklen "Magistre fører i lønkampen". Hvad meningen med disse modsatrettede signaler er, fortaber sig i det uvisse.

Mere bemærkelsesværdigt er det, at Ingrid Stage i Børsen udtrykker stor tilfredshed med de markante lønstigninger, som lederne på universiteterne har fået siden 2005. Universitetsdirektørerne er i denne periode steget med 43,7 procent, administrationscheferne med 39,8, mens rektorerne kun har fået 34,3 procent.

Set i lyset af det fremstår lektorernes lønstigninger på 14,1 procent, adjunkternes på 11,4 procent og de eksterne lektors lønstigning på 11,1 procent i løbet af de samme år yderst beskedne. DM's indsats har tilsyneladende ført til, at jo mere man tjente i forvejen, jo mere er ens løn steget – ikke bare i kroner og øre, men også i procenter.

Spørgsmålet er så, om det store flertal af DM's medlemmer, som jo ikke er chefer, kan være tilfredse med, at de senere års lønstigninger entydigt er gået til de mest højtloønnede akademikere. I strid med DM's lønpolitik er det i hvert fald. Så måske kunne Ingrid Stage forklare, hvilken konkret betydning denne politik har, og hvad DM vil gøre for at sikre de almindelige medlemmers realløn i de kommende år.

Per Clausen, Fagforeningslisten

SVAR

Kære Per Clausen

Som den formand for DM, der aktivt medvirkede til at indføre Ny Løn, må Per Clausen udtale sig mod bedre vidende. Hele idéen med det projekt, som Per Clausen var fortalende for, men som jeg aldrig har ment er særlig velegnet på undervisningsområdet, er jo løndifferentiering gennem lokale forhandlinger af individuelle tillæg. Og det er det, vi nu ser i ekstrem grad på universiteterne. Og lige præcis lederløninger forhandles primært lokalt og individuelt og altså ikke ved de centrale overenskomstforhandlinger, som formanden fører på DM's vegne. Vores konsulenter, som forhandler løn for de af vores medlemmer, der skal varetage lederjob, skal naturligvis gå efter at skaffe vores medlemmer den bedst mulige løn, som passer til det job, der skal bestrides. Det er interessevaretagelse. Det er det synspunkt, jeg giver udtryk for i Magisterbladet. Derfor kunne jeg ikke drømme om at udtrykke forargelse over, at lederne på universiteterne nu er tæt på andre offentlige ledere rent lønmæssigt. Men som det tydeligt fremgår af Magisterbladet, hvis man ellers læser hele artiklen, er jeg utilfreds med, at der er så stort et løngab mellem

ledere og menige forskere. Det fremgår også, at jeg ikke er tilhænger af den udvikling på universiteterne, som tilsyneladende kræver en hærskare af administrative ledere. Tidligere klarede universiteterne sig udmærket uden et utal af direktører og vice-direktører. Men kritikken skal rettes mod politikerne, der har skabt det bureaukratiske monster, ikke de ledere, der forsøger at lede med varierende held.

Til Børsen har jeg kun udtalt mig positivt om rådighedstillæg og negativt om den kønsmæssige uligeløn. Resten er journalistens egen tolkning af Magisterbladets artikel. Lederen har næstformanden skrevet – helt i overensstemmelse med DM's politik. Ved de kommende overenskomstforhandlinger har jeg i AC slået til lyd for, at vi skal tilgodesee de lavestlønnede akademikere, en slags lavtlønsværn. Det kunne vi gøre ved at kræve rådighedstillægget udbredt, så også specialister kan få del i det. Det fremgår da vist ret tydeligt af artiklen i såvel Magisterbladet som Børsen.

Ingrid Stage, formand, DM

HOVEDBESTYRELSESVALGET OG DEMOKRATI

Undertegnede havde i Magisterbladet nr. 18/2010 et indlæg vedr. det demokratiske problematiske ved, at to tredjedele af foreningens medlemmer er i samme valggruppe.

Det er muligt i vort valgsystem til HB-valg med den konsekvens, at store valggrupper kan blive favoriseret ved tildeling af mandater på bekostning af mindre lister.

Jeg håber, der er et medlem af DM, der er valgforsker/matematiker, der objektivt kan beskrive, hvilke fordele og ulemper der er ved vort valgsystem, hvor der kan etableres valgforbund og listeforbund.

Til de tre repræsentanter fra de store sektioner – Leif Søndergaard, Frederik Dehlholm, Charlotte Paludan – der svarede mig, er min kommentar: Enten er I i god tro, da I ikke kender valgsystemet, eller også har jeg ret i, at I er helt klar over, at store valggrupper har fordele på bekostning af mindre lister. Så der er ikke tale om konspirationsteori, og jeres forsvar (og angreb) er, at Pensionistlisten blev tilbudt valgforbund i 2008, men vi sagde nej.

Det var der gode grunde til. Dels ved vi – og I – at et sådant valgforbund også favoriserer den "store", så vi kunne risikere, at alle pensioniststemmer ville gå til en af de tre andre – altså et fint tilbud – dels mener jeg, at vi skal afskaffe muligheden for valgforbund i DM, hvor vi normalt går ind for demokrati, som i sin bedste form tilgodeser mindretal.

Og så et spørgsmål til de tre: I har fødte medlemmer af HB. Er det årsagen til jeres stemmeprocent på ca. 20, hvor Pensionistlistens – uden fødte medlemmer i HB var 46?

Eller er der en anden årsag?

Vagn Mathiasen

EINSTEIN OG LENE HAU

Den store Einstein sagde: Alt er relativt. Den lille Einstein sagde: Lysets hastighed er konstant. Et paradoks, som nu er perspektiveret af Lene Hau, som refereret i sidste nummer af Magisterbladet.

I USA, hvor Lene Hau arbejder, har naturvidenskabsfolk og underholdningsindustri længe levet i et gensidigt gavnligt *feedback-loop*. For eksempel har Star Trek-universet et nært samarbejde med NASA. Allerede i 1960'erne brugte kaptajn Kirk jo sin *communicator*, i dag let genkendelig som en mobiltelefon, og "*le-sepladerne*" bliver jo nu en del af vores hverdag. Også de opstod i Star Trek.

Som massekulturforsker med indsigt i Star Trek hujer man naturligvis med på hurraråbene for Lene Hau – ikke blot pr. automatik og på grund af den beskrevne alliance og heller ikke blot på grund af forventningerne til de kommende kvantecomputersystemer, men så sandelig da især fordi Lene Haus forskning bringer de gyldne ord *Beam me up, Scotty* inden for den teoretiske virkeligheds praktiske grænser.

Beam me up, Scotty opstod, da Star Treks bagmand, Gene Roddenberry, blev træt af altid at skulle sende skuespillerne "ned på planeten" i en rumfærge. Hvorfor ikke bare slukke for deres samlede energi "her" og så genmaterialisere nøjagtig den samme mængde information "der" på det ønskede koordinat? *Transporteren*, der i den oprindelige Star Trek-serie betjentes af den gæve skotte *Scotty*, fødtes, og de mere end 20 millioner *trekkies* verden over betragter nu *transporteren* som en naturlig ting, der helt sikkert kommer hen ad vejen.

Star Trek-legender beretter om, hvor skuffede Dalai Lamas unge teknikglade munke blev, da de under et besøg i studierne erfarede, at systemet med at *beame* mennesker og gods fra sted til sted endnu ikke kunne lade sig gøre. På de højere planer i lamaismens lærdomssystem sker det jo ofte – siger man!

Næh, det hele forblev skøn sciencefiction-teori primært på grund af paradokset fra den store og den lille Einstein, det paradoks, som Lene Hau har opløst ved at relativere også lysets hastighed!

Og selvfølgelig: Ligesom Ada Lovelace viste vejen for programmering af den maskine, der en dag skulle komme, viser Lena Hau foreløbigt kun vejen.

Men netop af sådanne grunde bør de ansvarlige danske politikere, som ønsker at fremme matematik og naturvidenskab for derved igen at fremme opfindsomhed og produktudvikling, indse vigtigheden i alliancen med humaniora: Først tegner fiktionen innovativt visionen, så formulerer naturvidenskaben paradokserne, indtil der kommer en indsigtfuld person og opløser dem.

In the summer we can build a snowman,
and pretend that he's not really there!
Go' jul!

Per Åstrup Olsen, mag.art.

USOLIDARISK OPTRÆDEN I PENSIONSKASSEN

Ifølge oplysninger fra dagspressen fik en række medlemmer i maj brev fra Magistrenes Pensionskasse om, at de fremover ikke længere er omfattet af gruppelivsforsikringen i pensionskassen. En forsikring, hvis skattepligtige bidrag afholdes af det indbe-

talte pensionsbeløb. Selv var jeg netop fyldt 67 og fik intet brev, men havde jeg fået et, ville jeg være blevet stjernetosset. Nu er jeg kun blevet forarget. Ifølge pensionskassens skrivelser blev beslutningen truffet i enighed uden afstemning i bestyrelsen, dvs. også med billigelse af den af Dansk Magisterforening udpegede repræsentant.

I forrige nummer af Magisterbladet kom så et uddybende svar fra pensionskassens formand, der lød på, "at aktuarmæssige beregninger" havde vist, at nogle andre medlemmer med den hidtil gældende ordning blev forfordelt, men nu kunne de med trimningen få en større erstatning, hvis uheldet var ude.

Ja, det er klart, at der ved solidariske løsninger er nogle, der får mindre end andre, og at lommeregnermenneskene fra DJØF og andre lignende miljøer kan udregne uligheder i gevinsten ved at udvise solidaritet. Hvis uligheden var ubærlig, kunne man jo have forhøjet præmierne solidarisk i stedet for at smide folk ud, der har stolet på den medlemsejede pensionskasses bestyrelse.

Da jeg som sagt er fyldt de 67 og heller ikke er dækket i tilfælde af arbejdsløshed, har jeg ud over en aktuarmæssig beregning af medlemsfordelene foretaget en moralsk afvejning, som begge har ført til, at jeg ikke har brug for en fagforening, hvis bestyrelse så åbenlyst er med på den fremherskende usolidariske fremfærd i pensionskassen. Jeg har derfor dags dato meldt mig ud.

Finn Stendal Pedersen

NOVO NORDISK FONDEN

Udvalget for kunsthistorisk forskning
indkalder ansøgninger til:

KUNSTHISTORISKE FORSKNINGSPROJEKTER

Der kan søges støtte til et selvstændigt projekt eller en klart angivet del af et større projekt inden for kunsthistorisk forskning.

Der gøres opmærksom på, at der ikke gives støtte til designforskning samt til udgivelse af kandidatspecialer.

Yderligere oplysninger på Fondens hjemmeside
www.novonordiskfonden.dk
hvor ansøgningsskema
findes fra mandag den 13. december 2010.

Ansøgningsfrist:
tirsdag den 1. februar 2011 kl. 16.00.

ANSAT I STATEN

dm.dk/medarbejderindflydelse

Medarbejderindflydelse

Et godt samarbejde på arbejdspladserne er afgørende for medarbejdernes hverdag og for arbejdspladsens muligheder for at levere kvalitet.

Brug samarbejdsudvalget

- Brug SU til at fastlægge retningslinjer
- Få en plads i SU – alternativt i kontaktudvalget
- Brug den styrke, du har via kolleger, og anvis alternativer
- Koordiner synspunkter med andre medarbejdergrupper

Retten til information og drøftelse

- Viden er magt - sørg for, at du har den nødvendige information i rette tid
- Informer og drøft med dit bagland
- Ledelsen har pligt til både at informere og drøfte, før væsentlige beslutninger træffes
- Medarbejdersiden har også pligt til at informere og drøfte

Kig ledelsen efter i kortene

- Økonomi er magt - lær at kigge ledelsen efter i kortene
- Find inspiration i andres personalepolitikker
- Brug din ret til at få punkter på dagsordenen
- Udnyt de uformelle snakke mellem møderne

Skab indflydelse lokalt

- Nærhedsprincippet: Få etableret SU tættest muligt på de involverede
- Oprethold et godt samarbejde med arbejdsmiljørepræsentanten
- Få hjælp udefra, hvis det ikke fungerer
- Medarbejdernes klagemuligheder ved aftalebrud

De formelle rammer

- De formelle rammer til at få skabt et samarbejdsudvalg/MIO-udvalg
- Beskyttelse af medlemmer af samarbejdsudvalg
- Samarbejdsaftalen 2008

Uformelle kontakter

- Plej også de uformelle kontakter

Kurser og yderligere støtte

- Tag på fælles kurser i SU
- Tag på kurser i økonomi
- Hold dig ajour via Samarbejdssekretariatet
- Hent hjælp i DM

Hent DM's værktøjskasse på
www.dm.dk/medarbejderindflydelse

Leder: 52

Ingen garanti for faste stillinger til vikarer 53

Fortsat flere job til DM'ere i det offentlige 54

Netværk, erfaringsudveksling og kollegial støtte 56

Velkommen til DMO-arrangementer i efteråret 59

AC-klubben er magistrenes faglige anker

“Vi tror, at der de kommende år bliver endnu mere behov for at vise, hvad magistrene kan”.

Tillidsrepræsentant
på Aalborg Sygehus
Pernille Vilhelmsen

Et gammelt og et nyt år

Efteråret har været præget af en til tider skinger debat om kolde henholdsvis varme hænder i den offentlige sektor. En debat, som er fuldstændig meningsløs, særligt når vi som offentligt ansatte står over for omfattende nedskæringer i årene fremover. Og en debat, som tilsyneladende har det sigte at mistænkeliggøre administrativt ansatte. Som noget særligt beklageligt, så fremføres kritikken af det administrative niveau ikke kun fra arbejdsgivere og politikere, men også fra medarbejdernes egne organisationer – læs FOA. Det tegner ikke frugtbart for det fremtidige samarbejde.

På trods af den generelle afmatning i samfundet, såvel i den private som i den offentlige sektor, er det lykkedes DM at fastholde en høj beskæftigelse. Således er DM's gennemsnitlige ledighed faldet fra 2009 til 2010. Positivt overraskende måske, når man sammenholder med vores søskendeorganisationer IDA og DJØF. Men det er, for mig, endnu et tegn på, at der er brug for vores kvalifikationer overalt i samfundet.

Lønudviklingen i 2010 har desværre ikke kunnet leve op til de tidligere år. På trods af en fornuftig gennemsnitlig lønstigning på mellem 4 og 5 procent er der mange, der oplever en stagnering i reallønnen. Den tendens skal vi gøre alt for at kæmpe imod ved de kommende overenskomstforhandlinger. En lønnedgang er ikke og bliver ikke svaret på afmatning i samfundet og nedskæring i det offentlige.

Til et andet emne: Tak for jeres deltagelse i valget til DM's hovedbestyrelse (HB). Valget er nu overstået, og for DMO's vedkommende betyder det, at Eva Jensen er genvalgt for DMO-listen, og undertegnede er genudpeget som repræsentant for sektoren. På trods af en højere stemmeprocent end tidligere lykkedes det desværre ikke DMO at få flere pladser

i HB. Men vi vil fortsat arbejde for større indflydelse på DM's overordnede politik. En politik, som i højere grad også skal afspejle virkeligheden på det administrative område.

Fremadrettet, og det vil i første omgang sige i 2011, vil fokus naturligvis være på de overenskomstforhandlinger, som netop er startet på både kommunernes, regionernes og statens områder. Modparterne benytter enhver lejlighed til at pointere, at der ikke er nogen penge at forhandle om overhovedet. Det er en udmelding, som er helt urimelig over for en stor gruppe medarbejdere, som i forvejen er hårdt presset. Derfor kræver både DM og AC da også, at der som minimum skal være tale om sikring af reallønnen.

Det skal imidlertid ikke gå op i overenskomster det hele. På vores helt eget område i DMO-regi er det besluttet at gøre en særlig indsats på flere felter. Vi vil komme mere rundt i landet, end vi har gjort før, skabe tættere kontakt til jer, medlemmerne, og give tillidsrepræsentanterne bedre værktøjer til indsatsen på arbejdspladserne. På det administrative område er der fortsat en del arbejdspladser, som står uden tillidsrepræsentant, og hvor der er behov for en bedre kontakt til og fra DM. Vi vil støtte op om klubmøder og andre arrangementer lokalt på arbejdspladserne og deltager gerne, når I ønsker det. På samme måde planlægger vi i DMO's bestyrelse at arrangere fagrettede medlemskonferencer med fokus på det faglige indhold i arbejdet.

Jeg ser frem til endnu et udfordrende år på det fagpolitiske område og til fortsat godt samarbejde med tillidsrepræsentanter og medlemmer på de offentlige arbejdspladser.

Godt nytår!

INGEN GARANTI FOR FASTE STILLINGER TIL VIKARER

FødevarerErhverv afviser at have udnyttet akademisk arbejdskraft automatisk. Men fremover skal det stå mere præcist i direktoratets stillingsopslag, at HK-vikariater ikke er automatiske springbræt til faste AC-stillinger.

For tre år siden fik Jess Jørgensen et vikariat som HK-assistent på HK-overenskomst i FødevarerErhverv, et direktorat under Fødevarerministeriet. Vikariatet blev formidlet af bureauet Randstad. I dag er den unge jordbrugsakademiker ansat i en fast stilling samme sted. Han er flyttet over på en AC-overenskomst og har tilmed fået hvervet som tillidsrepræsentant for 85 akademikere, hvoraf godt 25 er magistre.

“Det er ikke nødvendigvis vejen frem for alle akademikere, der gerne vil have job i den offentlige administration. Men jeg selv er et godt eksempel på, at et HK-vikariat kan være en måde at lirke en dør op på, få nogle uformelle kontakter og blive set lidt an på af cheferne på en arbejdsplads”, siger Jess Jørgensen.

For nylig blev hans arbejdsgiver hængt ud for systematisk at udnytte unge akademikere ved at ansætte dem i HK-vikariater og fastholde dem i disse, bl.a. ved at nægte vikarerne at søge job, der blev opslået internt. Samtidig blev FødevarerErhverv beskyldt for at behandle sine vikarer dårligt, udnytte deres sårbare jobposition og være en virksomhed med et elendigt arbejdsmiljø, præget af hakkeorden og et dårligt indeklima.

“Det er især husets landbrugsstøttekontor, der benytter sig af vikarer. I løbet af 2009 har der været en del ombygning af afdelingens lokaler, hvilket kan have givet u hensigtsmæssige arbejdsforhold i en periode. Til gengæld er jeg ikke en eneste gang som tillidsrepræsentant blevet kontaktet af en vikar, der har følt sig udnyttet eller dårligt behandlet af sine kolleger. Hvis folk kommer ud for den slags

oplevelser, kan jeg kun opfordre på det kraftigste til, at de kommer til mig. Ellers kan jeg jo intet stille op”, siger Jess Jørgensen.

Det var gratisavisen Urban, der den 17. november kunne fortælle historien om, at det statslige direktorat udnytter de unge akademikere. Ifølge avisen har vikarbureauet Randstad solgt HK-vikariaterne til de nyuddannede kandidater som et springbræt til en fast ansættelse.

DM’ernes tillidsrepræsentant medgiver, at der på et tidspunkt var en del problemer i FødevarerErhverv med vikariater, som blev forlænget flere gange.

“Det seneste år er der ryddet markant op i antallet af tidsbegrænsede ansættelser. Jeg kender til flere eksempler på, at akademikere, der kom ind som HK-ansatte, er rykket over i fast job på AC-overenskomst”, forklarer Jess Jørgensen.

I forlængelse af Urbans artikel har FødevarerErhvervs personalechef, Dorte Bajda Appel, skrevet en kommentar til direktoratets intranet. Her understreger hun over for medarbejderne, at “alle uanset ansættelsesform selvfølgelig skal behandles ordentligt. Derfor tager vi det også meget alvorligt, hvis der er trivselsproblemer, mobning eller lignende”.

Dorte Bajda Appel skriver også, at det er korrekt, at vikarer, som kommer til FødevarerErhverv gennem vikarbureauet Randstad, ikke kan søge de akademiske stillinger, som opslås internt i FødevarerErhverv.

Det kan de ikke, fordi de er ansat af vikarbureauet. Og det skal Randstad kommunikere tydeligere i fremtiden, understreger personalechefen. <<

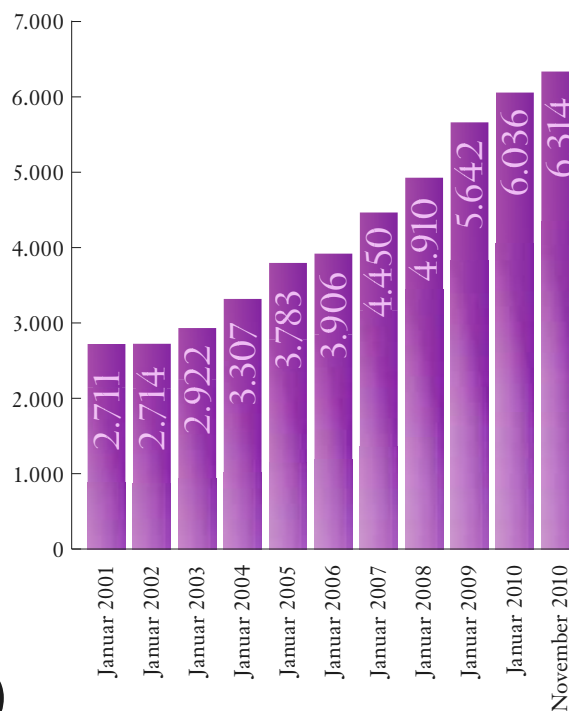
DET MENER DM

DM har tidligere udtalt bekymring for, at nyuddannede akademikere accepterer at blive ansat i HK-job i staten. Og trods et mere vanskeligt jobmarked anser foreningen det stadig for problematisk.

“Vi har erfaret, at HK-job kan være vejen til faste akademiske job i den offentlige administration, men vi vil dog fortsat ikke umiddelbart anbefale vores medlemmer at sige ja tak til et HK-job”, siger formand for DM Offentlig, Peter Grods Hansen.

“Der er nemlig en lang række problemer forbundet med at gå over på en HK-overenskomst: manglende AC-anciennitet, ringere pension, risiko for at gå lønmæssigt i stå samt risikoen for at blive fastholdt på en dårligere overenskomst”, tilføjer han.

DMO

Fortsat flere job til DM'ere i det offentlige

Krisen og de store fyringsrunder i den offentlige administration kan endnu ikke aflæses i DM's medlemsstatistik.

På kun ti måneder – i perioden januar til november 2010 – er medlemstallet i sektoren steget med 278 medlemmer. Med 6.314 medlemmer har DM Offentlig vokset sig større end nogensinde før. På kun seks år er medlemstallet næsten fordoblet.

Formand for DMO Peter Grods Hansen er selvsagt meget glad for udviklingen. Han mener, at kommunalreformen har været det store gennembrud for magistrerne.

“I de større administrative enheder, som blev dannet i forbindelse med reformen, har der for alvor været efterspørgsel på akademikere, der er teoretisk velfunderede, kan tænke i store linjer og bidrage værdifuldt til projektarbejde og udviklingsopgaver. Det er

en af årsagerne til, at DM'erne indtil videre er sluppet mere nådigt igennem de store spare-runder og nedskæringer end de øvrige ansatte i staten, regionerne og kommunerne”, vurderer Peter Grods Hansen.

DMO's formand har dog vanskeligt ved at tro på, at medlemstallet fortsat vil vokse i hans sektor.

“jeg er bange for, vi endnu ikke har set de sidste fyringer ske på de offentlige arbejdspladser. Krisen er langt fra ovre, og især er balancen i de kommunale budgetter på kanten af at tippe. Det er desværre nok for optimistisk at tro på, at den situation ikke også på et tidspunkt vil blive afspejlet i DM Offentligs medlemsstatistik”, mener Peter Grods Hansen. <<

“I de større administrative enheder, som blev dannet i forbindelse med reformen, har der for alvor været efterspørgsel på akademikere, der er teoretisk velfunderede, kan tænke i store linjer og bidrage værdifuldt til projektarbejde og udviklingsopgaver.

Formand for DMO Peter Grods Hansen

FLERE DM'ERE I KOMMUNALE TOPSTILLINGER

Det var lidt af en begivenhed i DM's egen lille verden, da den første magister nogensinde i 2006 blev udnævnt til kommunaldirektør. I et sæde, der traditionelt har været optaget af djøf'ere, sad nu cand.scient. i geografi Bo Rasmussen, fra 1. juli øverste embedsmand i Albertslund Kommune.

Men som det er tilfældet med medlemsudviklingen generelt, er også antallet af magistrer i kommunale topembeder vokset siden. I dag sidder der DM-medlemmer på seks kommunaldirektørposter rundt om i landet. Seneste udnævnelse skete den 1. august i år, hvor Svend Erik Møller blev ansat som administrativ topchef i Tønder Kommune. Svend Erik Møller er cand.mag. i historie og samfundsfag.

DM · Dansk Magisterforening

ANSAT I KOMMUNE ELLER REGION

dm.dk/medarbejderindflydelse

Medarbejderindflydelse

Et godt samarbejde på arbejdspladserne er afgørende for medarbejdernes hverdag og for arbejdspladsens muligheder for at levere kvalitet.

Brug samarbejdsudvalget

- Brug SU til at fastlægge retningslinjer
- Få en plads i SU – alternativt i kontaktudvalget
- Brug den styrke, du har via kolleger, og anvis alternativer
- Koordiner synspunkter med andre medarbejdergrupper

Retten til information og drøftelse

- Viden er magt - sørg for, at du har den nødvendige information i rette tid
- Informer og drøft med dit bagland
- Ledelsen har pligt til både at informere og drøfte, før væsentlige beslutninger træffes
- Medarbejdersiden har også pligt til at informere og drøfte

Kig ledelsen efter i kortene

- Økonomi er magt - lær at kigge ledelsen efter i kortene
- Find inspiration i andres personalepolitikker
- Brug din ret til at få punkter på dagsordenen
- Udnyt de uformelle snakke mellem møderne

Skab indflydelse lokalt

- Nærhedsprincippet: Få etableret SU tættest muligt på de involverede
- Oprethold et godt samarbejde med arbejdsmiljørepræsentanten
- Få hjælp udefra, hvis det ikke fungerer
- Brug klagemulighederne ved aftalebrud

De formelle rammer

- De formelle rammer til at få skabt et samarbejdsudvalg/MED-udvalg
- Beskyttelse af medlemmer af samarbejdsudvalg
- Aftalegrundlaget: SU-aftalen, MED-aftalen

Uformelle kontakter

- Plej også de uformelle kontakter

Kurser og yderligere støtte

- Tag på fælles kurser i SU
- Tag på kurser i økonomi
- Hent hjælp i DM

Hent DM's værktøjskasse på
www.dm.dk/medarbejderindflydelse

Fagligt netværk,

I organisationer, præget af konstante forandringer og krævende udfordringer for medarbejderne, kan en AC-klub være et givtigt forum for diskussioner om løn, arbejdsmiljø og andet. Fyraftensmøder er vigtige mødesteder for DM'erne på to store arbejdspladser i Nordjylland og på Fyn.

“Det er vanskeligt for mange af mine kolleger at afsætte en hel aften og finde energien til at køre af sted efter en lang arbejdsdag. Et fyraftensmøde på et par timer er derimod til at overskue for de fleste”, siger Pernille Vilhelmsen, tillidsrepræsentant for 60 magistre på Aalborg Sygehus.

erfaringsudveksling og kollegial støtte

På Nordjyllands største arbejdsplads, sygehuset i Aalborg, gik 60 magistre i foråret sammen og dannede en klub.

Før april var de også sammen med djøf'erne, men behovet for at blive mere synlig som en selvstændig akademisk faggruppe var stort.

“Vi sidder meget spredt, både internt i huset og på andre matrikler i regionen. Vi tror, at der de kommende år bliver endnu mere behov for at vise det, som magistrene kan. Vores klub er derfor et fagligt mødested, hvor vi samtidig kan netværke, udveksle erfaringer fra arbejdslivet og støtte hinanden”.

Sådan forklarer Pernille Vilhelmsen, nyvalgt tillidsrepræsentant for DM'erne på Aalborg Sygehus og til daglig administrativ medarbejder for afdelingsledelsen på en kirurgisk afdeling.

Sammen med den øvrige bestyrelse, der består af så forskellige DM-medlemmer som en kommunikationsmedarbejder, en medie- og billedmedarbejder, en fuldmægtig, en it-projektleder, en statistiker og en molekylærbiolog, har Pernille Vilhelmsen arbejdet med at få magisterklubben op at køre på sygehuset. Der er rigtig mange emner, som DM'erne er fælles om at interessere sig for, selv om de har vidt forskellige arbejdsområder, pointerer hun.

“Stresshåndtering er noget, vi alle er optaget af, og den forebyggende indsats var det første, vi tog fat på i klubben. Vi holdt et møde med oplæg fra DM's arbejdsmiljøkonsulent, hvor over halvdelen af vores medlemmer dukkede op. Det var en meget

opmuntrende start for vores klub”, beretter tillidsrepræsentanten.

Fyraftensmøder er overkommelige

Også på Miljøcenter Fyn har der igennem flere år eksisteret en klub med det mål at være fagligt mødested for arbejdspladsens knap 50 akademikere. Her har især de mange omstruktureringer, som Miljøcentret er genstand for, været til diskussion blandt medarbejderne.

“Først blev Miljøcentret oprettet som en institution under Miljøministeriet i forbindelse med kommunalreformen, og mange miljømedarbejdere blev flyttet over fra amterne. Siden kom vi til at høre under By- og Landskabsstyrelsen, som nu skal fusioneres med Skov- og Naturstyrelsen. Hver gang der sker strukturelle forandringer, får det betydning for os medarbejdere i Miljøcentret. Vi skal indgå i nye samarbejder med nye kolleger og – i forbindelse med den seneste omstrukturering – fx til at lave projekter med centret i Ribe og Skov- og Naturstyrelsens enhed på Fyn. Fjernledelse – og kunsten at begrænse det så meget som muligt – har været et hot emne i vores klub på det seneste”, forklarer Kjeld Sandby Hansen. Udover at være DM-tillidsrepræsentant arbejder han som ferskvandsbiolog på Miljøcentret.

Såvel sygehuset i Aalborg og Miljøcentret i Odense har erfaret, at fyraftensmøder er en god måde at samle travle akademikere på. Og så er det afgørende, at arrangementerne foregår på arbejdspladsen.

>>

DM STØTTER KLUBARBEJDET

Når I har oprettet en klub, og den er godkendt af DM, kan I få støtte til klubbens aktiviteter. Fx økonomisk støtte til honorar til oplægsholdere og til sociale arrangementer. I kan også få betalt forplejning ved klubmøder og generalforsamlinger.

I kan ikke få økonomisk støtte til den daglige drift af klubben, administrationsomkostninger, papir/porto eller udgifter til bestyrelsesmøder. Disse udgifter skal dækkes af det lokale klubkontingent, som medlemmerne betaler direkte til klubben.

“Stresshåndtering er noget, vi alle er optaget af, og den forebyggende indsats var det første, vi tog fat på i klubben”.

Pernille Vilhelmsen, nyvalgt tillidsrepræsentant for DM'erne på Aalborg Sygehus

>>

“Fjernledelse – og kunsten at begrænse det så meget som muligt – har været et hot emne i vores klub på det seneste”, forklarer Kjeld Sandby Hansen, tillidsrepræsentant for knap 50 magistre på Miljøcenter Fyn.

“Vi skal have fokus på fortsat trivsel og arbejdsmiljø. Nogle gange kan det være svært bare at passe sit daglige arbejde, fordi strukturforandringerne koster både tid og energi”.

Kjeld Sandby Hansen, tillidsrepræsentant for knap 50 magistre på Miljøcenter Fyn

“Enkelte gange er vi nogle stykker, der har taget turen til Århus for at deltage i en workshop eller et møde i DM’s lokaler. Men det er vanskeligt for mange af mine kolleger at afsætte en hel aften og finde energien til at køre af sted efter en lang arbejdsdag. Et fyraftensmøde på et par timer er derimod til at overskue for de fleste”, vurderer Pernille Vilhelmsen.

For meget ansvar

Også for miljøets folk er det en god model at mødes 15.30 og slutte af med aftensmad.

“Vi har overvejet at arrangere en rundvisning på Odense Teater, en anden stor magisterarbejdsplads på Fyn, for klubbens medlemmer. Men det bliver ved snakken, og det hænger sammen med, at folk har svært ved at presse mere ind i en travl hverdag”, forklarer Kjeld Sandby Hansen.

Sidste møde i hans AC-klub trak især de yngre medlemmer. Oplægget fra DM’s konsulent handlede om nye vinkler på karriereplanlægning og var en gedigen succes hos deltagerne. I den kommende tid, forudser Kjeld Sandby Hansen, skal AC-klubben bruge kræfterne på den seneste strukturforandring i organisationen.

“Vi skal have fokus på fortsat trivsel og arbejdsmiljø. Nogle gange kan det være svært bare at passe sit daglige arbejde, fordi strukturforandringerne koster både tid og energi”, siger Kjeld Sandby Hansen.

Et andet emne, som hans klub gerne vil tage op, er den store ansvarsfølelse, som til tider kan stresser kollegerne.

“Nogle kalder det for stresshåndtering, andre kalder det en diskussion om familie-arbejdsbalance. For mig at se er problemet for mange akademikere, at de vil gøre deres arbejde så

godt, så godt, også bedre, end der måske er tid til. Vores udfordring er at stille os tilfreds med en opgaveløsning, hvor man måske nogle gange må gå på kompromis med egne høje idealer, uden at man bliver frustreret og stresset over det”, forklarer DM’s tillidsrepræsentant.

I den unge AC-klub på sygehuset i Aalborg bliver lønpolitikken vinterens store tema, forudser Pernille Vilhelmsen.

“Vi er netop begyndt at sætte fokus på det, har haft et fyraftensmøde, hvor en konsulent i DM og en tillidsrepræsentant i regionshuset fortalte om, hvordan de har skruet en ret enkel politik sammen. Forud for de kommende lønforhandlinger er det vores mål dels at finde ud af, hvordan man griber opgaven an, hvis man vil lave en lønpolitik, og dels skabe enighed om, hvad medarbejderne prioriterer ved de kommende forhandlinger”, forklarer DM-medlemmernes tillidsrepræsentant. <<

DMO on demand

Sidder du fast i dit arbejdsliv, og har du brug for råd til at komme videre? Ønsker du at høre noget om barselsregler, stressforebyggelse og de muligheder, en ph.d. kan give? Eller vil du gerne have OK 11 foldet ud af en af de politikere, der har siddet over for arbejdsgiverne ved forhandlingsbordet?

Året igennem er DM Offentlig vært ved en række fyraftensmøder og kurser, hvor foreningens eksperter og politikere kommer ud og øser af deres viden og erfaring. Arrangementerne er gratis for DM's medlemmer. På

grund af for få tilmeldinger til arrangementer i efteråret er der kun planlagt arrangementer i København og Århus. Kan en arbejdsplads eller en AC-klub samle minimum seks deltagere, kommer DM's konsulenter og politikere imid-

lertid gerne ud og holder oplæg på arbejdspladser og til klub-arrangementer.

Du kan læse mere om arrangementer og tilmelding på www.dm.dk/kalender.

Den 1.3.2011:

HVORDAN PH.D? - LØN, ANSÆTTELSE, KARRIEREMULIGHEDER

Sted: København, DM's lokaler,
Nimbusparken 16

Tid: 17-19.30

Den 24.3.2011

STRATEGISK KARRIEREPLANLÆGNING - HVORDAN KOMMER DU DERHEN, HVOR DU VIL?

Sted: Århus, DM's lokaler,
Vesterbro Torv 1-3, 7. sal

Tid: 17-19.30

Den 24.5.2011

STRESS - SÅDAN HÅNTERER OG FOREBYGGER DU ET AF GRUNDTVILKÅRENE I ET AKADEMISK ARBEJDSLIV

Sted: Århus, DM's lokaler,
Vesterbro Torv 1-3, 7. sal

Tid: 17-19.30

Den 10.3.2011:

HJEMMEARBEJDE - UDNYT FORDELENE, STYR UDEN OM ULEMPERNE

Sted: København, DM's lokaler,
Nimbusparken 16

Tid: 17-19.30

Den 5.4.2011

STRESS - SÅDAN HÅNTERER OG FOREBYGGER DU ET AF GRUNDTVILKÅRENE I ET AKADEMISK ARBEJDSLIV

Sted: København, DM's lokaler,
Nimbusparken 16

Tid: 17-19.30

Den 7.6.2011

OK 11 - HVAD FIK VI, UD OVER LØNNEN?

Sted: København, DM's lokaler,
Nimbusparken 16

Tid: 17-19.30

Den 15.3.2011

BARSEL - HVORDAN ER REGLERNE? HVAD HAR DU RET TIL?

Din partner er også velkommen

Sted: Århus, DM's lokaler,
Vesterbro Torv 1-3, 7. sal

Tid: 17-19.30

Den 28.4.2011

HVORDAN PH.D? - LØN, ANSÆTTELSE, KARRIEREMULIGHEDER

Sted: Århus, DM's lokaler,
Vesterbro Torv 1-3, 7. sal

Tid: 17-19.30

Den 15.6.2011

OK 11 - HVAD FIK VI, UD OVER LØNNEN?

Sted: København, DM's lokaler,
Nimbusparken 16

Tid: 17-19.30

Den 3.5.2011

STRATEGISK KARRIEREPLANLÆGNING - HVORDAN KOMMER DU DERHEN, HVOR DU VIL?

Sted: København, DM's lokaler,
Nimbusparken 16

Tid: 17-19.30

I serien DET' MIT JOB tegner vi et portræt af et DM-medlem, der har et job – eller måske lige har fået et – som han/hun gerne vil fortælle om. Hvad er et godt job? Og hvorfor? Hvilke planer har man med sin karriere? Hvilke muligheder er der for faglig og personlig udvikling? Hvad vejer tungest i valg af job og karriere?

Måske kan det inspirere andre til at gå nye veje, hvad angår job og karriere, og til at reflektere over uprøvede muligheder.

Send en mail til magisterbladet@dm.dk med en kort omtale af dig selv, din uddannelse og dit job.

CHRISTOFFER BOSERUP SKOV, 34 ÅR

Filosof, forfatter og freelance kommunikationsrådgiver

“Det skal give mening på et dybere plan, har jeg fundet ud af efter min karriere i finansverdenen”.

Du er uddannet filosof og har netop sagt farvel til et job i en bank, hvor du har været ansat i fem år. Hvad laver en filosof i finansverdenen?

Jeg var ansat som kommunikationsmedarbejder og webredaktør, og det gik faktisk fint i flere år. Jeg prøvede altid at dreje vores kommunikation i en mere filosofisk retning og få flere essentielle værdier ind, og det, synes jeg, i det store hele lykkedes. Jeg har ikke været tvunget til at gå på kompromis med mine idealer, og det er jo nok derfor, at jeg blev der så længe. Men jeg fik sværere og sværere ved at se mig selv i den verden i takt med, at der kom forskellige sager frem om grådige bankdirektører og den slags i finansverdenen. Så i bund og grund passer det mig fint, at der kom en fyringsrunde.

Du har udgivet fire bøger, senest to filosofiske børnebøger. Skal du være forfatter på fuld tid nu?

Det er jo de færreste, der kan leve af at skrive bøger, og jeg forventer ikke, at jeg bliver en af dem. Jeg har jo ikke udgivet en kogebog og er ikke kendt fra Go'morgen Danmark. Så nu har jeg nedsat mig som freelancer i kommunikation, og jeg har fået nogle opgaver i hus, som jeg skal bruge tid på at løse. Ellers er planen, at jeg i løbet af de kommende par måneder skal skrive på de næste to bøger i min serie om drengen Sebastian. Efter planen udkommer den næste i efteråret 2011.

Sebastian står i nogle af de dilemmaer, som vi mennesker ikke kommer uden om i livet. Hvornår er man skyldig? Er ting vigtige? Må man lyve? Du skriver til børn, hvad er din mission med at drage de ting frem?

Overordnet er jeg ude i samme projekt som bogen "Sofies Verden". Jeg henvender mig bare til børn, der er 8-12 år i stedet for. Og grundlæggende gør jeg det, fordi filosofi helt basalt er menneskeligt. Vi er gode til at reflektere og filosofere, og især børn er nogle fantastiske tænkere, men vi lever i en tid, hvor vi fokuserer ensidigt på kompetencer og på, at børn skal kunne en helt masse. De har ikke længere et frirum til at filosofere over, hvem de er, fordi de skal præstere hele tiden, og det, synes jeg, er synd. Så Sebastian-bøgerne er mit lille bidrag til at få fokus på, hvad der er genuin værdi for os mennesker.

Vidste du selv, hvad du ville bruge filosofien til, da du begyndte at læse?

Nej. Jeg gav mig selv lov til at fare vild, i den forstand at jeg ikke havde nogen anelse om, hvad jeg skulle med det. Jeg

var den tænksomme type og har altid spekuleret over den grundlæggende mening med livet, så derfor var jeg tiltrukket af netop filosofi. Og det er jeg stadig. Det er de store spørgsmål, der tiltaler mig, så hvis jeg skal have et fast job igen, skal det være et sted, jeg kan identificere med mine værdier. Det skal give mening på et dybere plan, har jeg fundet ud af efter min karriere i finansverdenen.

Vi lever i en tid med et højt omdrejningsmoment. Alting går stærkt, ikke mindst på grund af de mange teknologiske platforme, vi har adgang til. Giver det overhovedet nogen mening at være filosof på kanten til 2011?

Man kan godt sige, at vi umiddelbart er oppe imod alle odds. Men filosofien trækker jo heldigvis på en lang tradition for oplysning og dannelse, og faktisk mener jeg, der er mere brug for filosofi nu end nogensinde før. Vi lever i en global verden og møder forskellige holdninger som aldrig før, og vi har brug for redskaber til at håndtere dem. Ånden i filosofien er dialogen, og derfor giver filosofi blik for nuancer og for, at man kan have forskellige ståsteder her i tilværelsen. I virkeligheden burde filosofi være et fag i skolen. Specielt fordi alting skal gå så stærkt i dag, er der brug for at opøve evnen til at reflektere, og det er ikke noget, vi kan tage for givet, at voksne lærer børn. Mange voksne bliver febrilske, når de skal argumentere for deres synspunkter, og det er da fatalt for vores demokrati. Så der venter faktisk en stor opgave forude for os filosoffer. Men jeg vil gerne understrege, at jeg ikke er sådan en, der er modstander af de teknologiske fremskridt. Mine bøger om Sebastian har for eksempel tilknyttet en hjemmeside, hvor læserne kan møde hinanden og komme i dialog, og det er jo netop i filosofiens ånd.

Du har senest taget en master i retorik og formidling. Hvorfor?

Nu arbejder jeg jo med kommunikation, så derfor er jeg grundlæggende interesseret i retorik og formidling. Men på et dybere plan afspejler retorikken jo de strømninger, der er i tiden, og den politik, der bliver ført. Jeg hæfter mig eksempelvis ved, at unge i dag ikke længere tager et sabbatår, nu hedder det et fjumreår. Det udtrykker jo meget godt det temposkifte, der er sket i vores samfund, og som jeg mener, filosofien kan være et modtræk til. Så retorik og formidling hænger for mig naturligt og nært sammen med min profil som filosof. <<

KARRIERE:

2006-2010	Kommunikationsmedarbejder, redaktør og webmaster, Danske Andelskassers Bank
2010-2011	Medlem af dommerpanel i forbindelse med kampagnen "Demokrati fordi", igangsat af Institut for Menneskerettigheder og Integrationsministeriet
2010 -	Medlem af tænketank i forbindelse med udvikling af Viborg midtby
2005-2006	Kommunikationskonsulent, interviewer og ghostwriter hos Cococo. Udgav blandt andet på Børsens Forlag interviewbogen "Implementering" om topledernes erfaring med emnet
2004-2005	Projektansat til at skrive en bog til børn, hvis forældre er udsendt på internationale missioner for Forsvarsakademiet
2004 -	Boganmelder for Jagoo.dk, som er Danmarks største pædagogiske portal. Anmelder typisk børnebøger og fagbøger inden for psykologi
2003-2005	Rådgiver hos Livslinien, telefonrådgivning for mennesker med selvmordstanker
1998-2001	Sagsbehandler og rådgiver på hektarstøtteansøgninger i EU-Direktoratet

UDDANNELSE:

2008-2010	Master i retorik og formidling, Aarhus Universitet
1997-2003	Cand.mag. i filosofi og psykologi, Roskilde Universitetscenter

BØGER:

2010	"Hvad skete der, Sebastian?", Det Andersenske Forlag
2009	"Sebastian og skrivemaskinen", Det Andersenske Forlag
2006	Medforfatter til bogen "Implementering", Børsens Forlag
2006	"Min far er soldat", børnebog udgivet af Forsvarsakademiet

**POLITIKEN.
PLUS.
CHRISTIAN MØRK.**

Som fast abonnent på Politiken er du medlem af Plus og får 20% rabat på bøger, for eksempel på Christian Mørks nye bog 'Jaguarens datter'.

Ring til DM's medlemservice på 38 15 66 00 og tegn et abonnement med mange fordele.

POLITIKEN
den levende avis

NYT JOB? DM er din rådgiver, når du skal forhandle løn i dit næste job

En lønforhandling er ikke bare en lønforhandling. DM har udarbejdet praktiske tjeklister og fagrelevante lønstatistikker, der ruster dig til lønforhandlingen, uanset om du skal arbejde i det private og selv forhandle løn eller i det offentlige, hvor det typisk er tillidsrepræsentanten, der forhandler for dig.

Og husk: Sig aldrig dit gamle job op, før du har en kontrakt på dit nye. Læs mere på www.dm.dk/loen.

DM – DANSK MAGISTERFORENING

Nimbusparken 16
2000 Frederiksberg

Vesterbro Torv 1-3, 7. sal,
8000 Århus C

Telefon 38 15 66 00
Fax 38 15 66 66
www.dm.dk
dm@dm.dk

Åbningstid: Man.-ons. kl. 10-16, tors. kl. 10-18, fre. kl. 10-15

MP PENSION

PENSIONSKASSEN FOR MAGISTRE OG PSYKOLOGER

Smakkedalen 8
2820 Gentofte
Telefon 39 15 01 02
www.mppension.dk
mp@mppension.dk

Åbningstid: Man.-tors. kl. 9-16, fre. kl. 9-15

MA – MAGISTRENE'S ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Mimersgade 47
2200 København N
Telefon 70 20 39 71
www.ma-kasse.dk
www.ma-kasse.dk/email

Åbningstid: Man.-tirs. og tors.-fre. kl. 9-15.30, ons. kl. 13-17

Regionalkontorer

Århus

Vesterbro Torv 1-3, 7. sal,
8000 Århus C
Telefon 70 20 39 71
Åbningstid: Man., tirs. og tors. kl. 9-15.30

Odense

Slotsgade 21 B, 4. sal
5000 Odense C
Tlf. 70 20 39 71
Åbningstid: Man. kl. 9-12 og tors. kl. 13-15.30

Aalborg

Østerågade 19, 3. sal,
9000 Aalborg
Telefon 70 20 39 71
Åbningstid: Man. kl. 9-12 og tors. kl. 13-15.30

MEDLEMSKONTINGENT FOR 2010

Du er medlem af DM, når DM har modtaget din indmeldelse. Visse ydelser opnår du dog først ret til efter 30 dages medlemskab. Du får et brev fra DM, som bekræfter indmeldelsen. Dimittender og studenter opnår straks medlemsrettigheder.

Din kontingentsats og din ret til ydelser er afhængig af din medlemsstatus. Derfor bør du hurtigst muligt give DM's Medlemsservice besked om ændringer i dit ansættelsesforhold eller selv rette dine oplysninger via "Min side" på www.dm.dk. Du bedes også rette oplysningerne, hvis du fx. er flyttet eller har fået ny e-mail adresse.

Har du betalt for højt medlemskontingent, kan det maksimalt tilbagereguleres for indeværende og forudgående kvartal for så vidt angår nedsat kontingent.

Kontingentet opkræves kvartalsvis, og du modtager automatisk et girokort fra os. Vi anbefaler, at du tilmelder dig Betalingsservice.

Pr. kvartal

Fuldtidsansatte, deltidsansatte med mere end 18 timer pr. uge samt ph.d. stipendiat	1.139,00 kr.
Arbejdsledige og deltidsansatte med højst 18 timer pr. uge	551,00 kr.
Dimittender fuld tid - 1. halvår (halvt kontingent)	569,50 kr.
Dimittender ledige - 1. halvår (halvt kontingent)	275,50 kr.
Studerende gr. 1	132,50 kr.
Studerende gr. 2 (bachelorer med akademisk studenterjob)	157,50 kr.
Studerende DALF og SUL	147,50 kr.
Ansæt i udlandet (på dansk kontrakt)	1.139,00 kr.
Ansæt i udlandet (på udenlandsk kontrakt)	551,00 kr.
Selvstændige	1.055,00 kr.
Pensionister	225,50 kr.
Værnepligtige	225,50 kr.
Langtidsledige	114,00 kr.
Børnepasningsorlov (60% af dagpengemax)	114,00 kr.
Passive	225,50 kr.
Abonnent på Magisterbladet	225,50 kr.

WORKSHOP

KØBENHAVN

Nimbusparken 16,
2000 Frederiksberg.
Du kan få et adgangskort til lokalerne i receptionen hos DM (samme adresse).

ÅRHUS

Vestgaarden, Vesterbro Torv 1-3, 7.,
8000 Århus C.
Åbningstid: Man.-fre. kl. 9-16.
Nøglekort udleveres i MA.

ODENSE

Slotsgade 21 B, 4.
5000 Odense.
Åbningstid: Man. kl. 9-12
og tors. kl. 13-15.30
Nøgle udleveres mod depositum hos MA på samme adresse.

AALBORG

Aktivitetshuset
Østerågade 19, 3. 9000 Aalborg.
Åbningstid: Man.-fre. kl. 8.30-15.
Du kan få nøgle, så du har adgang hele døgnet.

SORTERET MAGASINPOST ID-nr. 41032:

Al henvendelse; DM, magisterbladet@dm.dk, Tlf: 38 15 66 00

12725

Undervisning i de pædagogiske fag

Pædagogiske teorier, metoder og løsninger

“
... Adgang til et gedigent overblik og en kilde til faglig refleksion ... ”
Folkeskolen om Pædagogik – et overblik

Udk. februar
624 sider
ca. kr. 339,-

Gyldendals Lærebibliotek

– tre nye bøger til et pædagogisk indblik, overblik og perspektiv

Gyldendals Lærebibliotek er bøger til de pædagogiske fag. Serien spænder fra solide grundbøger over bøger om afgrænsede pædagogiske emner til bøger med redskaber til løsning af konkrete pædagogiske problemstillinger.

Almen pædagogik – pædagogikkens grundlæggende spørgsmål

Almen pædagogik giver en solid indføring i pædagogikkens videnskabsteori og klæder dig på til vedvarende at reflektere over pædagogikkens grundlæggende spørgsmål.

Pædagogik – et overblik

Pædagogik – et overblik giver overblik over pædagogiske teorier og traditioner. Bogen gør dig i stand til at overskue mange forskellige teorier. Sidste del præsenterer et overblik over den centrale disciplin, didaktik.

Gyldendals Pædagogikhåndbog – otte tilgange til pædagogik

Gyldendals Pædagogikhåndbog er pædagogisk arbejdsredskab for studerende ved professionsuddannelserne. Bogens otte tilgange til faget rummer væsentlige dele af det vidensgrundlag, som studerende må tilegne sig, og som kan være en del af grundlaget for de studerendes refleksioner over praksis. Udkommer februar 2011.

203 sider
kr. 219,-
ex moms

82 sider
kr. 99,-
ex moms

GYLDENDAL
- veje til viden

www.gyldendal-uddannelse.dk

Tlf. 33 75 55 60